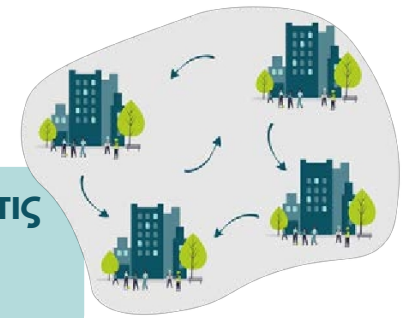

Αντιγραφή πρακτικών αδελφοποίησης

Επισκόπηση των σχεδίων δράσης που υποβλήθηκαν από τις
αδελφοποιημένες πόλεις
Ομάδες 2 και 3 – 2024-2026

PART OF THE
EU MISSIONS
CLIMATE-NEUTRAL & SMART CITIES

Funded by
the European Union

Πώς να περιηγηθείτε στο φυλλάδιο

Οι αδελφοποιημένες πόλεις συχνά δραστηριοποιούνται ταυτόχρονα σε διάφορους τομείς. Όταν μια πόλη εφαρμόζει περισσότερες από μία μεταβιβάσιμες πρακτικές, αυτές μπορεί να καλύπτουν διαφορετικούς θεματικούς τομείς, αντανakλώντας τη συστημική προσέγγιση που βρίσκεται στον πυρήνα της Αποστολής, η οποία αντιμετωπίζει τα αλληλένδετα μέρη ενός συστήματος με σκοπό να μετασχηματίσει τον τρόπο λειτουργίας του ως σύνολο.

- ♦ **Τι θα βρείτε για κάθε πόλη.** Κάθε αδελφοποιημένη πόλη έχει αναπτύξει ένα σχέδιο δράσης γύρω από μία ή περισσότερες μεταβιβάσιμες πρακτικές, προσεγγίσεις που έχουν προσαρμοστεί από την εμπειρία μιας πιλοτικής πόλης στο δικό της τοπικό πλαίσιο.

- ♦ **Πώς είναι δομημένο το φυλλάδιο.** Κάθε πόλη παρουσιάζεται στον τομέα της πρώτης πρακτικής που αναγράφεται για αυτήν.

- ♦ **Ψάχνετε για μια συγκεκριμένη πόλη ή πρακτική;** Πρόσθετες πρακτικές που ανήκουν σε άλλους τομείς παρατίθενται στον πίνακα περιεχομένων και αναφέρονται στη σελίδα εισαγωγής του σχετικού τομέα.

Τι είναι οι αδελφοποιημένες πόλεις;

Οι αδελφοποιημένες πόλεις είναι πόλεις που έχουν υιοθετήσει την Αποστολή (οποιαδήποτε πόλη στην ΕΕ ή σε χώρα συνδεδεμένη με το πρόγραμμα «Ορίζοντας» που εργάζεται προς την κατεύθυνση της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050) οι οποίες που επιλέχθηκαν μέσω ανοικτής πρόσκλησης και αντιστοιχίστηκαν με πόλεις-πιλότους (πόλεις της αποστολής) στο πλαίσιο του Προγράμματος Μαθησιακής Αδελφοποίησης NetZeroCities.

Σημείωση. Τόσο ο πίνακας περιεχομένων όσο και η εισαγωγική σελίδα κάθε τομέα περιέχουν υπερσυνδέσμους. Απλώς κάντε κλικ σε μια πόλη ή μια πρακτική για να μεταβείτε απευθείας στην αντίστοιχη σελίδα.

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Κλίμακα και συμμετοχή

- ♦ Επίδραση της κλίμακας
- ♦

Δομημένο περιβάλλον

Αξιοποίηση του δυναμικού ανακαίνισης κτιρίων μέσω διασταυρωμένων δεδομένων – Γάνδη (Βέλγιο) x Αμβέρσα (Βέλγιο)

- ♦ Ερωτηματολόγιο σχετικά με τις ανάγκες ανακαίνισης για ιδιοκτήτες διαμερισμάτων - Γάνδη (Βέλγιο) x Αμβέρσα (Βέλγιο)
- ♦ Ψηφιακή υπηρεσία «One-Stop Shop» για έργα ενεργειακής ανακαίνισης κατοικιών - Saint Boi de Llobregat (Ισπανία) x Μασσαλία (Γαλλία)
- ♦

Κυκλική οικονομία

Μοντέλο αστικής γεωργίας - Φύλι (Ελλάδα) x Βρυξέλλες (Βέλγιο)

- ♦ Περιφερειακή τράπεζα επίπλων & πλατφόρμα κυκλικών περιουσιακών στοιχείων - Kronoby (Φινλανδία) x Χέλσινγκμποργκ (Σουηδία)
- ♦ Κυκλική κατασκευή & επαναχρησιμοποίηση δομικών υλικών - Μάντσεστερ (Ηνωμένο Βασίλειο) x Στοκχόλμη (Σουηδία)
- ♦ Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων - Σισλί (Τουρκία) x Ρίγα (Λετονία)
- ♦ Κυκλική Οικονομία & Διαχείριση Ογκωδών Αποβλήτων - Τομάρ (Πορτογαλία) x Τρόντχαϊμ (Νορβηγία)
- ♦

Τηλεθέρμανση με βασικούς πελάτες - Άμερσφορτ (Ολλανδία) x Έσπο (Φινλανδία)

Γραφείο Ενεργειακής Υποστήριξης - Μπαντίρμα (Τουρκία) x Ντάνκirk (Γαλλία)

- ♦ Δημιουργία εταιρικής σχέσης για την ενεργειακή απόδοση με πολίτες και επιχειρήσεις - Φουενλαμπράδα (Ισπανία) x Κοπεγχάγη (Δανία)
- ♦ Γενικό σχέδιο δικτύου θέρμανσης - Χάρλεμ (Ολλανδία) x Σόντερμποργκ (Δανία) & Γκέτεμποργκ (Σουηδία)
- ♦ Ανάλυση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων με βάση δεδομένα και χρηματοδότηση ανακαινίσεων - Μεντέσε (Τουρκία) x Ελμπασάν (Αλβανία)
- ♦
- ♦

Ενεργειακά συστήματα

Ενεργειακά συστήματα

- Ενεργειακή κοινότητα υπό την ηγεσία των δήμων - *Medijana (Σερβία) x Gabrovo (Βουλγαρία)* 28
- Συνεκτική προσέγγιση για το δίκτυο θέρμανσης και επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους φορείς - *Νιούκαστλ-απόν-Τάιν (Ηνωμένο Βασίλειο) x Ελσίνκι (Φινλανδία)* 43
- Ρύθμιση της ζήτησης/προσφοράς του δικτύου θέρμανσης με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης - *Νιούκαστλ-απόν-Τάιν (Ηνωμένο Βασίλειο) x Ελσίνκι (Φινλανδία)* 45
- Δίκτυο θέρμανσης 5ης γενιάς - *Πλύμουθ (Ηνωμένο Βασίλειο) x Λουντ (Σουηδία)* 48
- Γραφείο Ενεργειακών Υπηρεσιών - *Τρεβίζο (Ιταλία) x Τρίκαλα (Ελλάδα)* 50
- Διαχείριση της ζήτησης θέρμανσης σε πραγματικό χρόνο - *Βέσπρεμ (Ουγγαρία) x Λαππενράντα (Φινλανδία)* 52

Χρηματοδότηση και επιχειρηματικό μοντέλο

- Κλιματικός προϋπολογισμός - *Τομάρ (Πορτογαλία) x Τρόντχάιμ (Νορβηγία)* 54
- Συμμετοχικός προϋπολογισμός για τη βιωσιμότητα και την κυκλική οικονομία - *Κρονόμπι (Φινλανδία) x Χέλσινγκμποργκ (Σουηδία)* 55

Διακυβέρνηση και πολιτική

- Ολοκληρωμένη προσέγγιση γενοιάς για βιώσιμη αστική ανάπτυξη - *Κασκάις (Πορτογαλία) x Άαρχους (Δανία)* 20
- Η «Κλιματική Πρόκληση του Δημάρχου» - *Γκαζιαντέπ (Τουρκία) x Κόσιτσε/Μπρατισλάβα (Σλοβακία)* 58
- Κλιματική σύμπραξη της πόλης Μίλτον Κέινς - *Μίλτον Κέινς (Ηνωμένο Βασίλειο) x Λυών (Γαλλία)* 59
- Εξωτερική επικοινωνία κλιματικών δεδομένων και δράσεων - *Ρέτζιο Εμίλια (Ιταλία) x Μόναχο, Ντόρτμουντ, Χαϊδελβέργη (Γερμανία)* 61

Μάθηση και ικανότητες

- Δημοτικός Κόμβος Εφαρμογής Χαμηλών Εκπομπών Άνθρακα - *Λάρισα (Ελλάδα) x Σμύρνη (Τουρκία)* 65
- Μικροπιστοποιήσεις και επιστήμες συμπεριφοράς για την κλιματική πολιτική - *Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία)* 116

Πίνακας περιεχομένων

Κινητικότητα και μεταφορές

- Ηλεκτροκίνηση των βαρέων οχημάτων και των μεταφορών εμπορευμάτων - Χόλμπαεκ (Δανία) x Όσλο (Νορβηγία) 70
- Προώθηση της ενεργητικής κινητικότητας (ποδηλασία και περπάτημα) - Γιάκομπσταντ (Φινλανδία) x Ρέικιαβικ (Ισλανδία) 71
- Χάρτες βιώσιμων μεταφορών που σχεδιάστηκαν σε συνεργασία με σχολεία (νοητική χαρτογράφηση μεταφορικών μέσων) - Λίμερικ (Ιρλανδία) x Τάμπερε (Φινλανδία) 74
- Δίκτυο αισθητήρων ποιότητας αέρα - Σζόμπαθελι (Ουγγαρία) x Πέτς και Μισκόλτς (Ουγγαρία) 76
- Ηλεκτροκίνηση των δημόσιων μεταφορών - Σζόμπαθελι (Ουγγαρία) x Πέτς και Μισκόλτς (Ουγγαρία) 78
- Πεζοδρομικές συνδέσεις και ευκολία πεζοπορίας - Τόντερ (Δανία) x Ιωάννινα (Ελλάδα) 78
- Ολοκληρωμένη πλατφόρμα δεδομένων κινητικότητας για τον σχεδιασμό βιώσιμης αστικής κινητικότητας – Ουρμπίνο (Ιταλία) x Καλαμάτα (Ελλάδα) 80
- Πολιτική βιώσιμης κινητικότητας για τους υπαλλήλους του δήμου - Βάασα (Φινλανδία) x Γέβλε (Σουηδία) 84
- «Open Streets» - Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία) 87

Φύση NBS, βιοποικιλότητα

- Συμμετοχική πρασίνιση αυλών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Πόζναν (Πολωνία) x Ζάγκρεμπ (Κροατία) 106

Συμμετοχή, πολιτισμός και δημοκρατία

- Κινητοποίηση των πολιτών και δημιουργία κοινής διακυβέρνησης - Άσεν (Ολλανδία) x Παρίσι (Γαλλία) 89
- Νεανική Συνέλευση για την Κλιματική Αλλαγή - Ντος Ερμάνας (Ισπανία) x Αθήνα (Ελλάδα) 90
- Στρατηγική συμμετοχής των πολιτών για τη δράση για το κλίμα - Ελεφσίνα (Ελλάδα) x Κλάγκενφουρτ (Αυστρία), Βίλνιους (Λιθουανία) και Γκόζο (Μάλτα) 92
- Συμμετοχική Διακυβέρνηση για την Κλιματική Μετάβαση - Χιρόνα (Ισπανία) x Μπορντό (Γαλλία) 94
- Συμμετοχή των πολιτών και συν-δημιουργία - Ηράκλειο (Ελλάδα) x Ανζέρ (Γαλλία) 96
- Ιστορίες αλλαγής - Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία) 99
- Συμβάσεις για το Κλίμα / συμμετοχή των επιχειρήσεων - Άμερσφορτ (Ολλανδία) x Έσπο (Φινλανδία) 101
- Πλατφόρμα κλιματικής διακυβέρνησης και συμμετοχής των πολιτών – Μπαντίρμα (Τουρκία) x Δουνκέρκη (Γαλλία) 103

Πίνακας περιεχομένων

Συμμετοχή, πολιτισμός και δημοκρατία

- Ομάδα εργασίας για το κλίμα σε έργα ανανέωσης πόλεων - Φουενλαμπράδα (Ισπανία) x Κοπεγχάγη (Δανία)
- Μοντέλο συμμετοχής των πολιτών και προώθησης της καινοτομίας με βάση το «Climathon» - Γκαζιαντέπ (Τουρκία) x Κόσιτσε/Μπρατισλάβα (Σλοβακία)
- Επικοινωνία και προβολή του Σχεδίου Δράσης για το Κλίμα - Χόλμπαεκ (Δανία) x Όσλο (Νορβηγία)
- Κοινωνικοί κόμβοι - Κρονόμπι (Φινλανδία) x Χέλσινγκμποργκ (Σουηδία)
- «Ανοιχτοί δρόμοι» - Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία)
- Νέοι πρεσβευτές ενέργειας και συμμετοχή με βάση την κοινότητα - Μεντέσε (Τουρκία) x Ελμπασάν (Αλβανία)
- Συμμετοχή των πολιτών και εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης για το κλίμα - Τόντερ (Δανία) x Ιωάννινα (Ελλάδα)
- Βελτίωση των δημόσιων χώρων για την ευημερία και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς - Ουρμπίνο (Ιταλία) x Καλαμάτα (Ελλάδα)

Τεχνολογία και υποδομές

- Κοινοτική ψηφιακή πλατφόρμα για την παρακολούθηση του αποτυπώματος άνθρακα και νερού - Απάλεια (Τουρκία) x Βουκουρέστι (Ρουμανία)
- Ψηφιακό δίδυμο πόλης για ολοκληρωμένο κλιματικό σχεδιασμό - Πεσκάρα (Ιταλία) x Λειψία/Δρέσδη (Γερμανία)
- Διαχείριση δεδομένων και διατομεακή συνεργασία - Πεσκάρα (Ιταλία) x Λειψία/Δρέσδη (Γερμανία)
- Χαρτογράφηση και διαχείριση δεδομένων για ολοκληρωμένη αστική διακυβέρνηση - Ρέτζιο Εμίλια (Ιταλία) x Μόναχο, Ντόρτμουντ, Χαϊδελβέργη (Γερμανία)
- Τοπική πλατφόρμα για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και την καταγραφή βιώσιμων συμπεριφορών - Βαλόνγκο (Πορτογαλία) x Θεσσαλονίκη (Ελλάδα) και Πόρτο (Πορτογαλία)
- Ολοκληρωμένο σύστημα αστικών δεδομένων - Ντος Ερμάνας (Ισπανία) x Αθήνα (Ελλάδα)
- Μοντέλο ψηφιακής δίδυμης πόλης (μεθοδολογία GIS) - Ηράκλειο (Ελλάδα) x Ανζέρ (Γαλλία)

Ματιά στο μέλλον

92

35

61

71

20

106

40

81

84

110

111

113

113

116

119

96

103

121

Πίνακας περιεχομένων

Κατάλογος αδελοφοποιημένων πόλεων και των αντίστοιχων πιλοτικών πόλεων

• <u>Αμερσφορτ (Ολλανδία)</u> x <u>Έσποο (Φινλανδία)</u>	29
• <u>Αντάλια (Τουρκία)</u> x <u>Βουκουρέστι (Ρουμανία)</u>	111
• <u>Άσσεν (Ολλανδία)</u> x <u>Παρίσι (Γαλλία)</u>	94
• <u>Μπαντίρμα (Τουρκία)</u> x <u>Ντανκέρκη (Γαλλία)</u>	32
• <u>Κασκάις (Πορτογαλία)</u> x <u>Άαρχους (Δανία)</u>	59
• <u>Ντος Ερμάνας (Ισπανία)</u> x <u>Αθήνα (Ελλάδα)</u>	96
• <u>Ελεφσίνια (Ελλάδα)</u> x <u>Κλάγκενφουρτ (Αυστρία), Βίλνιους (Λιθουανία) και Γκόζο (Μάλτα)</u>	99
• <u>Φουενλαμπράδα (Ισπανία)</u> x <u>Κοπεγχάγη (Δανία)</u>	35
• <u>Φύλι (Ελλάδα)</u> x <u>Βρυξέλλες (Βέλγιο)</u>	18
• <u>Γκαζιαντέπ (Τουρκία)</u> x <u>Κόσιτσε/Μπρατισλάβα (Σλοβακία)</u>	61
• <u>Γάνδη (Βέλγιο)</u> x <u>Αμβέρσα (Βέλγιο)</u>	12
• <u>Χιρόνα (Ισπανία)</u> x <u>Μπορντό (Γαλλία)</u>	101
• <u>Χάρλεμ (Ολλανδία)</u> x <u>Σόντερμποργκ (Δανία) & Γκέτεμποργκ (Σουηδία)</u>	38
• <u>Ηράκλειο (Ελλάδα)</u> x <u>Ανζέρ (Γαλλία)</u>	103
• <u>Χόλμπαεκ (Δανία)</u> x <u>Όσλο (Νορβηγία)</u>	71
• <u>Γιάκομπσταντ (Φινλανδία)</u> x <u>Ρέικιαβικ (Ισλανδία)</u>	74
• <u>Κρονόμπι (Φινλανδία)</u> x <u>Χέλσινγκμποργκ (Σουηδία)</u>	20
• <u>Λα Ροσέλ (Γαλλία)</u> x <u>Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία)</u>	106
• <u>Λάρισα (Ελλάδα)</u> x <u>Σμύρνη (Τουρκία)</u>	68
• <u>Λίμερικ (Ιρλανδία)</u> x <u>Τάμπερε (Φινλανδία)</u>	76

• <u>Μάντσεστερ (Ηνωμένο Βασίλειο)</u> x <u>Στοκχόλμη (Σουηδία)</u>	24
• <u>Μεντιγιάννα (Σερβία)</u> x <u>Γκάμπροβο (Βουλγαρία)</u>	43
• <u>Μεντέσε (Τουρκία)</u> x <u>Ελμπασάν (Αλβανία)</u>	40
• <u>Μίλτον Κέινς (Ηνωμένο Βασίλειο)</u> x <u>Λιόν (Γαλλία)</u>	65
• <u>Νιούκαστλ-απόν-Τάιν (Ηνωμένο Βασίλειο)</u> x <u>Ελσίνκι (Φινλανδία)</u>	45
• <u>Πεσκάρα (Ιταλία)</u> x <u>Λειψία/Δρέσδη (Γερμανία)</u>	113
• <u>Πλίμουθ (Ηνωμένο Βασίλειο)</u> x <u>Λουντ. (Σουηδία)</u>	48
• <u>Πόζναν (Πολωνία)</u> x <u>Ζάγκρεμπ (Κροατία)</u>	90
• <u>Ρέτζιο Εμίλια (Ιταλία)</u> x <u>Μόναχο, Ντόρτμουντ, Χαϊδελβέργη (Γερμανία)</u>	116
• <u>Σαν Μπότε ντε Λλομπρεγκάτ (Ισπανία)</u> x <u>Μασσαλία (Γαλλία)</u>	15
• <u>Σισλί (Τουρκία)</u> x <u>Ρίγα (Λετονία)</u>	26
• <u>Σομπάθελι (Ουγγαρία)</u> x <u>Πέτς και Μισκόλτς (Ουγγαρία)</u>	78
• <u>Τόντερ (Δανία)</u> x <u>Ιωάννινα (Ελλάδα)</u>	81
• <u>Τομάρ (Πορτογαλία)</u> x <u>Ιβάντσαϊμ (Νορβηγία)</u>	55
• <u>Τρεβίζο (Ιταλία)</u> x <u>Τρίκαλα (Ελλάδα)</u>	50
• <u>Ουρμπίνιο (Ιταλία)</u> x <u>Καλαμάτα (Ελλάδα)</u>	84
• <u>Βάασα (Φινλανδία)</u> x <u>Γέβλε (Σουηδία)</u>	87
• <u>Βαλόνγκο (Πορτογαλία)</u> x <u>Θεσσαλονίκη (Ελλάδα) και Πόρτο (Πορτογαλία)</u>	119
• <u>Βέσπρεμ (Ουγγαρία)</u> x <u>Λαππενράντα (Φινλανδία)</u>	52

Εισαγωγή

Η Αποστολή της ΕΕ για Κλιματικά Ουδέτερες και Έξυπνες Πόλεις (**Αποστολή Πόλεων της ΕΕ**) έχει ως στόχο να υποστηρίξει 112 πόλεις ώστε να καταστούν κλιματικά ουδέτερες έως το 2030 και να επιτρέψει σε όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους έως το 2050. Κεντρικό στοιχείο αυτού του στόχου είναι η διασφάλιση ότι **οι δοκιμασμένες λύσεις και οι καινοτόμες πρακτικές** που αναπτύσσονται από τις πόλεις της Αποστολής **μπορούν να μεταφερθούν** σε μια ευρύτερη ομάδα δήμων.

Το **Πρόγραμμα Μαθησιακής Αδελφοποίησης (Twinning Learning Programme, TLP)**, το οποίο ξεκίνησε το 2023 με τη συμμετοχή 88 πόλεων στην **πρώτη του ομάδα**, συνδέει **τις πόλεις-πιλότους** (πόλεις της «Mission» που υλοποιούν καινοτόμες κλιματικές δράσεις με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) με **τις πόλεις-αδελφές**, οι οποίες επιθυμούν να αντλήσουν διδάγματα από αυτές τις εμπειρίες και να τις προσαρμόσουν στο τοπικό τους πλαίσιο. Μέσα από μια δομημένη **μαθησιακή πορεία** που συνδυάζει εργαστήρια, ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ ομοτίμων, αναστοχασμό, δραστηριότητες από κοινού ανάπτυξης και αμοιβαίες επιτόπιες επισκέψεις, οι πόλεις διερευνούν πώς οι λύσεις μπορούν να μετατραπούν σε προσεγγίσεις που ανταποκρίνονται στις δικές τους προτεραιότητες, δυνατότητες και συνθήκες.

Στις τρεις πρώτες ομάδες, 172 πόλεις συμμετείχαν στο TLP, ενώ δύο επιπλέον ομάδες θα λειτουργήσουν το 2026-2027. Οι τρεις πρώτες ομάδες έχουν ήδη οδηγήσει στη διαμόρφωση **76 Σχεδίων Δράσης που εκπονήθηκαν από τις πόλεις και είναι έτοιμα για περαιτέρω εφαρμογή**.

“ Το πρόγραμμα ενίσχυσε μια σχέση συνεργασίας βασισμένη στην εμπιστοσύνη, δημιουργώντας έναν **ασφαλή χώρο για τη συζήτηση τόσο των επιτυχιών όσο και των αποτυχιών**. Αυτή η ειλικρινής ανταλλαγή μας έχει εξοικονομήσει σημαντικό χρόνο και πόρους, **επιτρέποντάς μας να αποφύγουμε αποδεδειγμένες παγίδες και να προσαρμόσουμε επιτυχημένες αρχές**, αντί να υιοθετούμε απλώς τυφλά μοντέλα. Το αποτέλεσμα είναι μια ταχύτερη και πιο σίγουρη πρόοδος προς τους κοινούς μας στόχους.

– Καλαμάτα (πόλη της «Mission»)

Το παρόν φυλλάδιο παρουσιάζει τα **40 Σχέδια Δράσης που εκπόνησαν οι αδελφοποιημένες πόλεις που συμμετέχουν στις Ομάδες 2 και 3**. Συνολικά, τα σχέδια αυτά καταδεικνύουν το εύρος των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι πόλεις προκειμένου να επιταχύνουν τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα, από **το δομημένο περιβάλλον και την κινητικότητα έως τη χρηματοδότηση, τη διακυβέρνηση ή τη δημοκρατία**.

Κλίμακα και συμμετοχή

Κατά την περίοδο 2024-2026, **90 πόλεις συμμετείχαν στις Ομάδες 2 και 3**, ξεκινώντας ένα μαθησιακό ταξίδι διάρκειας σχεδόν δύο ετών. Σε αυτές τις ομάδες,

120 αμοιβαία επισκέψεις επισκέψεις διοργανώθηκαν παράλληλα με εργαστήρια, συνεδρίες αναστοχασμού και δραστηριότητες κοινής ανάπτυξης.

Αυτή η διαρκής συνεργασία έδωσε στις πόλεις το χρόνο και το περιθώριο να προχωρήσουν από την αρχική έμπνευση σε μια βαθύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν οι λύσεις στην πράξη. Οι αμοιβαίες επισκέψεις στις πόλεις των άλλων συμμετεχόντων επέτρεψαν στους συμμετέχοντες να παρατηρήσουν τις προσεγγίσεις από πρώτο χέρι, να θέσουν ερωτήσεις, να συζητήσουν ανοιχτά τις προκλήσεις και να διερευνήσουν από κοινού πώς θα μπορούσαν να προσαρμοστούν οι πρακτικές σε διαφορετικά θεσμικά, οικονομικά και γεωγραφικά πλαίσια.

Από τη μάθηση στην εφαρμογή

Το αποκορύφωμα αυτής της διαδικασίας παρουσιάζεται στο παρόν φυλλάδιο: **40 Σχέδια Δράσης που εκπονήθηκαν εθελοντικά από τις Αδελφοποιημένες Πόλεις μετά από συνεχή ανταλλαγή με τους εταίρους τους από τις Πιλοτικές Πόλεις.**

Τα Σχέδια Δράσης καταδεικνύουν ότι η αναπαραγωγή δεν συνίσταται στην απλή αναπαραγωγή μιας λύσης χωρίς αλλαγές. Αντίθετα, οι πόλεις μετέτρεψαν όσα έμαθαν σε σχέδια που αντανakλούν τις δικές τους προτεραιότητες, πόρους και δυνατότητες.

Όπως και στην 1η Ομάδα, κάθε Σχέδιο Δράσης καταδεικνύει ότι **οι διαφορές στο μέγεθος της πόλης, στη γεωγραφία ή στο κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο δεν αποτελούν εμπόδιο για μια ουσιαστική συνεργασία**, όταν οι δήμοι μοιράζονται ένα γνήσιο ενδιαφέρον για μάθηση και μια κοινή δέσμευση για κλιματική ουδετερότητα. Η πόλη Τομάρ της Πορτογαλίας (37.000 κάτοικοι) αποτελεί ένα καλό παράδειγμα αυτού. Υιοθετεί την προσέγγιση του «Κλιματικού Προϋπολογισμού» που αναπτύχθηκε από το Τρόντχαϊμ της Νορβηγίας, μια πόλη πέντε φορές μεγαλύτερη από αυτήν, με σαφώς διαφορετικό κλίμα και διοικητικό πλαίσιο. Παρά τις διαφορές αυτές, η ανταλλαγή εμπειριών παρείχε στην Τομάρ ένα πρακτικό και αποδεδειγμένα αποτελεσματικό εργαλείο για την ενσωμάτωση των κλιματικών στόχων απευθείας στον δημοτικό προϋπολογισμό της.

Επέκταση του αντίκτυπου

Η εμπειρία των τριών πρώτων ομάδων καταδεικνύει τις δυνατότητες του TLP να επεκτείνει την εμβέλεια της «Αποστολής Πόλεων της ΕΕ» πέρα από τις πόλεις που συμμετέχουν στην Αποστολή.

Τέλος, το έντονο ενδιαφέρον των πόλεων να συνεχίσουν τις ανταλλαγές τους πολύ πέρα από την επίσημη διάρκεια του προγράμματος αποτελεί ισχυρή απόδειξη του αντίκτυπού του, θέτοντας τα θεμέλια για ένα διαρκές δίκτυο ευρωπαϊκών πόλεων που χτίζουν από κοινού ένα κλιματικά ουδέτερο και έξυπνο μέλλον.

“Το Πρόγραμμα Αδελφοποίησης λαμβάνει θετική αξιολόγηση για πλήθος λόγων. Η σαφήνεια ως προς το τι πρέπει να αναφερθεί και η ευελιξία στην εξεύρεση αξιολογών σημείων ανταλλαγής αποτελούν ισχυρούς πυλώνες του έργου. Η διευκόλυνση της επικοινωνίας είναι άρτια οργανωμένη και οι δικές μου γνώσεις έχουν εμπλουτιστεί, χάρη

στη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις τοπικές συνθήκες, τις πρακτικές και τις γνώσεις.

– Γάνδη (αδελφοποιημένη πόλη)

Συνολικά, οι τρεις ομάδες δείχνουν πώς η «Cities Mission» μπορεί να εξελιχθεί σε ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό δίκτυο μάθησης: ένα δίκτυο στο οποίο οι πόλεις δεν περιορίζονται απλώς στην αναπαραγωγή λύσεων, αλλά μαθαίνουν η μία από την άλλη, τις προσαρμόζουν στις δικές τους πραγματικότητες και χτίζουν μακροχρόνιες σχέσεις πέρα από τα σύνορα.

“Η εμπειρία της αδελφοποίησης μας έδωσε ζωντανή έμπνευση από τον τρόπο με τον οποίο άλλες πόλεις έχουν πράγματι εφαρμόσει συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από την κυκλοφορία και τις μεταφορές, κάτι που μας επιτρέπει να ακολουθήσουμε πιο εύκολα το παράδειγμά τους, καθώς οι σουηδικές πόλεις είναι συνήθως προσεκτικές και σπάνια

τολμούν να πρωτοστατήσουν. –
Γκέτεμποργκ (Πιλοτική πόλη)

Δομημένο περιβάλλον

Σε αυτή την ενότητα:

- Αξιοποίηση του δυναμικού ανακαίνισης κτιρίων μέσω διασταυρωμένων δεδομένων – Γάνδη (Βέλγιο) x 12
Αμβέρσα (Βέλγιο)
- ♦ Ερωτηματολόγιο αναγκών ανακαίνισης για ιδιοκτήτες διαμερισμάτων - Γάνδη (Βέλγιο) x Αμβέρσα (Βέλγιο) 12
- ♦ Ψηφιακή υπηρεσία «όλα σε ένα» για έργα ενεργειακής ανακαίνισης κατοικιών - Saint Boi de Llobregat (Ισπανία) x 15
Μασσαλία (Γαλλία)

Γάνδη

Βέλγιο

Αμβέρσα (Βέλγιο)

Ο κλιματικός στόχος της Γάνδης βασίζεται στη δέσμευσή της στο Σύμφωνο των Δημάρχων, στο οποίο προσχώρησε το 2009 ως η πρώτη πόλη του Βελγίου, επιτυγχάνοντας μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 20 % έως το 2020. Η πόλη έχει πλέον θέσει ως στόχο την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, όπως περιγράφεται στο Κλιματικό Σχέδιό της για την περίοδο 2020–2025, ενώ ένα νέο κλιματικό σχέδιο βρίσκεται επί του παρόντος σε φάση ανάπτυξης. Οι δράσεις επικεντρώνονται σε βασικούς τομείς όπως η ενέργεια, τα κτίρια, η κινητικότητα και η βιομηχανία, συνδυάζοντας την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη βιώσιμη κινητικότητα και τις πράσινες υποδομές με την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Αξιοποίηση του δυναμικού ανακαίνισης κτιρίων μέσω διασταυρωμένων δεδομένων

Η προσέγγιση της Αμβέρσας συνδυάζει **πολλαπλές ροές δεδομένων** και τις διασταυρώνει για να προσδιορίσει την **κατάσταση των πολυκατοικιών** και τις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων-στόχων. Η Γάνδη θα προσαρμόσει αυτή τη μεθοδολογία που βασίζεται σε δεδομένα στα δικά της τοπικά επίπεδα δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των κτηματολογικών δεδομένων, προκειμένου **να βελτιώσει τον εντοπισμό κτιρίων με υψηλό δυναμικό ανακαίνισης**, να επιτρέψει την αποτελεσματικότερη ιεράρχηση των πολιτικών και να ενισχύσει την στοχευμένη προσέγγιση των ιδιοκτητών διαμερισμάτων στο πλαίσιο του «One-Stop Shop» (OSS).

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Βελτιωμένος εντοπισμός και στόχευση πολυκατοικιών με υψηλό δυναμικό ανακαίνισης
- Αποτελεσματικότερη εφαρμογή πολιτικών μέσω της ιεράρχησης προτεραιοτήτων με βάση τα δεδομένα
- Ισχυρότερη και αποτελεσματικότερη προσέγγιση των ενδιαφερόμενων μερών προς τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων

Ερωτηματολόγιο αναγκών ανακαίνισης για ιδιοκτήτες διαμερισμάτων

Η Γάνδη θα προσαρμόσει το ερωτηματολόγιο OSS της Αμβέρσας **σχετικά με τις ανάγκες ανακαίνισης και τις προσδοκίες για ενεργειακή απόδοση** στο τοπικό της πλαίσιο, διανέμοντάς το σε ιδιοκτήτες διαμερισμάτων και ενώσεις ιδιοκτητών κατοικιών. Το εργαλείο αυτό θα παρέχει δομημένες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτούμενες ενέργειες, την οικονομική δυνατότητα και την προθυμία για την υλοποίηση ενεργειακών βελτιώσεων, **επιταχύνοντας τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων εντός των ενώσεων ιδιοκτητών κατοικιών** και επιτρέποντας στις ομάδες καθοδήγησης ανακαίνισης της Γάνδης να παρέχουν πιο εξατομικευμένη υποστήριξη.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Καλύτερη κατανόηση των αναγκών ανακαίνισης, των εμποδίων και της οικονομικής δυνατότητας των ιδιοκτητών διαμερισμάτων
- Πιο εξατομικευμένες στρατηγικές υποστήριξης από τις ομάδες καθοδήγησης ανακαίνισης της Γάνδης
- Ταχύτερη συλλογική λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο των ενώσεων ιδιοκτητών

Αξιοποίηση του δυναμικού ανακαίνισης κτιρίων μέσω διασταυρωμένων δεδομένων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Γάνδης, Τμήμα Αστικής Ανάπτυξης

Εξωτερικοί εταίροι: Εθνική κτηματολογική αρχή· περιφερειακή υπηρεσία γεωδεδομένων (π.χ. Digitaal Vlaanderen / Geopunt)

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας του προσωπικού του Δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Μετά από ανταλλαγή απόψεων με την Αμβέρσα σχετικά με τις μεθοδολογίες ενοποίησης δεδομένων, διεξαγωγή εσωτερικής αξιολόγησης των σχετικών τοπικών συνόλων δεδομένων Προσαρμογή της προσέγγισης διασταύρωσης δεδομένων της Αμβέρσας στο τοπικό πλαίσιο της Γάνδης, συνδυάζοντας κτηματολογικά δεδομένα με επιπλέον επίπεδα δημοτικών δεδομένων για τη χαρτογράφηση των συνθηκών των πολυκατοικιών και των ομάδων-στόχων

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Γάνδης, Τμήμα Αστικής Ανάπτυξης

Εξωτερικοί εταίροι: Εθνική κτηματολογική αρχή, περιφερειακή υπηρεσία γεωδεδομένων, διαχειριστές κτιρίων

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας του δημοτικού προσωπικού

Πρώτα ορόσημα

Εφαρμογή της διασταύρωσης δεδομένων μεταξύ των εσωτερικών τμημάτων

- Έναρξη στοχευμένων ενεργειών ενημέρωσης προς τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων με βάση τα νέα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη διασταύρωση δεδομένων

Ερωτηματολόγιο αναγκών ανακαίνισης για ιδιοκτήτες διαμερισμάτων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Απρίλιος – Ιούνιος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Γάνδης

Εξωτερικοί εταίροι: Διαχειριστές κτιρίων· δημοτικό τμήμα επικοινωνίας

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας του δημοτικού προσωπικού· χρηματοδότηση από την ΕΕ

Πρώτα ορόσημα

Μετά από ανταλλαγή απόψεων με την Αμβέρσα σχετικά με το πρότυπο ερωτηματολογίου OSS, προσαρμογή του εργαλείου στο τοπικό πλαίσιο της Γάνδης (Μάιος 2026) Επισκόπηση του προσαρμοσμένου ερωτηματολογίου με τους υπεύθυνους επικοινωνίας (Ιούνιος 2026)

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Σεπτέμβριος 2026 – Απρίλιος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Γάνδης

Εξωτερικοί εταίροι: Διαχειριστές κτιρίων· ενώσεις ιδιοκτητών κατοικιών· τοπικοί χρηματοδοτικοί εταίροι

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας του δημοτικού προσωπικού

Πρώτα ορόσημα

Διανομή ερωτηματολογίου στους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων (Σεπτέμβριος 2026)

Ανάλυση και εξέταση των αποτελεσμάτων· ενσωμάτωση των πορισμάτων στις στρατηγικές καθοδήγησης για την ανακαίνιση

» **Μακροπρόθεσμη διαπολιτειακή ανταλλαγή σχετικά με την ανακαίνιση διαμερισμάτων:** Τακτικές συναντήσεις συντονισμού μεταξύ της Γάνδης και του Energiehuis (Energy House) της Αμβέρσας, με σκοπό την επαναληπτική

- ανταλλαγή γνώσεων, τη σύγκριση προσεγγίσεων όσον αφορά τα γενικά σχέδια ανακαίνισης και την υλοποίηση του OSS, καθώς και τη συντόμευση των γραμμών επικοινωνίας μεταξύ των δύο ομάδων.

Χρηματοοικονομικά εργαλεία για την οικονομική προσιτότητα της ανακαίνισης:

Από κοινού ανάπτυξη και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με καινοτόμα χρηματοοικονομικά μέσα, ώστε να καταστεί η ανακαίνιση

- πιο προσιτά για τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

Κοινή προώθηση πολιτικών για την ενεργειακή μετάβαση των διαμερισμάτων: Συνεργατική εκπόνηση μνημονίου σχετικά με την ενεργειακή μετάβαση στα διαμερίσματα από την οπτική γωνία της τοπικής αυτοδιοίκησης, συγκεντρώνοντας βασικά συμπεράσματα και σημεία δράσης για κοινή πολιτική υποστήριξη σε φλαμανδικό και εθνικό επίπεδο.

Saint Boi de Llobregat

Ισπανία

Μασσαλία (Γαλλία)

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Ψηφιακή «υπηρεσία μίας στάσης» για έργα ενεργειακής ανακαίνισης κατοικιών

Ο δήμος σχεδιάζει να υιοθετήσει την ψηφιακή πλατφόρμα LOUTRE (L'OUtil de rénovation énergétique) της Μασσαλίας, η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ προγράμματος OTTER LIFE: ένα ψηφιακό **«ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης»** για τον σχεδιασμό, την ανάθεση, την οργάνωση και την παρακολούθηση έργων ενεργειακής ανακαίνισης για κατοικίες και κοινοπραξίες ιδιοκτητών, από αρχική διάγνωση έως την επιλογή εργολάβου και την παρακολούθηση μετά την ολοκλήρωση των εργασιών. Κάθε νοικοκυριό διαθέτει έναν αποκλειστικό χώρο για το έργο του, με έναν δημόσιο σύμβουλο και εξειδικευμένους εργολάβους. Ένα βασικό χαρακτηριστικό για το Sant Boi είναι η δυνατότητα της πλατφόρμας να **κοινοποιεί αυτόματα δεδομένα** για αιτήσεις τραπεζικών δανείων, αντιμετωπίζοντας άμεσα το ζήτημα της χρηματοδότησης, ένα από τα κύρια εμπόδια της ανακαίνισης στην πόλη.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Ενταχυνση του ρυθμού ριζικής ανακαίνισης του οικιστικού αποθέματος

- Δημιουργία ενός **αξιόπιστου τοπικού οικοσυστήματος εξειδικευμένων εργολάβων**. Δημιουργία του πρώτου **συστηματικού τοπικού συνόλου δεδομένων για την ανακαίνιση κατοικιών** στο Sant Boi, επιτρέποντας
- την εφαρμογή κλιματικής πολιτικής βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων στο πλαίσιο της Σύμβασης «Climate City».

- Μείωση της ενεργειακής φτώχειας**, καθιστώντας τις δημόσιες ενισχύσεις και τη χρηματοδότηση διαφανώς προσβάσιμες και ευκολότερες να συνδυαστούν.

Το Σαντ Μπόι ντε Λλομπρεγκάτ είναι ένας ισπανικός δήμος με μακροχρόνια, εθνικά αναγνωρισμένη δέσμευση στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, ο οποίος έχει κερδίσει δύο φορές το βραβείο «Βιώσιμη Πόλη». Ως υπογράφων του Ευρωπαϊκού Συμφώνου Δημάρχων και της Συμφωνίας για τις Πράσινες Πόλεις, έχει ενσωματώσει την αποκαρβονιοποίηση στο Σχέδιο Δράσης 2023–2027, με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 59,6% έως το 2030 και την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Παρά το ιστορικό αυτό, η ενεργειακή ανακαίνιση των κτιρίων κατοικιών παραμένει μια πρόκληση, καθώς η πολυπλοκότητα της χρηματοδότησης και το υψηλό κόστος επιβραδύνουν την πρόοδο.

Ψηφιακή υπηρεσία «One-Stop Shop» για έργα ενεργειακής ανακαίνισης κατοικιών

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Αστικού Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με το Τμήμα Στέγασσης και την Περιοχή Πρότυπης Πόλης
Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Διοργάνωση **εσωτερικών συνεδριών μεταφοράς γνώσεων** σε όλα τα αρμόδια τμήματα (Αστικό Περιβάλλον, Δημοτικό Γραφείο για τη Βιώσιμη Ενέργεια (OMES), Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών (TIC), Προώθηση Επιχειρήσεων)
Αξιολόγηση της αρχικής κατάστασης του οικιστικού αποθέματος που χρήζει ανακαίνισης, ανά γειτονιά

- Καταγραφή τοπικών επιχειρήσεων και εξειδικευμένων εργολάβων** που μπορούν να συμμετάσχουν στην πλατφόρμα
- Νομική αξιολόγηση** σχετικά με το ποια χαρακτηριστικά του LOUTRE είναι άμεσα μεταβιβάσιμα στο καταλανικό κανονιστικό πλαίσιο

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα TIC (προσαρμογή της πλατφόρμας) και OMES (πιλοτικές λειτουργίες και υποστήριξη χρηστών)
Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι· ενεργή αναζήτηση εξωτερικής χρηματοδότησης μέσω επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων (DIBA, AMB και άλλοι περιφερειακοί/υπερδημοτικοί φορείς)

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση του εγγράφου τεχνικών προδιαγραφών** και προσαρμογή της πλατφόρμας στην ψηφιακή υποδομή του Sant Boi
- Έναρξη πιλοτικού προγράμματος σε συγκεκριμένη γειτονιά** – η OMES έχει καθιερωθεί ως το τοπικό γραφείο πληροφόρησης και υποστήριξης για τους χρήστες. **Αναμενόμενος αντίκτυπος:** Μια τοπικά προσαρμοσμένη, λειτουργική έκδοση της πλατφόρμας LOUTRE που θα αναπτυχθεί σε μια πιλοτική περιοχή, παρέχοντας στους κατοίκους του Sant Boi και στις κοινότητες ιδιοκτητών κατοικιών καθοδηγούμενη πρόσβαση σε συμβουλές ανακαίνισης, κριτήρια επιλεξιμότητας για επιχορηγήσεις, επιλογή εργολάβων και χρηματοδότηση, αντιμετωπίζοντας άμεσα το βασικό εμπόδιο της πόλης στην αποκαρβονιοποίηση των οικιστικών κτιρίων.

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Αστικός πρασινισμός και λύσεις βασισμένες στη φύση, με βάση το πρόγραμμα «Respira + Verd» του Sant Boi** και τις στρατηγικές αστικής φύσης της Μασσαλίας, με κοινή συμμετοχή σε ευρωπαϊκές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και ανταλλαγές μεταξύ ομοτίμων μεταξύ τεχνικών ομάδων.
- Φωτοβολταϊκή ενέργεια, που καλύπτει φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις σε δημόσια κτίρια και σχολεία**, με συνεργασία που εκτείνεται από τεχνικά εργαστήρια και κοινόχρηστα έγγραφα διαγωνισμού έως επισκέψεις μελέτης μεταξύ εμπειρογνομώνων και των δύο πόλεων. Συνεχείς ανταλλαγές σχετικά με έργα και δράσεις στον τομέα της **θέρμανσης και ψύξης**

Κυκλική οικονομία

Σε αυτή την ενότητα:

- Μοντέλο αστικής γεωργίας - Φύλι (Ελλάδα) x Βρυξέλλες (Βέλγιο) 18
- Περιφερειακή τράπεζα επίπλων & πλατφόρμα κυκλικών περιουσιακών στοιχείων - Kronoby (Φινλανδία) x Χέλσινγκμποργκ (Σουηδία)..... 20
- Κυκλική κατασκευή & επαναχρησιμοποίηση δομικών υλικών - Μάντσεστερ (Ηνωμένο Βασίλειο) x Στοκχόλμη (Σουηδία) 24
- Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία στη διαχείριση αποβλήτων - Σισλί (Τουρκία) x Ρίγα (Λετονία) 26

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- ♦ Κυκλική οικονομία και διαχείριση ογκωδών αποβλήτων - Τομάρ (Πορτογαλία) x Τρόντχάιμ (Νορβηγία) 55

Ανακαλύψτε περισσότερα σχέδια

Φύλι

Ελλάδα

Βρυξέλλες (Βέλγιο)

Το Φύλι είναι ένας περιφερειακός δήμος της Αττικής με περίπου 50.000 κατοίκους, ο οποίος χαρακτηρίζεται από σημαντική έκταση γεωργικής γης και αυξανόμενη εστίαση στην κυκλική βιοοικονομία. Στις βασικές προκλήσεις περιλαμβάνονται οι ασαφείς δομές ιδιοκτησίας γης, ο περιορισμένος διατμηματικός συντονισμός και η απουσία υποδομών αξιοποίησης της βιομάζας.

Ο δήμος αναπτύσσει τις ικανότητές του στον τομέα της κλιματικής διακυβέρνησης ξεκινώντας από το μηδέν, δίνοντας προτεραιότητα στην ενεργειακή ανεξαρτησία, την πράσινη μετάβαση, την αστική γεωργία, τους κύκλους μετατροπής των αποβλήτων σε πόρους και την κοινωνική ένταξη ως ολοκληρωμένους μοχλούς για την τοπική αποκαρβονιοποίηση.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Μοντέλο αστικής γεωργίας

Το Φύλι θα προσαρμόσει **το ολοκληρωμένο μοντέλο αστικής γεωργίας** των Βρυξελλών, συνδυάζοντας **τη χρήση δημοτικών εκτάσεων για την παραγωγή τροφίμων, την αξιοποίηση της βιομάζας** και τις σύντομες αλυσίδες εφοδιασμού, στο περι-αστικό γεωργικό πλαίσιο του Φυλίου.

Η πρακτική αυτή εισάγει μια κυκλική λογική, όπου **τα γεωργικά υπολείμματα τροφοδοτούν μια τοπική μονάδα βιομάζας, η παραγωγή διανέμεται σε ευάλωτα νοικοκυριά και η συμμετοχή των πολιτών και των επιχειρήσεων** οργανώνεται γύρω από μια ειδική ψηφιακή πλατφόρμα.

Η καινοτομία έγκειται στη σύνδεση της επισιτιστικής ασφάλειας, της κοινωνικής ένταξης και της αποκαρβονικοποίησης εντός ενός **ενιαίου δημοτικού πλαισίου**.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Μείωση των γεωργικών αποβλήτων μέσω τοπικών κυκλωμάτων αξιοποίησης της βιομάζας

Βελτίωση της επισιτιστικής ασφάλειας και της κοινωνικής ένταξης για ευάλωτα νοικοκυριά μέσω άμεσης διανομής

- Ενίσχυση της ικανότητας δημοτικής διακυβέρνησης σε θέματα κλίματος μέσω διατμηματικού συντονισμού και εξειδικευμένης
- ομάδας εμπειρογνομώνων
-

Μοντέλο αστικής γεωργίας

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1-12

- **Επικεφαλής οργανισμός:** Τεχνική Υπηρεσία / Γραφείο Δημάρχου
- **Πηγή χρηματοδότησης:** Δημοτικοί πόροι (εκτίμηση: 20.000 €); θα κινητοποιηθούν εθνικές και κοινοτικές χρηματοδοτήσεις
- **Εξωτερικοί εταίροι:** Υπουργείο Γεωργίας· Ελληνικό Κτηματολόγιο· Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής· γεωπόνοι

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση της χαρτογράφησης της ιδιοκτησίας γης και της έρευνας
- τίτλων ιδιοκτησίας (Μήνας 3) Σύσταση διατμηματικής ομάδας εργασίας
- με εσωτερικό πρωτόκολλο διακυβέρνησης (Μήνας 3)

- Έναρξη μελέτης σκοπιμότητας και επιλογής τοποθεσίας για μονάδα αξιοποίησης βιομάζας (Μήνας 6)
- Ολοκλήρωση της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών αναγκών και ορισμός εξειδικευμένης ομάδας (Μήνας 4)

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 12-24

Επικεφαλής οργανισμός: Τεχνικό Τμήμα / Τμήμα Περιβάλλοντος / Τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών

Εξωτερικός εταίρος: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας· τοπικές ΜΚΟ· κοινωνικοί συνεταιρισμοί· Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής· τοπικό Εμπορικό Επιμελητήριο· περιφερειακά μέσα ενημέρωσης

Πηγή χρηματοδότησης: Δημοτικοί πόροι + χρηματοδότηση από την ΕΕ

Πρώτα ορόσημα

- Δημιουργία πλατφόρμας συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών με εγγεγραμμένους
- συμμετέχοντες (Μήνας 6) Εξασφάλιση περιβαλλοντικών και λειτουργικών αδειών για την
- εγκατάσταση βιομάζας (Μήνας 12)

- Υπογραφή τουλάχιστον δύο μνημονίων συνεργασίας με τοπικές επιχειρήσεις (Μήνας 4)
- Έναρξη του πρώτου κύκλου διανομής γεωργικών προϊόντων σε ευάλωτα νοικοκυριά (Μήνας 18)

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- **Αστικά συστήματα διατροφής:** Τοπικές πολιτικές διατροφής που συνδέουν τη δημοτική γεωργία με τα σχολικά γεύματα και τα κοινωνικά δίκτυα διανομής τροφίμων (Στρατηγική «Good Food» των Βρυξελλών). **Κυκλική βιοοικονομία:** Τεχνική αξιολόγηση από ομοτίμους του σχεδιασμού της μονάδας βιομάζας του Φυλίου και έρευνα σχετικά με τα γεωργικά υπολείμματα.
- **Συμμετοχική διακυβέρνηση:** Ψηφιακά εργαλεία συμμετοχής των πολιτών και ανάπτυξη πλατφόρμας ανοιχτού κώδικα.

- **Κοινωνική καινοτομία:** Μεθοδολογίες υποστήριξης ευάλωτων νοικοκυριών μέσω της αστικής γεωργίας και των κοινωνικών δικτύων διανομής τροφίμων.
- **Πολιτικές φιλικές προς τους επικοινωνιστές:** Ενσωμάτωση του μελισσοκομικού οικοσυστήματος του Φυλίου στις στρατηγικές αστικής βιοποικιλότητας.
- **Ανάπτυξη ικανοτήτων:** Δομημένες ανταλλαγές προσωπικού και κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα για την κάλυψη των κενών στις ικανότητες.

Κρονόμπι

Φινλανδία

Χέλσινγκμποργκ
(Σουηδία)

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Περιφερειακή τράπεζα επίπλων και πλατφόρμα κυκλικών περιουσιακών στοιχείων

Εμπνευσμένος από την υπηρεσία «Haffa» του Χέλσινγκμποργκ, ο Κρονόμπι στοχεύει στη δημιουργία μιας περιφερειακής τράπεζας επίπλων και μιας πλατφόρμας κυκλικών περιουσιακών στοιχείων που θα προωθούν την επαναχρησιμοποίηση επίπλων και εξοπλισμού μεταξύ των δήμων. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί απάντηση στο πρόβλημα των σημαντικών ποσοτήτων αχρησιμοποίητων ή υποαξιοποιημένων δημοτικών περιουσιακών στοιχείων: με τη δημιουργία μιας ψηφιακής πλατφόρμας και, μακροπρόθεσμα, μιας κοινής φυσικής εγκατάστασης, ο δήμος επιδιώκει να παρατείνει τη διάρκεια ζωής των πόρων και να μειώσει τις περιττές προμήθειες και τα απόβλητα.

Συμμετοχικός προϋπολογισμός για τη βιωσιμότητα και την κυκλική οικονομία

Εμπνευσμένο από το Ταμείο για το Κλίμα του Χέλσινγκμποργκ και τις πρωτοβουλίες συμμετοχικής διακυβέρνησης, το Κρονόμπι στοχεύει στην επέκταση της υπάρχουσας διαδικασίας συμμετοχικού προϋπολογισμού με έναν ειδικό προϋπολογισμό για έργα βιωσιμότητας και κυκλικής οικονομίας. Με βάση την τριετή εμπειρία στον συμμετοχικό προϋπολογισμό, ο δήμος θα δημιουργήσει έναν μηχανισμό που θα δίνει τη δυνατότητα στους κατοίκους να προτείνουν και να ψηφίζουν πρωτοβουλίες περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και αποδοτικής χρήσης των πόρων, δημιουργώντας καινοτόμες ιδέες και ενισχύοντας την αίσθηση της ιδιοκτησίας των κατοίκων ως προς τοπικές δράσεις βιωσιμότητας.

Κοινωνικοί κόμβοι

Εμπνευσμένο από τις συμμετοχικές πρωτοβουλίες και τους «Διαλόγους για το Κλίμα» του Χέλσινγκμποργκ, το Κρονόμπι στοχεύει στη δημιουργία φυσικών και ψηφιακών χώρων συνάντησης για τους νέους στα τρία δημοτικά κέντρα του, μετά από συζητήσεις μεταξύ του Δημάρχου και μαθητών της Α΄ Λυκείου σχετικά με την ανάγκη για ειδικούς χώρους συμμετοχής των νέων. Οι προτεινόμενοι Κοινωνικοί Κόμβοι θα συνδυάζουν απλή υποδομή, όπως στεγασμένους χώρους συνάντησης και εγκαταστάσεις φόρτισης, με ψηφιακά εργαλεία που θα επιτρέπουν στους νέους να υποβάλλουν ιδέες, να μοιράζονται απόψεις και να ψηφίζουν επί προτάσεων.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Ενίσχυση των πρακτικών της κυκλικής οικονομίας μέσω της επαναχρησιμοποίησης, της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της μείωσης των αποβλήτων υλικών, με την υποστήριξη της ενσωμάτωσής τους στις περιφερειακές κλιματικές στρατηγικές
Αυξημένη συμμετοχή των πολιτών και των νέων στη λήψη τοπικών αποφάσεων, με την ανάπτυξη τοπικών ικανοτήτων μέσω της διεθνούς ανταλλαγής γνώσεων

Περιφερειακή τράπεζα επίπλων & πλατφόρμα κυκλικών περιουσιακών στοιχείων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ομάδα για το Κλίμα

Εξωτερικοί εταίροι: Οργανισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης Optima

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη πρότασης έργου σε συνεργασία με την τοπική σχολή επαγγελματικής εκπαίδευσης με σκοπό τη διερεύνηση ευκαιριών συνεργασίας
- Δημιουργία πιλοτικού ψηφιακού μητρώου για επαναχρησιμοποιήσιμα έπιπλα και δημοτικό εξοπλισμό
- Καταγραφή των διαθέσιμων επίπλων και εξοπλισμού
- Παρουσίαση της πιλοτικής υπηρεσίας και δοκιμή
- Εισαγωγή της ψηφιακής υπηρεσίας και εκστρατεία επικοινωνίας

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - 2026-2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ομάδα για το Κλίμα

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Παρουσίαση της ψηφιακής υπηρεσίας στους δήμους της περιοχής και έναρξη συζητήσεων για μελλοντική συνεργασία
- Αξιολόγηση των ευκαιριών για τη δημιουργία μιας κοινής περιφερειακής εγκατάστασης αποθήκευσης και αποκατάστασης επίπλων
- Ανάπτυξη ενός μακροπρόθεσμου μοντέλου διακυβέρνησης και λειτουργίας για μια περιφερειακή τράπεζα επίπλων

Ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών, την επικοινωνία των διδαγμάτων που αντλήθηκαν και την ανάπτυξη μελλοντικών εφαρμογών του έργου.

- Συνεργασία για την ενίσχυση των στόχων της κυκλικής οικονομίας στις περιφερειακές στρατηγικές για το κλίμα
- μέσω εταιρικών σχέσεων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του έργου iCEAR.

Ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με πρωτοβουλίες επαναχρησιμοποίησης, ανάπτυξη μιας περιφερειακής ψηφιακής υπηρεσίας για επαναχρησιμοποιήσιμα έπιπλα και υποστήριξη μέσω του Circular City Advisory (CCA) πρόγραμμα.

Συμμετοχικός προϋπολογισμός για τη βιωσιμότητα και την κυκλική οικονομία

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Γενική Διεύθυνση και Τμήμα Ποιότητας Ζωής

Εξωτερικοί εταίροι: Η Περιφερειακή Ομάδα για το Κλίμα

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Αναθεώρηση και επικαιροποίηση των γενικών αρχών που διέπουν τον συμμετοχικό προϋπολογισμό, με σκοπό την ενσωμάτωση στόχων βιωσιμότητας

- και κυκλικής οικονομίας Σχεδιασμός του νέου θεματικού προϋπολογισμού και ανάπτυξη διαδικασιών εφαρμογής
- Προετοιμασία επικοινωνιακού υλικού και δραστηριοτήτων συμμετοχής των πολιτών
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2026 – 2027

Επικεφαλής φορέας: Γενική Διεύθυνση και Τμήμα Ποιότητας Ζωής

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Έναρξη εκστρατείας ιδεών και συλλογή προτάσεων έργων από τους κατοίκους Φάση ψηφοφορίας για την επιλογή της προτιμώμενης πρωτοβουλίας

- Υλοποίηση της νικητήριας πρότασης
-
-

Κοινωνικοί κόμβοι

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 1ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με τη Δημοτική Διοίκηση, το Τμήμα Εκπαίδευσης και το Συμβούλιο Νεολαίας.

Εξωτερικοί εταίροι: Μαθητές

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Προετοιμασία και υποβολή αίτησης χρηματοδότησης του έργου. Εντοπισμός κατάλληλων τοποθεσιών στα τρία δημοτικά κέντρα. Αξιολόγηση των τεχνικών απαιτήσεων.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 4ο τρίμηνο 2026 – 4ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτική Διοίκηση, Τμήμα Εκπαίδευσης και Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Νεολαίας, τη Διαχείριση Περιοχών και το Τμήμα Επικοινωνίας.

Εξωτερικοί εταίροι: Μαθητές

Πηγή χρηματοδότησης: πιθανές ευκαιρίες εξωτερικής χρηματοδότησης. Χρηματοδότηση ύψους περίπου 90.000 ευρώ

Πρώτα ορόσημα

- Σύσταση της ομάδας του έργου και εκστρατεία επικοινωνίας. Προμήθεια και κατασκευή των χώρων συνάντησης.
- Ανάπτυξη ψηφιακής υπηρεσίας για τη συλλογή σχολίων και απόψεων από τους νέους. Κατασκευή, βαφή και
- τελική προετοιμασία των κόμβων.
- Επίσημη έναρξη λειτουργίας των Κοινωνικών Κέντρων
-
-

Μάντσεστερ

Ηνωμένο Βασίλειο

Στοκχόλμη (Σουηδία)

Η δράση του Μάντσεστερ για το κλίμα καθοδηγείται από μια κοινή φιλοδοξία σε ολόκληρη την πόλη, το Δημοτικό Συμβούλιο και την ευρύτερη περιοχή της πόλης, με στόχο την επίτευξη μηδενικών εκπομπών άνθρακα και κλιματικής ανθεκτικότητας έως το 2038. Αυτό καθορίζεται στο «Manchester Climate Ready: The Plan 2025–30», στο Σχέδιο Δράσης για την Κλιματική Αλλαγή 2025–30 του Δημοτικού Συμβουλίου του Μάντσεστερ και στο Πενταετές Περιβαλλοντικό Σχέδιο 2025–2030 της ευρύτερης περιοχής του Μάντσεστερ, τα οποία από κοινού καθορίζουν μια συντονισμένη πορεία για τη μείωση των εκπομπών και την προσαρμογή.

Στις βασικές προτεραιότητες περιλαμβάνονται η μείωση των εκπομπών από κατοικίες και κτίρια, τις μεταφορές, τα ενεργειακά συστήματα, τα απόβλητα και την κυκλική οικονομία, καθώς και η ενίσχυση της αποκατάστασης της φύσης, της ποιότητας του αέρα και της κλιματικής ανθεκτικότητας. Μια σημαντική πρόκληση που έχει εντοπιστεί είναι ο μεγάλος αντίκτυπος του κατασκευαστικού τομέα, ο οποίος ευθύνεται για ένα μεγάλο μερίδιο των αποβλήτων του Ηνωμένου Βασιλείου και παρουσιάζει σημαντικό δυναμικό για τη μείωση του ενσωματωμένου άνθρακα μέσω κυκλικών πρακτικών.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Κυκλική κατασκευή και επαναχρησιμοποίηση δομικών υλικών

Εμπνευσμένο από την προσέγγιση της Στοκχόλμης όσον αφορά την κυκλική δόμηση και τον σχεδιασμό με στόχο την επαναχρησιμοποίηση, το Μάντσεστερ θα διερευνήσει ευκαιρίες για **την ενσωμάτωση της επαναχρησιμοποίησης επίπλων και ελαφρών δομικών υλικών**, όπως πόρτες, κουφώματα και παράθυρα, **στον κατασκευαστικό τομέα**. Η Στοκχόλμη υποστηρίζει ενεργά τη μετάβαση προς κυκλικές κατασκευαστικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών όπως το Stocket και αναδυόμενων υποδομών επαναχρησιμοποίησης που επιτρέπουν την ανάκτηση, την ανταλλαγή και την επαναχρησιμοποίηση υλικών σε μεγάλη κλίμακα, καθώς και την ολοένα και μεγαλύτερη ενσωμάτωσή τους σε νέες κατασκευές από την αρχή.

Το Μάντσεστερ θα αξιοποιήσει υπάρχουσες πρωτοβουλίες, όπως το «Renew», για να αξιολογήσει πώς θα μπορούσαν να ενισχυθούν και να επεκταθούν παρόμοιοι μηχανισμοί επαναχρησιμοποίησης στις ροές υλικών κατασκευής και κατεδάφισης. Η έμφαση θα δοθεί στη **βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, στη δημιουργία πρακτικών διαδρομών επαναχρησιμοποίησης και στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας** στις τοπικές κατασκευαστικές πρακτικές.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αύξηση της επαναχρησιμοποίησης υλικών κατασκευής και κατεδάφισης, με στόχο τη μείωση του ενσωματωμένου άνθρακα στο δομημένο περιβάλλον. Ενίσχυση των υποδομών της κυκλικής οικονομίας σε ολόκληρη την ευρύτερη περιοχή του Μάντσεστερ, με βάση υπάρχουσες πρωτοβουλίες όπως το «Renew». Βελτίωση της κατανόησης των ροών υλικών και της διαθεσιμότητας δεδομένων στον κατασκευαστικό τομέα

Δημιουργία των βάσεων για την επέκταση των συστημάτων επαναχρησιμοποίησης σε βαρύτερα δομικά υλικά στο μέλλον

Κυκλική κατασκευή και επαναχρησιμοποίηση δομικών υλικών

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Ιανουάριος - Μάιος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτικό Συμβούλιο του Μάντσεστερ (Πολιτική της πόλης), Ενιαία Αρχή του Μεγάλου Μάντσεστερ (GMCA) για τα Απόβλητα και το Περιβάλλον και Περιφέρεια της Πόλης του Μάντσεστερ (MCR)

Πηγές χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Εξωτερικοί εταίροι: Τμήμα Περιβάλλοντος και Υγείας του Δήμου Στοκχόλμης και η ομάδα του Κέντρου Κυκλικής Οικονομίας

Πρώτα ορόσημα

- Αρχική συνάντηση για την ανάπτυξη λεπτομερούς κατανόησης των πρακτικών κυκλικής κατασκευής και των μοντέλων κέντρων επαναχρησιμοποίησης
- Ολοκλήρωση επίσκεψης στο χώρο για τη συλλογή πρακτικών πληροφοριών
- Αρχική εμπλοκή του οικοσυστήματος με σκοπό την ανταλλαγή γνώσεων και την κατανόηση του πλαισίου και των ευκαιριών στο Μάντσεστερ

Περαιτέρω έρευνα σχετικά με:

- Διεθνείς προσεγγίσεις για παρόμοιες προκλήσεις,
- εμπόδια που αφορούν συγκεκριμένα το Ηνωμένο
- Βασίλειο και κλίμακα ευκαιριών της αγοράς, ζήτηση και
- διαθεσιμότητα πόρων στο Μεγάλο Μάντσεστερ

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Από τον Ιούνιο του 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτικό Συμβούλιο του Μάντσεστερ (City Policy) και Manchester Climate Ready (MCR).

Πηγές χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Εξωτερικοί εταίροι: RIBA, άλλοι εθνικοί εμπειρογνώμονες και φορείς παροχής δεξιοτήτων στον τομέα των κατασκευών

Πρώτα ορόσημα

- Συνεχής συνεργασία με το τοπικό οικοσύστημα. Συνέχιση
- της συνεργασίας με σκοπό τη βελτίωση των πορισμάτων
- σχετικά με τη σκοπιμότητα.

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Στρατηγικές κυκλικής κατασκευής και δομημένου περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας μιας κοινοπραξίας για την υποβολή προσφοράς στο πλαίσιο του προγράμματος «Horizon Europe» με τη Στοκχόλμη και άλλους εταίρους σχετικά με την κυκλική οικονομία στον κατασκευαστικό τομέα.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων και μάθηση, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο τα έργα κυκλικής οικονομίας στη Στοκχόλμη μπορούν να υποστηρίξουν την ένταξη στην αγορά εργασίας και τα αποτελέσματα στον τομέα των δεξιοτήτων (LMI)
- Ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με την πράσινη και βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο του Περιβαλλοντικού Προγράμματος 2030 της Στοκχόλμης, με έμφαση στη συντήρηση των χώρων πρασίνου, την προστασία της βιοποικιλότητας και την αστική ανθεκτικότητα Σχεδιασμός γειτονιών και προσεγγίσεις για την υγεία και την ευημερία

Σισλί

Τουρκία

Ρίγα (Λετονία)

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία στη διαχείριση αποβλήτων

Το Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία που εκπόνησε ο Δήμος της Ρίγας παρέχει ένα μοντέλο για την **ενίσχυση της διαχείρισης αποβλήτων μέσω αρχών της κυκλικής οικονομίας** προσαρμοσμένων στο τοπικό πλαίσιο του Σισλί. Η προσέγγιση εστιάζει σε βασικές ροές αποβλήτων, όπως τα απόβλητα συσκευασιών, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, το γυαλί και τα ηλεκτρονικά είδη. Περιλαμβάνει συστήματα **διαχωρισμού αποβλήτων στην πηγή, ψηφιακά εργαλεία παρακολούθησης δεδομένων**, αυξημένη **συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών** και ενσωμάτωση των **αρχών της κυκλικής οικονομίας** στα τοπικά πλαίσια πολιτικής.

Το μοντέλο είναι συμβατό με τους υφιστάμενους στόχους της Σισλί για τη διαχείριση «Μηδενικών Αποβλήτων» και παρέχει μια προσέγγιση για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων, την αύξηση της ανακύκλωσης και την υποστήριξη της παρακολούθησης των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων με βάση τα δεδομένα.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

- Βελτιωμένος διαχωρισμός, παρακολούθηση και διαχείριση βασικών ροών ανακυκλώσιμων αποβλήτων
- Ενισχυμένη ψηφιακή υποδομή για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα απόβλητα
- Αυξημένη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών από επιχειρήσεις και τοπικούς φορείς
-

- Βελτιωμένος εσωτερικός συντονισμός μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών όσον αφορά την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας
- Ενισχυμένη ικανότητα για σχεδιασμό βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων και ενσωμάτωση στο SECAP και σε στρατηγικά έγγραφα

Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Μηδενικών Αποβλήτων (σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Καθαρισμού, τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και τη Διεύθυνση Πληροφορικής)

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμια, παραγωγοί αποβλήτων

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Ανάλυση του όγκου των αποβλήτων ανά βασική ροή
- αποβλήτων Δημιουργία χαρτών πυκνότητας για τα ανακυκλώσιμα είδη αποβλήτων

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2ο τρίμηνο 2027 – 4ο τρίμηνο 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Μηδενικών Αποβλήτων, Διεύθυνση Πληροφορικής (σε συνεργασία με όλα τα σχετικά τμήματα)

Εξωτερικοί εταίροι: Ιδιωτικός τομέας, κοινωνία των πολιτών, εταιρείες τεχνολογίας, δήμοι, ΜΚΟ, γυναικείοι συνεταιρισμοί, τοπικές κοινότητες, πανεπιστήμια και εταιρείες συμβούλων

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Έναρξη λειτουργίας πιλοτικού συστήματος συλλογής ανακυκλώσιμων αποβλήτων
- Ολοκλήρωση του σχεδιασμού του ψηφιακού συστήματος παρακολούθησης δεδομένων με βάση το μοντέλο της Ρίγας και έναρξη της συλλογής δεδομένων και του πίνακα ελέγχου αναφορών

- Δραστηριότητες εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών και ευαισθητοποίησης Δημιουργία ενός εσωτερικού μοντέλου συντονισμού για την κυκλική οικονομία
- Ενσωμάτωση της προσέγγισης της κυκλικής οικονομίας στο SECAP και στα στρατηγικά σχέδια

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Μεθοδολογίες συγκριτικής αξιολόγησης και συγκριτικής ανάλυσης του Σχεδίου Δράσης για την Κυκλική Οικονομία
- Φόρουμ για την Κυκλική Οικονομία με τον Δήμο της Ρίγας (διαδικτυακά ή δια ζώσης)

- Ψηφιακά συστήματα διαχείρισης δεδομένων αποβλήτων
- Πρωτοβουλίες συμμετοχής της κοινότητας και αλλαγής συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένων κοινών εκπαιδεύσεων και εκστρατειών ευαισθητοποίησης

Ενεργειακά συστήματα

Σε αυτή την ενότητα:

- Τηλεθέρμανση με «αγκυροβολημένους» πελάτες - Άμερσφορτ (Ολλανδία) x Έσποο (Φινλανδία) 29
- Γραφείο Ενεργειακής Υποστήριξης - Μπαντίρμα (Τουρκία) x Δουνκέρκη (Γαλλία) 32
- Δημιουργία εταιρικής σχέσης για την ενεργειακή απόδοση με πολίτες και επιχειρήσεις - Φουενλαμπράδα (Ισπανία) x Κοπεγχάγη (Δανία) 24
- Γενικό σχέδιο δικτύου θέρμανσης - Χάρλεμ (Ολλανδία) x Σόντερμποργκ (Δανία) & Γκέτεμποργκ (Σουηδία) 38
- Ανάλυση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων με βάση δεδομένα και χρηματοδότηση ανακαινίσεων - Μεντέσε (Τουρκία) x Ελμπασάν (Αλβανία) 40
- Ενεργειακή κοινότητα υπό την ηγεσία του δήμου - Μεντιγιάννα (Σερβία) x Γκάμπροβο (Βουλγαρία) 43
- Συνεκτική προσέγγιση δικτύου θέρμανσης και επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους φορείς - Newcastle upon Tyne (Ηνωμένο Βασίλειο) x Ελσίνκι (Φινλανδία) 45
- Ρύθμιση ζήτησης/προσφοράς δικτύου θέρμανσης με χρήση τεχνητής νοημοσύνης - Νιούκαστλ-απόν-Τάιν (Ηνωμένο Βασίλειο) x Ελσίνκι (Φινλανδία) 45
- Δίκτυο θέρμανσης 5ης γενιάς - Πλύμουθ (Ηνωμένο Βασίλειο) x Λουντ (Σουηδία) 48
- Γραφείο Ενεργειακών Υπηρεσιών - Τρεβίζο (Ιταλία) x Τρίκαλα (Ελλάδα) 50
- Διαχείριση της ζήτησης θέρμανσης σε πραγματικό χρόνο - Βέσπρεμ (Ουγγαρία) x Λαππενράντα (Φινλανδία) 52

[Ανακαλύψτε περισσότερα σχέδια](#)

Άμερσφορτ

Ολλανδία

Έσπο (Φινλανδία)

Το Άμερσφορτ στοχεύει να καταστεί μια κλιματικά ουδέτερη πόλη έως το 2050, μέσω μιας δίκαιης και χωρίς αποκλεισμούς ενεργειακής μετάβασης προς ένα ενεργειακό σύστημα έτοιμο για το μέλλον. Μέχρι το 2022, η πόλη είχε μειώσει τις εκπομπές CO₂ της κατά 43% σε σύγκριση με το 1990, παρά τη συνεχιζόμενη αύξηση του πληθυσμού. Οι τρέχουσες προσπάθειες επικεντρώνονται στη μείωση των εκπομπών στο δομημένο περιβάλλον, στην αύξηση της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, στην προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας και στην προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Η ενεργειακή μετάβαση είναι επίσης απαραίτητη για την επίτευξη ευρύτερων στόχων, όπως μια ανθεκτική οικονομία, η βιώσιμη κινητικότητα και ένα περιβάλλον διαβίωσης υψηλής ποιότητας.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Τηλεθέρμανση με βασικούς πελάτες

Περίπου το 40 % των τοπικών εκπομπών CO₂ στο Άμερσφορτ προέρχεται από τη χρήση φυσικού αερίου για τη θέρμανση κατοικιών και κτιρίων. Ως εκ τούτου, ο δήμος διερευνά τη δυνατότητα χρήσης της **τηλεθέρμανσης** ως βιώσιμης εναλλακτικής λύσης, η οποία μπορεί επίσης **να συμβάλει στη μείωση της συμφόρησης του δικτύου**.

Μέσω της ανταλλαγής εμπειριών με το Έσπο, το Άμερσφορτ εμπνεύστηκε από τη στρατηγική της πόλης να χρησιμοποιεί μεγάλους «βασικούς πελάτες» ως αφετηρία για την ανάπτυξη δικτύων θέρμανσης. Η εξασφάλιση σημαντικών πελατών σε πρώιμο στάδιο παρέχει μια ισχυρότερη και πιο αξιόπιστη επιχειρηματική βάση για νέα έργα τηλεθέρμανσης.

Συμβάσεις «Climate City» / συμμετοχή των επιχειρήσεων

Η οικονομία του Άμερσφορτ επικεντρώνεται κυρίως στις υπηρεσίες και τις τοπικές επιχειρήσεις, ενώ οι μεγάλες βιομηχανικές επιχειρήσεις είναι λιγότερες. Η πόλη εργάζεται για **την ενίσχυση της συνεργασίας με τις επιχειρήσεις**, προκειμένου να υποστηρίξει την επίτευξη των κλιματικών στόχων.

Μέσω της ανταλλαγής με το Έσπο, το Άμερσφορτ απέκτησε γνώσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η πόλη εμπλέκει τις επιχειρήσεις μέσω των «Συμβάσεων Κλιματικής Πόλης» (Climate City Contracts, πράσινες συμφωνίες), όπου οι επιχειρήσεις δεσμεύονται για κοινούς κλιματικούς στόχους και δράσεις. Αν και οι οικονομικές δομές των δύο πόλεων διαφέρουν, η ανταλλαγή επιβεβαίωσε την αξία της **ανάπτυξης ενός βιώσιμου επιχειρηματικού δικτύου** ως μέσου για τη δημιουργία μακροπρόθεσμης συνεργασίας και την υποστήριξη των τοπικών κλιματικών φιλοδοξιών.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

- Επιτάχυνση της ανάπτυξης **βιώσιμων εναλλακτικών λύσεων** έναντι του φυσικού αερίου και υποστήριξη της μετάβασης προς ένα σύστημα θέρμανσης προσαρμοσμένο στις μελλοντικές απαιτήσεις.
- Ενίσχυση της ικανότητας του δήμου να **αντιμετωπίζει τη συμφόρηση του δικτύου**. Βελτίωση της κατανόησης βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων και προσεγγίσεων
- συνεργασίας για μελλοντικές εξελίξεις στον τομέα της τηλεθέρμανσης. Προώθηση **ισχυρότερης συνεργασίας** μεταξύ του δήμου και των τοπικών επιχειρήσεων για την επίτευξη κοινών κλιματικών στόχων.

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Συμφόρηση του δικτύου και πολιτικές φιλικές προς το δίκτυο.
- Καθορισμός κλιματικών στόχων και προσεγγίσεις διακυβέρνησης.
- Συμμετοχή των επιχειρήσεων στην επίτευξη των κλιματικών στόχων και στην ανάπτυξη κλιματικών συνεργασιών.
- Ζώνες μηδενικών εκπομπών και πολιτικές βιώσιμης αστικής
- κινητικότητας. Συμμετοχή σχολείων και παιδιών σε πρωτοβουλίες
- ευαισθητοποίησης σε θέματα ενέργειας. Πολεοδομία και συμμετοχή των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση.

Τηλεθέρμανση με βασικούς πελάτες

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μάιος – Ιούνιος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Πρόγραμμα «Βιώσιμη Πόλη», Ομάδα Ενέργειας, με την υποστήριξη της Ομάδας Επιχειρηματικής Συμμετοχής

Εξωτερικοί εταίροι: Duurzaam Netwerk Amersfoort

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Ανταλλαγή τεχνικών γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών από την εμπειρία του Έσποο.
- Αξιολόγηση της δυνατότητας μεταφοράς των προσεγγίσεων του Εσπού στον τομέα της τηλεθέρμανσης.
- Διερεύνηση της εφαρμοσιμότητας του μοντέλου «anchor-client».
- Διευκόλυνση εσωτερικών συζητήσεων.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Από το φθινόπωρο του 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Πρόγραμμα «Βιώσιμη Πόλη», Ομάδα Ενέργειας, με την υποστήριξη της Ομάδας Επιχειρηματικής Συμμετοχής

Εξωτερικοί εταίροι: Duurzaam Netwerk Amersfoort

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και ενδεχομένως ευρωπαϊκή χρηματοδότηση

Πρώτα ορόσημα

- Συνέχιση των συζητήσεων σχετικά με τα επιχειρηματικά μοντέλα
- Εντοπισμός πιθανών βασικών πελατών και ευκαιριών συνεργασίας για μελλοντικά έργα τηλεθέρμανσης.
- Ενσωμάτωση των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από το Εσπού στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και στις στρατηγικές υλοποίησης του δήμου για την τηλεθέρμανση.
- Διερεύνηση καινοτόμων και κατάλληλων για την περιοχή πηγών θερμότητας που μπορούν να υποστηρίξουν μελλοντικά δίκτυα τηλεθέρμανσης.

Συμφωνίες «Climate City» / συμμετοχή των επιχειρήσεων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μέσα του 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Πρόγραμμα «Βιώσιμη Πόλη», Ομάδα Ενέργειας, με την υποστήριξη της Ομάδας Εμπλοκής των Επιχειρήσεων

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Διοργάνωση εσωτερικών συναντήσεων για την ανταλλαγή εμπειριών της πόλης Έσποο από τη συνεργασία της με επιχειρήσεις
- Συζήτηση προσεγγίσεων για τον καθορισμό κοινών κλιματικών στόχων και την ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων με τις επιχειρήσεις. Διερεύνηση διατομεακών μεθόδων σχεδιασμού και ευρύτερων στρατηγικών αποκαρβονισμού.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Από το φθινόπωρο του 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Πρόγραμμα «Βιώσιμη Πόλη», Ομάδα Ενέργειας, με την υποστήριξη της Ομάδας Επιχειρηματικής Συμμετοχής

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και, ενδεχομένως, ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

Πρώτα ορόσημα

- Διευκόλυνση συναντήσεων παρακολούθησης με τις αρμόδιες ομάδες και τους ενδιαφερόμενους φορείς.
- Συνέχιση της ανάπτυξης του δικτύου βιώσιμων επιχειρήσεων και ενίσχυση της συνεργασίας με τοπικές εταιρείες σχετικά με τους κλιματικούς στόχους. Εντοπισμός ευκαιριών για μελλοντικές κλιματικές συνεργασίες με επιχειρήσεις.
- Καθορισμός μελλοντικών βημάτων για τη συστηματικότερη συμμετοχή των επιχειρήσεων στην ενεργειακή μετάβαση και το πρόγραμμα αποκαρβονισμού της πόλης.

Μπαντίρμα

Τουρκία

Δουνκέρκη (Γαλλία)

Ο Δήμος Μπαντίρμα έχει δεσμευτεί για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40% έως το 2030 (σε σχέση με το επίπεδο αναφοράς του 2023) και για επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα έως το 2050 στο πλαίσιο του SECAP του, ως υπογράφων της Παγκόσμιας Σύμβασης Δημάρχων. Δεδομένου ότι τα κτίρια ευθύνονται για το 60% των εκπομπών, η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν τομείς προτεραιότητας: η πόλη λειτουργεί ήδη ένα δημοτικό φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 1 MW, το οποίο καλύπτει περίπου το 90% των αναγκών της σε ηλεκτρική ενέργεια. Η βιώσιμη κινητικότητα, οι πράσινες υποδομές και η ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων συμπληρώνουν τους πέντε τομείς προτεραιότητας όσον αφορά τις εκπομπές.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Γραφείο Ενεργειακής Υποστήριξης

Εμπνευσμένη από το πρόγραμμα «DKWatt» της Δουνκέρκης, η πόλη σχεδιάζει να δημιουργήσει ένα Γραφείο Ενεργειακής Υποστήριξης, το οποίο θα συνδυάζει δωρεάν ενεργειακούς ελέγχους κατοικιών και τεχνική υποστήριξη σε θέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τους πολίτες με ένα ψηφιακό σύστημα διαχείρισης ενέργειας για τα δημοτικά κτίρια – κεντρική παρακολούθηση της κατανάλωσης, ανάλυση απόδοσης, παρακολούθηση φωτοβολταϊκών συστημάτων και έξυπνος οδικός φωτισμός. Αντιμετωπίζει άμεσα την έλλειψη ψηφιακής διαχείρισης ενέργειας στη Μπαντίρμα και το γεγονός ότι τα κτίρια αντιπροσωπεύουν το 60% των εκπομπών του SECAP, δημιουργώντας παράλληλα μια βάση δεδομένων για την παρακολούθηση των στόχων και την προσέλευση επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Κλιματική Διακυβέρνηση και Πολίτες Πλατφόρμα συμμετοχής

Δημιουργεί μια ψηφιακή πλατφόρμα ανατροφοδότησης και ένα δομημένο μοντέλο διακυβέρνησης για την ενσωμάτωση των πολιτών, των νέων και των εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών στη χάραξη πολιτικής για το κλίμα, παράλληλα με εθελοντικές δράσεις για το κλίμα, μικρο-επιχορηγήσεις για κατοίκους ηλικίας 15–24 ετών και εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης σε επίπεδο γειτονιάς. Ανταποκρίνεται στην ανάγκη της Μπαντίρμα για

ισχυρότερους μηχανισμούς συμμετοχής και διατμηματικό συντονισμό, επεκτείνοντας τη δράση για το κλίμα πέρα από μια αμιγώς δημοτική προσέγγιση προς μια κοινή ευθύνη με πανεπιστήμια, ΜΚΟ και πολίτες.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και του κόστους του

- δήμου Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από
- δημόσια κτίρια
- Αυξημένη υιοθέτηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μέτρων ενεργειακής
- απόδοσης από τις κατοικίες Παρακολούθηση βάσει δεδομένων για την παρακολούθηση των στόχων του SECAP

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Έξυπνη διαχείριση της ενέργειας και επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- μέσω της ανταλλαγής τεχνικών γνώσεων και κοινών πιλοτικών προγραμμάτων με χρηματοδότηση από την ΕΕ και την Παγκόσμια Τράπεζα, σε συνεργασία με εταιρείες τεχνολογίας.
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, κυκλική οικονομία και μηχανισμοί συμμετοχής των πολιτών, μέσω κοινών εργαστηρίων και ανάπτυξης ικανοτήτων με τη συμμετοχή πανεπιστημίων και ΜΚΟ. Βιώσιμες μεταφορές, μέσω τεχνικής συνεργασίας και μελετών σκοπιμότητας.

Γραφείο Υποστήριξης Ενέργειας

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – 2ο τρίμηνο 2026 – 1ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Μονάδα Διαχείρισης Ενέργειας, Τμήμα Πληροφορικής

Πηγή χρηματοδότησης: Προϋπολογισμός τεχνικών συμβουλών· επενδύσεις σε υλικό και λογισμικό

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση απογραφής της ενεργειακής κατανάλωσης του Δήμου
- Εγκατάσταση υποδομής παρακολούθησης ενέργειας σε πιλοτικό δημοτικό κτίριο
- Θέση σε λειτουργία της έξυπνης πλατφόρμας διαχείρισης ενέργειας· ενεργοποίηση της κεντρικής παρακολούθησης

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Μονάδα Διαχείρισης Ενέργειας, Τμήμα Ανάπτυξης Στρατηγικής, Τμήμα Τεχνικών Έργων Πηγή χρηματοδότησης: Προϋπολογισμός κατάρτισης, επενδύσεις σε υλικό, επιχορηγήσεις της ΕΕ και εξωτερική χρηματοδότηση (εταιρείες ESCO)

Πρώτα ορόσημα

- Εκπαίδευση τουλάχιστον 150 δημοτικών υπαλλήλων στη διαχείριση ενέργειας
- Διεξαγωγή τουλάχιστον 100 δωρεάν ενεργειακών ελέγχων σε κατοικίες
- ετησίως Μείωση κατά 10% της κατανάλωσης ενέργειας στα δημόσια κτίρια
- Εγκατάσταση νέας ισχύος φωτοβολταϊκού σταθμού

Πλατφόρμα για τη Διαχείριση του Κλίματος και τη Συμμετοχή των Πολιτών

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – 3ο – 4ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Τύπου, Εκδόσεων και Δημοσίων Σχέσεων· Μονάδα Διαχείρισης Ενέργειας· Τμήμα Ανάπτυξης Στρατηγικής

Πηγές χρηματοδότησης: Προϋπολογισμός λογισμικού και επικοινωνιών· επιχορηγήσεις της ΕΕ

Πρώτα ορόσημα

- Έναρξη λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας για το κλίμα και τους πολίτες
- Δημοσίευση και υλοποίηση της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για μικροεπιχορηγήσεις για το κλίμα

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Ανάπτυξης Στρατηγικής, Τμήμα Πολιτισμού και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μονάδα Διαχείρισης Ενέργειας

Πηγές χρηματοδότησης: Προϋπολογισμοί οργανισμού και εκδηλώσεων

Πρώτα ορόσημα

Συγκρότηση της πρώτης ομάδας εθελοντών για το κλίμα

- Τουλάχιστον 10 εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης για το κλίμα σε επίπεδο γειτονιάς ετησίως Τουλάχιστον 5 αιτήσεις χρηματοδότησης από την ΕΕ ή διεθνείς πηγές ετησίως

Φουενλαμπράδα

Ισπανία

Κοπεγχάγη
(Δανία)

Η Φουενλαμπράδα είναι ένας ισπανικός δήμος που έχει αναλάβει ισχυρή δέσμευση για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ). Μέσω της Αστικής Ατζέντας της, η πόλη εργάζεται προς την κατεύθυνση ενός πιο αποδοτικού, ανθεκτικού και χωρίς αποκλεισμούς αστικού μοντέλου, μειώνοντας την κατανάλωση πόρων, τις εκπομπές και την παραγωγή αποβλήτων, ενώ παράλληλα προωθεί υπεύθυνες πρακτικές μεταξύ των πολιτών, των επιχειρήσεων και των δημόσιων φορέων. Η ενεργειακή απόδοση, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η συμμετοχή των πολιτών αποτελούν βασικές προτεραιότητες στο πλαίσιο αυτό.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Δημιουργία εταιρικής σχέσης για την ενεργειακή απόδοση με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις

Εμπνευσμένη από τη «Συμμαχία Energy Leap» της Κοπεγχάγης, η Φουενλαμπράδα στοχεύει στην ανάπτυξη ενός **πλαίσιου συνεργασίας για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης** μέσω στενότερης συνεργασίας μεταξύ του δήμου, των επιχειρήσεων και των πολιτών. Με βάση το συνεχιζόμενο έργο της πόλης για **τη συστηματική παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας στα δημοτικά κτίρια**, η πρωτοβουλία θα επιδιώξει τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για τη συλλογή και τη χρήση ενεργειακών δεδομένων, με σκοπό την υποστήριξη μιας πιο τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων και την ενθάρρυνση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε ολόκληρη την πόλη.

Ομάδα Εργασίας για το Κλίμα σε έργα ανανέωσης της πόλης

Εμπνευσμένη από την προσέγγιση KINETIC και την Ομάδα Εργασίας για το Κλίμα της Κοπεγχάγης, η Φουενλαμπράδα στοχεύει στην **ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών σε έργα αστικής ανανέωσης και επαναφύτρωσης**, ενσωματώνοντας τις απόψεις των κατοίκων στις μελλοντικές παρεμβάσεις. Η πόλη θα επιδιώξει επίσης να βελτιώσει τη συνεργασία μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών, προκειμένου να υποστηρίξει πιο συντονισμένες δράσεις για το κλίμα. Η πρακτική αυτή παρέχει στη Φουενλαμπράδα ένα μοντέλο για τη δημιουργία πιο **χωρίς αποκλεισμούς, ανθεκτικών και προσανατολισμένων προς τον χρήστη δημόσιων χώρων**, διασφαλίζοντας ότι η αστική μεταμόρφωση αντανακλά τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των τοπικών κοινοτήτων.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

- Ενίσχυση της ικανότητας παρακολούθησης και μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας, μέσω νέων μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ του δήμου, των πολιτών και των επιχειρήσεων
- Βελτίωση της συμμετοχής των πολιτών και της διατμηματικής συνεργασίας στον αστικό μετασχηματισμό, επιταχύνοντας τη δημιουργία πιο πράσινων, πιο ανθεκτικών και χωρίς αποκλεισμούς δημόσιων χώρων

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Διαλειτουργικά μοντέλα δημοτικής καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των τμημάτων έρευνας και ανάπτυξης (E&A) και των δομών συνεργατικής εργασίας εντός των τοπικών διοικήσεων.
- Βιώσιμη κινητικότητα και ολοκληρωμένη διαχείριση των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της ποδηλασίας και των στρατηγικών πολυτροπικής κινητικότητας.

Δημιουργία μιας εταιρικής σχέσης για την ενεργειακή απόδοση με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

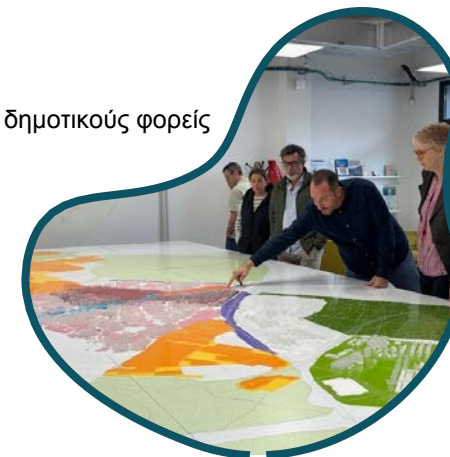
Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κυκλικής Οικονομίας σε συνεργασία με τις δημοτικές ψηφιακές υπηρεσίες και τους συνδεδεμένους δημοτικούς φορείς

Εξωτερικοί εταίροι: Επιχειρήσεις και πολίτες

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Αξιολόγηση των υφιστάμενων δημοτικών συστημάτων παρακολούθησης της ενέργειας και των διαθέσιμων πηγών
- δεδομένων Εντοπισμός πιθανών συμμετεχουσών επιχειρήσεων, ιδιοκτητών κτιρίων και ενδιαφερόμενων μερών
- της κοινότητας Καθορισμός των τεχνικών απαιτήσεων και του μοντέλου διακυβέρνησης για την πλατφόρμα

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κυκλικής Οικονομίας σε συνεργασία με τις δημοτικές υπηρεσίες ψηφιακών υπηρεσιών και τους συνδεδεμένους δημοτικούς φορείς

Εξωτερικοί εταίροι: Επιχειρήσεις και πολίτες

Πηγή χρηματοδότησης: 125.000 ευρώ

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη και έναρξη λειτουργίας μιας διαδικτυακής πλατφόρμας για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας.
- Ενσωμάτωση των πρώτων δημοτικών κτιρίων και εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών στην πλατφόρμα

Ομάδα εργασίας για το κλίμα σε έργα ανανέωσης της πόλης

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Πολεοδομίας, σε συνεργασία με τα Τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας, Συμμετοχής των Πολιτών και Πολιτισμού

Εξωτερικοί εταίροι: Συλλόγοι γειτονιάς και πολίτες

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη στρατηγικής συμμετοχής των πολιτών που συνδέεται με το Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης.
- Προσδιορισμός πρωτοβουλιών προτεραιότητας στις οποίες οι κάτοικοι θα συμμετέχουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων.
- Δημιουργία εσωτερικού πλαισίου ροής εργασιών και συνεργασίας μεταξύ των δημοτικών τμημάτων για τη διευκόλυνση της διατμηματικής συνεργασίας.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2027

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Πολεοδομίας, σε συνεργασία με τα Τμήματα Κοινωνικής Πρόνοιας, Συμμετοχής των Πολιτών και Πολιτισμού

Εξωτερικοί εταίροι: Συλλόγοι γειτονιάς και πολίτες

Πηγή χρηματοδότησης: 200.000 ευρώ

Πρώτα ορόσημα

- Διοργάνωση δημόσιων συναντήσεων και συμμετοχικών εργαστηρίων σχετικά με έργα αναδιαμόρφωσης και επαναφύτευσης.
- Ενσωμάτωση των προτάσεων των πολιτών στα προτεινόμενα σχέδια.
- Αξιολόγηση της ικανοποίησης και της αντίληψης των συμμετεχόντων.
-

Χάρλεμ

Ολλανδία

Το Χάρλεμ είναι μια πόλη με 169.000 κατοίκους που έχει θέσει ως στόχο να καταργήσει τη θέρμανση με ορυκτά καύσιμα και να μετατραπεί σε κυκλική πόλη έως το 2040. Η πόλη έχει υιοθετήσει ένα Πρόγραμμα Μετάβασης στη Θέρμανση με την τηλεθέρμανση ως κεντρική στρατηγική υποδομής (για περίπου το 50% του συνολικού κτιριακού αποθέματος της πόλης). Για την παροχή θέρμανσης χωρίς ορυκτά καύσιμα, το Χάρλεμ έχει ιδρύσει μια ειδική δημόσια εταιρεία θέρμανσης (Warmtebedrijf Haarlem). Μια σημαντική διαρθρωτική πρόκληση αποτελεί η σοβαρή συμφόρηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που καθιστά την ανάπτυξη του δικτύου θέρμανσης βασικό μοχλό για την αποκαρβονιοποίηση.

Σόντερμποργκ (Δανία) &
Γκέτεμποργκ (Σουηδία)

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Γενικό Σχέδιο Δικτύου Θέρμανσης

Τόσο το Sønderborg όσο και το Γκέτεμποργκ διαθέτουν πλήρως ανεπτυγμένα **συστήματα τηλεθέρμανσης**, από τα οποία το Χάρλεμ θα αντλήσει βέλτιστες πρακτικές και καινοτομίες για την ανάπτυξη του δικού του **ολοκληρωμένου γενικού σχεδίου δικτύου θέρμανσης**. Το γενικό σχέδιο θα καλύπτει τη **βασική υποδομή μεταφοράς, τις βιώσιμες πηγές θερμότητας, την αποθήκευση θερμότητας μεγάλης κλίμακας και την ανταλλαγή θερμότητας** με νοσοκομεία, ζώνες ανάπτυξης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Οι βασικοί τομείς καινοτομίας περιλαμβάνουν τον έλεγχο συστημάτων με χρήση τεχνητής νοημοσύνης, αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες βιομηχανικής κλίμακας, την ανακούφιση της συμφόρησης στο ηλεκτρικό δίκτυο και μεθόδους κατασκευής που μειώνουν το κόστος.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Παροχή θέρμανσης χωρίς ορυκτά καύσιμα σε περίπου το 50% του κτιριακού αποθέματος του Χάρλεμ έως το 2040
- Μείωση της πίεσης στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της ανάπτυξης δικτύου θέρμανσης μεγάλης κλίμακας
- Μια μεθοδολογία γενικού σχεδίου που μπορεί να αναπαραχθεί και ενσωματώνει τις βέλτιστες πρακτικές από δύο κορυφαίες ευρωπαϊκές πόλεις στον τομέα της τηλεθέρμανσης

Γενικό Σχέδιο Δικτύου Θέρμανσης

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μάιος – Δεκέμβριος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος Χάρλεμ

Εξωτερικοί εταίροι: Warmtebedrijf Haarlem (δημόσια εταιρεία θέρμανσης)· εταιρείες μηχανικών ειδικευμένες στο σχεδιασμό δικτύων θέρμανσης· περιφερειακή υπηρεσία υδάτων (για έρευνα σχετικά με τη θερμική ενέργεια από το νερό)· εθνική αρχή για τους καταναλωτές και τις αγορές (ρύθμιση τιμολογίων)· διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας **Πηγή χρηματοδότησης:** Εσωτερικοί πόροι του Δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση της ανάθεσης σε εταιρείες μηχανικών και της συλλογής δεδομένων *τον Μάιο του 2026*
- Ανάπτυξη προσχεδίου δομής τιμολογίων για το δίκτυο θέρμανσης *τον Ιούνιο του 2026*
- Παράδοση προσχεδίου σχεδιασμού συστήματος σε επίπεδο γενικού σχεδίου *τον Αύγουστο του 2026*

- Μετά από ανταλλαγή απόψεων με το Sønderborg και το Γκέτεμποργκ σχετικά με τεχνικά, οικονομικά και διαχειριστικά θέματα μέσω συναντήσεων εμπειρογνομόνων, η διεξοδική έρευνα σχετικά με τη θερμική ενέργεια από υδάτινες πηγές ολοκληρώθηκε *τον Σεπτέμβριο–Οκτώβριο του 2026*
- Παράδοση του τελικού σχεδιασμού του συστήματος σε επίπεδο γενικού σχεδίου και του ολοκληρωμένου συνολικού σχεδίου για ολόκληρη την περιοχή του δικτύου θέρμανσης *τον Δεκέμβριο του 2026*

Φάση υλοποίησης – από τον Ιανουάριο του 2027 και μετά

Επικεφαλής οργανισμός: Warmtebedrijf Haarlem + Haarlem ECDW

Εξωτερικοί εταίροι: Warmtebedrijf Haarlem· εταιρείες στέγασης· διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας· εμπειρογνώμονες δικτύων θέρμανσης από το Sønderborg και το Γκέτεμποργκ

Πηγή χρηματοδότησης: Προτάσεις έργων

Πρώτα ορόσημα

- Επίσημη έγκριση του γενικού σχεδίου από τον Δήμαρχο και τους Δημοτικούς Συμβούλους *τον Ιανουάριο του 2027*
- Παρουσίαση των αποτελεσμάτων *Ιανουάριος–Φεβρουάριος 2027*

Υποβολή των πρώτων προτάσεων έργων υλοποίησης από *τον Φεβρουάριο του 2027 και μετά*

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Ανάπτυξη και καινοτομία στα δίκτυα θέρμανσης: Ανταλλαγές μεταξύ ομοτίμων σχετικά με τις τιμολογιακές δομές, τις τεχνολογίες μείωσης του κόστους, τον έλεγχο συστημάτων με χρήση τεχνητής νοημοσύνης και τα μοντέλα διακυβέρνησης· χρηματοδότηση από την ΕΕ: «Horizon Europe», CEF Energy, InvestEU. Βιώσιμη κινητικότητα και μείωση της ιδιοκτησίας αυτοκινήτων: Ανταλλαγή πρακτικών σχετικά με την κοινή χρήση αυτοκινήτων, την προώθηση της ποδηλασίας, τις ζώνες χωρίς

εκπομπές και τους χώρους στάθμευσης ποδηλάτων· χρηματοδότηση από την ΕΕ: CIVITAS, LIFE, Interreg.

Μεντέσε

Τουρκία

Ελμπασάν (Αλβανία)

Το Menteşe είναι ένας δήμος με 123.000 κατοίκους στην επαρχία Muğla, ο οποίος έχει δεσμευτεί να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 μέσω της Σύμβασης των Δημάρχων. Οι τομείς παρέμβασης προτεραιότητας περιλαμβάνουν την ενεργειακή απόδοση, τις βιώσιμες μεταφορές, την κυκλική οικονομία και τη διαχείριση των υδάτων. Ο δήμος έχει ήδη αναπτύξει τοπικές πρακτικές κυκλικής οικονομίας — συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των εργαστηρίων επισκευών και της αξιοποίησης οργανικών αποβλήτων — και τώρα επικεντρώνεται στην επέκταση της ανάλυσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων με βάση δεδομένα, στην καινοτόμο χρηματοδότηση για ανακαινίσεις και στη συμμετοχική διακυβέρνηση για το κλίμα σε επίπεδο γειτονιάς.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Ανάλυση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων με βάση δεδομένα και χρηματοδότηση ανακαινίσεων

Η Menteşe θα προσαρμόσει λογισμικό και μεθοδολογίες βασισμένες στα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης (EPC) για να αναλύσει την κατανάλωση ενέργειας σε επίπεδο κτιρίου, να προσδιορίσει τομείς παρέμβασης υψηλής προτεραιότητας και να κατευθύνει πόρους προς τα κτίρια με τη μεγαλύτερη επίδραση. Αυτό το διαγνωστικό επίπεδο βασισμένο σε δεδομένα συνδυάζεται με ένα καινοτόμο μοντέλο χρηματοδότησης — αξιοποιώντας την προσέγγιση του Ελμπασάν για ολοκληρωμένα πακέτα ανακαίνισης και πράσινα χρηματοδοτικά μέσα — με σκοπό την επιτάχυνση της μετατροπής των κτιρίων σε ενεργειακά αποδοτικά, την ενσωμάτωση χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα και τη μείωση του οικονομικού βάρους για τους πολίτες. Μαζί, οι δύο αυτές συνιστώσες δημιουργούν ένα ολοκληρωμένο σύστημα, από την ανάλυση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων έως την υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων ανακαινίσεων.

Νέοι Πρεσβευτές της Ενέργειας και Συμμετοχή σε Κοινοτικό Επίπεδο

Το Menteşe θα εφαρμόσει το μοντέλο των Νέων Πρεσβευτών Ενέργειας του Elbasan, ενσωματώνοντάς το στο υπάρχον Συμβούλιο Νεολαίας και στις δομές εθελοντών για το κλίμα. Οι νέοι θα αναλάβουν ενεργό ρόλο στην ενεργειακή απόδοση και την ευαισθητοποίηση για το κλίμα, υποστηρίζοντας την αλλαγή συμπεριφοράς σε επίπεδο γειτονιάς και ενισχύοντας τη συμμετοχική διακυβέρνηση σε επίπεδο βάσης.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Βελτιωμένη στόχευση των επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης μέσω ανάλυσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων με βάση δεδομένα
- Επιτάχυνση της ανακαίνισης κτιρίων μέσω επεκτάσιμων και προσιτών χρηματοδοτικών μέσων
- Αυξημένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και αναδιαμόρφωση της ενεργειακής μετάβασης ως
- Επενδυτική ευκαιρία

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αυξημένη ευαισθητοποίηση του κοινού και αλλαγή συμπεριφοράς σε σχέση με την ενεργειακή απόδοση
- Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και της τοπικής ανάληψης
- ευθύνης για τις κλιματικές πολιτικές
- Ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα σε επίπεδο γειτονιάς
-

Ανάλυση ενεργειακών δεδομένων κτιρίων και χρηματοδότηση ανακαίνισης

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 1ο τρίμηνο 2026 - 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής και Μηδενικών Αποβλήτων· Τμήμα Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο Muğla Sıtkı Koçman· πάροχοι τεχνολογίας· χρηματοπιστωτικά ιδρύματα· τεχνικοί σύμβουλοι

Πηγή χρηματοδότησης: «Horizon Europe», έργα τεχνικής βοήθειας, εσωτερικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Δημιουργία υποδομής δεδομένων
- Επιλογή πιλοτικών κτιρίων και ολοκλήρωση των ενεργειακών
- αναλύσεων Σύνταξη της πρώτης έκθεσης ενεργειακής απόδοσης
- Ανάπτυξη καινοτόμου μοντέλου χρηματοδότησης και έναρξη της εμπλοκής επενδυτών
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2ο τρίμηνο 2027 – 2ο τρίμηνο 2029

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πολεοδομίας και Ανάπτυξης· Τμήμα Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών **Εξωτερικοί εταίροι:**

Εμπειρογνώμονες ενεργειακής απόδοσης· εταιρείες συμβούλων· χρηματοπιστωτικά ιδρύματα· επενδυτές του ιδιωτικού τομέα

Πηγή χρηματοδότησης: Κονδύλια IPA· εθνικές επιχορηγήσεις· πράσινα ομόλογα· κονδύλια της ΕΕ· συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα

Πρώτα ορόσημα

- Εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε πιλοτικά κτίρια Έναρξη
- πιλοτικής ανακαίνισης στο πλαίσιο του νέου μοντέλου χρηματοδότησης
- Εξασφάλιση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα και δημιουργία χαρτοφυλακίου επενδύσεων
-

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Συνεργασία σε λύσεις βασισμένες στη φύση και σε έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Νέοι Πρεσβευτές της Ενέργειας και Συμμετοχή με βάση την Κοινότητα

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Νεολαίας και Αθλητισμού

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο, ομάδες νεολαίας, ΜΚΟ **Πηγή**

χρηματοδότησης: Erasmus+, προγράμματα της ΕΕ για τη νεολαία

Πρώτα ορόσημα

- Προετοιμασία του περιεχομένου της κατάρτισης
- Συγκρότηση της πρώτης ομάδας πρεσβευτών
- νεολαίας Έναρξη δραστηριοτήτων σε επίπεδο
- γειτονιάς

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - 3ο τρίμηνο 2026 - 2029

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής και Μηδενικών Αποβλήτων· Διεύθυνση Υποθέσεων Μουχτάρ

Εξωτερικοί εταίροι: Πολίτες, ΜΚΟ, δημοτικό συμβούλιο

Πηγή χρηματοδότησης: URBACT· υποστήριξη από το πρόγραμμα NetZeroCities

Πρώτα ορόσημα

- Προσδιορισμός πιλοτικών γειτονιών· διοργάνωση συναντήσεων συμμετοχικού
- χαρακτήρα Συν-σχεδιασμός τοπικών δράσεων για το κλίμα σε συνεργασία με
- τους κατοίκους

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με την ψηφιοποίηση και τις πρωτοβουλίες έξυπνων πόλεων.

Μεντιγιάννα

Σερβία

Γκάμπροβο
(Βουλγαρία)

Η Μεδιάννα, ένας δήμος με περίπου 87.000 κατοίκους εντός της πόλης του Νις, έχει δεσμευτεί να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2030. Η περιοχή αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις που σχετίζονται με την ποιότητα του αέρα και την αύξηση του κόστους της ενέργειας, ενώ παράλληλα διαθέτει μεγάλο δυναμικό για την παραγωγή ηλιακής ενέργειας μικρής κλίμακας χάρη στο εκτεταμένο απόθεμα δημόσιων και οικιακών επιπέδων στεγών. Οι βασικές προτεραιότητες περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού νομικού και χρηματοοικονομικού πλαισίου για τις τοπικές ενεργειακές κοινότητες, την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του δήμου, των διαχειριστών ενέργειας και των τμημάτων πολεοδομίας, με στόχο την επιτάχυνση της μετάβασης προς την καθαρή ενέργεια.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Ενεργειακή κοινότητα υπό την ηγεσία του δήμου

Η Μεντιγιάννα δημιουργεί μια **ενεργειακή κοινότητα υπό τη διεύθυνση του δήμου**, με πρότυπο το πιλοτικό πρόγραμμα που ανέπτυξε το Γκάμπροβο, η κορυφαία πόλη της Βουλγαρίας στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και η πρώτη στη χώρα που δημιούργησε μια τέτοια κοινότητα. Ο δήμος θα **συνεργαστεί με τους πολίτες και τις τοπικές ΜΜΕ** για την **εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε δημόσιες στέγες**, όπως σχολεία και διοικητικά κτίρια, μετατρέποντάς τα σε **«κοινόχρηστα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας»** συνεταιριστικής ιδιοκτησίας που προσφέρουν άμεσα οικονομικά οφέλη στους συμμετέχοντες.

Η πλεονάζουσα παραγόμενη ενέργεια θα χρησιμοποιηθεί για **τη μείωση των λογαριασμών των κοινωνικά ευάλωτων νοικοκυριών**, αντιμετωπίζοντας άμεσα **την τοπική ενεργειακή φτώχεια και τα προβλήματα ποιότητας του αέρα**. Η πρακτική αυτή παρέχει ένα νομικό και οικονομικό πλαίσιο που έχει ήδη δοκιμαστεί στο βαλκανικό πλαίσιο, γεφυρώνοντας τον υψηλό επιπέδου στόχο της Medijana για κλιματική ουδετερότητα έως το 2030 με δράσεις που ξεκινούν από τη βάση και καθοδηγούνται από τους πολίτες.

Σταμενόμενος αντίκτυπος

- Χαμηλότεροι λογαριασμοί ενέργειας για κοινωνικά ευάλωτα νοικοκυριά, με αποτέλεσμα τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας
- Αυξημένη τοπική παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας σε δημόσιες στέγες
- Ισχυρότερο μοντέλο συνεταιριστικής ιδιοκτησίας μεταξύ δήμου, πολιτών και τοπικών ΜΜΕ

Ενεργειακή Κοινότητα υπό την ηγεσία των δήμων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1-6

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Διαχείρισης Έργου, Νομικό και Οικονομικό Τμήμα, Τμήμα Πολεοδομίας και Ενέργειας

Εξωτερικοί εταίροι: Ομάδα πιλοτικού προγράμματος του Γκάμπροβο και εμπειρογνώμονες στον τομέα της ενέργειας· νομικοί σύμβουλοι· Υπουργείο Ενέργειας· Τεχνική Σχολή του Νις· εταιρείες EPC

Πηγή χρηματοδότησης: Προϋπολογισμός ταξιδιών και εργαστηρίων· χρόνος προσωπικού και αμοιβές συμβούλων· προϋπολογισμός τεχνικού ελέγχου (~7.000 €)

Πρώτα ορόσημα

- Χάρτης πορείας για τη μεταφορά και υπογεγραμμένη συμφωνία συνεργασίας με το Γκάμπροβο. Υιοθέτηση του επίσημου μοντέλου της ενεργειακής κοινότητας
- Οριστικοποίηση του καταλόγου επιλεγμένων δημόσιων και οικιακών στεγών

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 6-18

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Κοινωνικών Υπηρεσιών· Τεχνικό Τμήμα· Τμήμα Πληροφορικής και Ενέργειας

Εξωτερικοί εταίροι: Συλλόγοι κατοίκων (π.χ. Magdon) και ΜΚΟ· πιστοποιημένοι εργολάβοι ηλιακών εγκαταστάσεων· EPS (εταιρεία κοινής ωφέλειας)· προγραμματιστές λογισμικού· μέντορες από το Γκάμπροβο

Πηγή χρηματοδότησης: Έξοδα προώθησης· επενδυτικό κεφάλαιο (επιχορηγήσεις και συγχρηματοδότηση)· έξοδα ανάπτυξης λογισμικού και αμοιβές αδειοδότησης

Πρώτα ορόσημα

- Πάνω από 50 νοικοκυριά εγγράφηκαν στο πιλοτικό πρόγραμμα
- Σύνδεση του πρώτου φωτοβολταϊκού συστήματος στο δίκτυο

Η πλατφόρμα παρακολούθησης ενέργειας είναι σε λειτουργία, με την υποβολή της Έκθεσης Επιπτώσεων και του Σχεδίου Επένδυσης

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και του Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT) για την παρακολούθηση της κατανομής ενέργειας σε πραγματικό χρόνο.
- Πρόγραμμα πιστοποίησης «Green Manager» για διαχειριστές κτιρίων σχετικά με τη χρέωση ενέργειας και τη συντήρηση των φωτοβολταϊκών συστημάτων.

- Επέκταση του μοντέλου του Γκάμπροβο για την άμεση διανομή ενέργειας σε κοινωνικούς
- στέγαση και ευάλωτες ομάδες.

Νιούκασλ-απόν-Τάιν

Ηνωμένο Βασίλειο

Ελσίνκι (Φινλανδία)

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Συνεκτική προσέγγιση για το δίκτυο θέρμανσης και επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους

Το σύστημα δικτύου θέρμανσης του Νιούκασλ είναι κατακερματισμένο μεταξύ της Helix και πολλαπλών κοινοτικών δικτύων που παρέχονται από ετερόκλητους φορείς χωρίς εξωτερική προβολή. Η ισχυρή και αξιόπιστη επωνυμία του δικτύου θέρμανσης του Ελσίνκι παρέχει στους κατοίκους και τις επιχειρήσεις σαφή κατανόηση του σκοπού, των οφελών και των παρόχων, προσφέροντας ένα άμεσο πρότυπο για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού, της χαμηλής ευαισθητοποίησης του κοινού και των ανταγωνιστικών επιλογών θέρμανσης στο Νιούκασλ. Ως πόλη που συμμετέχει στο Πρόγραμμα Προηγμένης Ζωνοποίησης, το Νιούκασλ θα καθιερώσει πρώτα μια **συνεκτική εσωτερική προσέγγιση** και, στη συνέχεια, θα τη μεταφράσει σε σαφή και συνεπή **επικοινωνία προς τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις** — χρησιμοποιώντας υπάρχοντα κανάλια όπως τα Φόρουμ για την Κλιματική Αλλαγή, τα επιχειρηματικά φόρουμ και τις επιτόπιες επισκέψεις, τα οποία επί του παρόντος δεν αξιοποιούνται επαρκώς και στερούνται ενός ενοποιημένου μηνύματος — προκειμένου να προετοιμάσει τους καταναλωτές εν όψει **της νόμιμης επέκτασης του δικτύου βάσει της ζωνοποίησης** και να ανταποκριθεί στις **ανταγωνιστικές επιλογές θέρμανσης** με σαφέστερα μηνύματα βασισμένα σε τεκμηριωμένα στοιχεία.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Ενιαία, αξιόπιστη προσέγγιση για το δίκτυο θέρμανσης και κοινό μήνυμα προς το κοινό στις περιοχές Helix, Byker και στα κοινοτικά δίκτυα
Βελτιωμένη κατανόηση από τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις των πλεονεκτημάτων του δικτύου θέρμανσης και των παρόχων

Η δράση του Νιούκασλ για το κλίμα καθοδηγείται από το Σχέδιο Δράσης «Net Zero Newcastle: 2030», το οποίο στοχεύει στην επίτευξη μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών έως το 2030 στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των αποβλήτων και της προσαρμογής. Η στατική ενέργεια αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών, με τη θέρμανση των νοικοκυριών να συνεισφέρει, από μόνη της, πάνω από το ένα τρίτο των εκπομπών σε ολόκληρη την πόλη. Η αποκαρβονιοποίηση της θέρμανσης αποτελεί κεντρική προτεραιότητα: το δίκτυο τηλεθέρμανσης της πόλης παραμένει περιορισμένο και κατακερματισμένο, βασιζόμενο κυρίως σε ατομικούς λέβητες φυσικού αερίου, ενώ τα υψηλά επίπεδα ενεργειακής φτώχειας απαιτούν μια δίκαιη και οικονομικά προσιτή μετάβαση.

Ρύθμιση της ζήτησης και της προσφοράς του δικτύου θέρμανσης με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης

Το Νιούκασλ **διερευνά τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για τη βελτίωση της αποδοτικότητας στο Helix Energy Centre, μειώνοντας το κόστος, την κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές**. Ο διαχειριστής του Ελσίνκι, η Helen, δοκιμάζει πιλοτικά ένα μοντέλο εφοδιασμού «just-in-time», στο οποίο η τεχνητή νοημοσύνη **μαθαίνει από τα πρότυπα ζήτησης και ρυθμίζει την προσφορά** ώστε να αποφεύγεται η υπερπαραγωγή. Το Νιούκασλ στοχεύει να διερευνήσει τη μεταφορά αυτής της προσέγγισης στις δικές του λειτουργίες δικτύου, προκειμένου να καλύψει ένα **αντίστοιχο κενό αποδοτικότητας**.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Μείωση του ενεργειακού κόστους, της κατανάλωσης και των εκπομπών στο Helix Energy Centre
Βελτιστοποιημένη αντιστοίχιση προσφοράς-ζήτησης μέσω διαχείρισης δικτύου με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης
Βάση τεκμηρίωσης για την ενημέρωση σχετικά με την ευρύτερη ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης στα δίκτυα θέρμανσης του Νιούκασλ

-
-
-

-
-
-

Συνεκτική προσέγγιση του δικτύου θέρμανσης και επικοινωνία με τους ενδιαφερόμενους

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 1ο τρίμηνο 2026 - 1ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Αειφορίας, Μεγάλα Έργα

Εξωτερικοί εταίροι: Bring Energy; Κεντρικοί φορείς

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας υπαλλήλων, με τη στήριξη χρηματοδότησης από το DESNZ

Πρώτα ορόσημα

- Το Δημοτικό Συμβούλιο του Newcastle δημιουργεί δομή για την ανάπτυξη της προσέγγισης
- *3ο τρίμηνο 2026* Η προσέγγιση αναπτύσσεται και διανέμεται για εσωτερική κυκλοφορία *4ο τρίμηνο 2026*
- Οριστικοποίηση της προσέγγισης, η οποία καθίσταται συνήθης πρακτική υπό την ευθύνη του συντονιστή χωροταξίας – *1ο τρ*

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 3ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Αειφορίας, Ομάδα Επικοινωνίας

Εξωτερικοί εταίροι: Bring Energy· βασικοί φορείς· πελάτες σε ζώνες προτεραιότητας

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας υπαλλήλων, εν μέρει υποστηριζόμενος από χρηματοδότηση του DESNZ

Πρώτα ορόσημα

- Καθορισμός ζωνών προτεραιότητας και ομάδων-στόχων: *2ο τρίμηνο 2027*
- Ολοκλήρωση του σχεδίου επικοινωνίας για την προσέγγιση του δικτύου θέρμανσης και τις ζώνες προτεραιότητας: *3ο τρίμηνο του 2027*

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Συμμετοχή της κοινότητας και κατανόηση των δικτύων θέρμανσης από το κοινό, αξιοποιώντας την ισχυρή ταυτότητα του Ελσίνκι όσον αφορά τα δίκτυα θέρμανσης μέσω υλικού που έχει σχεδιαστεί από κοινού, κοινών πληροφοριών σχετικά με τη συμπεριφορά και κοινών ερευνών.

- Στρατηγικός σχεδιασμός για την επέκταση του δικτύου θέρμανσης, συμπεριλαμβανομένης της χωροθέτησης, των εκτιμήσεων σκοπιμότητας και των προσεγγίσεων διακυβέρνησης, με την υποστήριξη της αμοιβαίας μάθησης και ενός εργαστηρίου σεναρίων με το Ελσίνκι.
- Επέκταση των εργαλείων βελτιστοποίησης της ζήτησης και της προσφοράς που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη, μέσω κοινών τεχνικών εργαστηρίων και κοινών συνόλων δεδομένων, ενδεχομένως με τη χρηματοδοτική υποστήριξη του Innovate UK.

Ρύθμιση ζήτησης/προσφοράς δικτύου θέρμανσης με χρήση τεχνητής νοημοσύνης

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2ο τρίμηνο 2026 - 3ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Αειφορίας, Μεγάλα Έργα

Εξωτερικοί εταίροι: Bring Energy

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας στελεχών· προβλέπονται περίπου 120.000 λίρες για συμβουλευτικές υπηρεσίες

Πρώτα ορόσημα

- Καθορισμός του πεδίου εφαρμογής της μελέτης σκοπιμότητας: *3ο τρίμηνο 2026*
- Ολοκλήρωση της μελέτης σκοπιμότητας για το Helix AI: *3ο τρίμηνο 2027*

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 3ο τρίμηνο 2027 – 2ο τρίμηνο 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Αειφορίας, Μεγάλα Έργα

Εξωτερικοί εταίροι: Bring Energy

Πηγή χρηματοδότησης: Χρόνος εργασίας στελεχών, εν μέρει υποστηριζόμενος από χρηματοδότηση του DESNZ

Πρώτα ορόσημα

Ολοκλήρωση της επιχειρηματικής μελέτης για την υλοποίηση των πορισμάτων της μελέτης σκοπιμότητας: *2ο τρίμηνο 2028*

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

➤ Κοινές δραστηριότητες και ανταλλαγή γνώσεων στο πλαίσιο του δικτύου πόλεων Balkan40.

Πλύμουθ

Ηνωμένο Βασίλειο

Λουντ (Σουηδία)

Το Πλύμουθ (275.000 κάτοικοι) κήρυξε «Κλιματική Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης» το 2019 και δεσμεύτηκε να επιτύχει την ουδετερότητα άνθρακα έως το 2030, μέσω μιας προσέγγισης που εμπλέκει ολόκληρο το δημοτικό συμβούλιο και ενός ανοιχτού, συνεργατικού μοντέλου διακυβέρνησης με ισχυρή συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και των πολιτών, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχικής λήψης αποφάσεων, των ψηφιακών πλατφορμών διαβούλευσης και των τακτικών εκδηλώσεων δημόσιας συμμετοχής. Το Σχέδιο Δράσης για Μηδενικό Ισοζύγιο Άνθρακα και το Τοπικό Ενεργειακό Σχέδιο της πόλης καλύπτουν τους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των αποβλήτων, με τρέχουσα προτεραιότητα την ανάπτυξη ενός δικτύου τηλεθέρμανσης 5ης γενιάς για την αποάνθρακοποίηση της θέρμανσης σε ολόκληρη την πόλη.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Δίκτυο τηλεθέρμανσης 5ης γενιάς

Το Πλύμουθ αναπτύσσει ένα **δίκτυο τηλεθέρμανσης 5ης γενιάς** και χρησιμοποιεί ως πρότυπο αναφοράς το σύστημα Ectogrid του Λουντ, το οποίο υλοποιήθηκε από την E.ON. Οι επιτόπιες επισκέψεις στο Λουντ και στο εργοστάσιο της Alfa Laval παρείχαν άμεση εικόνα του **τεχνικού σχεδιασμού, της χρήσης τυποποιημένων εξαρτημάτων και της δυνατότητας απόκτησης άδειας χρήσης του λογισμικού διαχείρισης δικτύου της E.ON.**

Αυτά τα διδάγματα κοινοποιούνται στον συνεργάτη ανάπτυξης του δικτύου τηλεθέρμανσης του Δημοτικού Συμβουλίου του Πλύμουθ, προκειμένου να συμβάλουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του δικού του προγράμματος της πόλης.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Γαλύτερος και καλύτερα τεκμηριωμένος σχεδιασμός του δικτύου τηλεθέρμανσης 5ης γενιάς του Πλύμουθ
- Μείωση των τεχνικών κινδύνων και των κινδύνων υλοποίησης
- μέσω της άμεσης μεταφοράς γνώσεων
- Ισχυρότερη συνεργασία μεταξύ του Δημοτικού Συμβουλίου του Πλύμουθ και του συνεργάτη ανάπτυξης του

Δίκτυο θέρμανσης 5ης γενιάς

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτικό Συμβούλιο του Πλύμουθ

Εξωτερικοί εταίροι: Vital Energi (εταίρος ανάπτυξης)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δημοτικού συμβουλίου· τα ρυθμιστικά πλαίσια για την υλοποίηση υποδομών μεγάλης κλίμακας δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί

Πρώτα ορόσημα

Ανταλλαγή πληροφοριών από το Λουντ με τον εταίρο ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων μοντέλων δικτύων θέρμανσης 4ης και 5ης γενιάς

- Προσδιορισμός των κανονιστικών απαιτήσεων για την υλοποίηση υποδομών δικτύων θέρμανσης μεγάλης κλίμακας
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτικό Συμβούλιο του Πλύμουθ

Εξωτερικοί εταίροι: Vital Energi· Δήμος Λουντ / Alfa Laval

Πηγή χρηματοδότησης: Εξασφαλίστηκε μέσω της επένδυσης του εταίρου ανάπτυξης (Vital Energi) και μιας κρατικής επιχορήγησης

Πρώτα ορόσημα

Οργάνωση επίσκεψης στο σύστημα Ectogrid του Λουντ και στο εργοστάσιο της Alfa Laval για λογαριασμό του Εταίρου

Ανάπτυξης Αξιολόγηση των τροποποιήσεων στις υποδομές που απαιτούνται για την εγκατάσταση του δικτύου

- τηλεθέρμανσης
-

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

➤ Άλλες βασισμένες στη φύση και προσαρμογή στο κλίμα, συμπεριλαμβανομένων προσεγγίσεων «τράπεζας οικοτόπων», για την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των πόλεων. Πρακτικές αλλαγής συμπεριφοράς και εμπλοκής των πολιτών για την υποστήριξη της συμμετοχής του κοινού στη

- δράση για το κλίμα.
- Καινοτόμες πράσινες προσεγγίσεις χρηματοδότησης για την κινητοποίηση επενδύσεων σε μελλοντικά έργα αποκαρβονισμού.
-

Τρεβίζο

Ιταλία

Τρίκαλα (Ελλάδα)

Το Τρεβίζο (86.113 κάτοικοι) έχει αναλάβει δράση για το κλίμα από την ένταξή του στο Σύμφωνο των Δημάρχων το 2011, υιοθετώντας το Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια και το Κλίμα το 2021 και καθιστώντας την πρώτη ιταλική πόλη που κέρδισε το βραβείο European Green Leaf το 2025. Στις προτεραιότητές της περιλαμβάνονται οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με τα φωτοβολταϊκά να καλύπτουν ήδη περίπου το 6,6% της ζήτησης και την υποχρεωτική εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στα νέα κτίρια, καθώς και η βιώσιμη κινητικότητα μέσω του Σχεδίου Βιώσιμης Κινητικότητας (PUMS) του 2024 και η ανάπτυξη τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων με στόχο τη μείωση των εκπομπών και της ενεργειακής φτώχειας.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Γραφείο Ενεργειακών Υπηρεσιών

Το Τρεβίζο δημιουργεί ένα **δωρεάν Γραφείο Ενέργειας για ιδιώτες, επαγγελματίες και διαχειριστές ακινήτων**, εμπνευσμένο από την εμπειρία των Τρικάλων με το δικό τους γραφείο ενέργειας. Το Γραφείο θα προσφέρει **καθοδήγηση για τη μείωση της οικιακής κατανάλωσης ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, θα αξιολογεί θερμικά προβλήματα** σε κτίρια μέσω θερμογραφίας εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, **θα υποστηρίζει τους κατοίκους στην πρόσβαση σε φορολογικές ελαφρύνσεις και χρηματοδότηση** για ανακαινίσεις και αναβαθμίσεις συστημάτων θέρμανσης, και **θα ενημερώνει τους πολίτες** σχετικά με ευκαιρίες στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε Κοινότητες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Η πρωτοβουλία, η οποία απευθύνεται κυρίως σε ευάλωτες ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι και τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, εντάσσεται στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Τρεβίζο στο πλαίσιο του προγράμματος «European Green Leaf 2025» και συνδυάζει την προστασία του περιβάλλοντος με απτά οικονομικές εξοικονομήσεις για τις οικογένειες.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Χαμηλότεροι λογαριασμοί κοινής ωφέλειας και μείωση της ενεργειακής ένδειας για τα
- ευάλωτα νοικοκυριά Αυξημένη ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τις ευκαιρίες
- εξοικονόμησης ενέργειας και τις ανανεώσιμες πηγές Ταχύτερη, πιο προσιτή συμβουλευτική
- υπηρεσία και ισχυρότερη εμπιστοσύνη στους θεσμούς Μείωση των περιβαλλοντικών
- εκπομπών μέσω της ευρύτερης υιοθέτησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Γραφείο Ενεργειακών Υπηρεσιών

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2026

Επικεφαλής φορέας: Τομέας Δημόσιας Χρηματοδότησης, Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας και Πανεπιστημιακής Πόλης

Εξωτερικοί εταίροι: Εθελοντικές οργανώσεις, οργανώσεις προστασίας των καταναλωτών, επαγγελματικά σώματα, REC «Priula», εξωτερικοί πάροχοι ενεργειακών υπηρεσιών και φορείς κατάρτισης

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι (κόστος προσωπικού)

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση του εγγράφου αξιολόγησης αναγκών και χαρτογράφησης διαθεσιμότητας χρηματοδότησης
- Καθορισμός καταλόγου υπηρεσιών που ορίζει τις προσφερόμενες υπηρεσίες και τις μεθόδους παροχής τους
- Εκπαίδευση νεαρού τεχνικού (40 ώρες), ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις για τον ρόλο υποστήριξης του «Energy Desk»

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μάρτιος – Σεπτέμβριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τομέας Δημόσιας Χρηματοδότησης, Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας και Πανεπιστημιακής Πόλης, σε συνεργασία με το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων (URP)

Εξωτερικοί εταίροι: Ενώσεις καταναλωτών, επαγγελματικές ενώσεις, REC «Priula», εταιρείες επικοινωνίας

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι (κόστος προσωπικού και υπηρεσίες εξωτερικής επικοινωνίας)

Πρώτα ορόσημα

- Πλήρης εγκατάσταση του φυσικού γραφείου και του συστήματος
- κρατήσεων/παρακολούθησης υποθέσεων Έναρξη πολυκαναλικής επικοινωνιακής
- εκστρατείας

Έναρξη, δοκιμή και πλήρης εφαρμογή πιλοτικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, με συνεχή παρακολούθηση των δεικτών απόδοσης (KPI) και του βαθμού ικανοποίησης

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- **Γραφείο Ενέργειας:** για την υποστήριξη πρωτοβουλιών ενεργειακής μετάβασης.
- **Ενεργειακή ένδεια:** Ανάπτυξη στρατηγικών και μέτρων για την αντιμετώπιση και τον μετριασμό της ενεργειακής ένδειας.
- **Αξιοποίηση των αστικών πράσινων χώρων:** Ενίσχυση των αστικών πράσινων χώρων με ιδιαίτερη έμφαση στην άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής και

Βέσπρεμ

Ουγγαρία

Λαππενράντα (Φινλανδία)

Το Βέσπρεμ εργάζεται για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος «Carbon Neutral Veszprém 2030», με ιδιαίτερη έμφαση στην αποκαρβονιοποίηση του συστήματος τηλεθέρμανσης. Η πόλη στοχεύει στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης μέσω της ανακαίνισης κτιρίων, της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και της ανάπτυξης τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων. Βασική προτεραιότητα αποτελεί η μετάβαση προς ένα πιο ευέλικτο και χαμηλών εκπομπών αστικό ενεργειακό σύστημα που υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη κλιματική ουδετερότητα.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Διαχείριση της ζήτησης θερμότητας σε πραγματικό χρόνο

Η διαχείριση της ζήτησης θερμότητας σε πραγματικό χρόνο στα συστήματα τηλεθέρμανσης εστιάζει στη βελτιστοποίηση της παραγωγής και της κατανάλωσης θερμότητας με βάση την πραγματική ζήτηση και όχι την εκτιμώμενη προσφορά. Η προσέγγιση βασίζεται στην παραδοχή ότι τα υπάρχοντα συστήματα συχνά παράγουν περισσότερη θερμότητα από ό,τι είναι απολύτως απαραίτητο και ότι η βελτιωμένη βαθμονόμηση και η χρήση δεδομένων μπορούν να μειώσουν τις ανεπάρκειες. Βασικά στοιχεία περιλαμβάνουν τη βελτίωση της μόνωσης των κτιρίων, την αναβάθμιση των συστημάτων θέρμανσης και τη χρήση υφιστάμενων αλλά υποαξιοποιημένων τεχνολογιών ελέγχου στα κέντρα θέρμανσης.

Η πρακτική αυτή βασίζεται επίσης στον **εντοπισμό του δυναμικού βελτιστοποίησης** μέσω καλύτερης συλλογής δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης δεδομένων αισθητήρων, της χαρτογράφησης της τοπολογίας κτιρίων και δικτύων με βάση το GIS, καθώς και της ταξινόμησης της ζήτησης θερμότητας στα διάφορα κτίρια. **Οι λειτουργικές βελτιώσεις** περιλαμβάνουν την απομακρυσμένη παρακολούθηση, την αναβάθμιση βαλβίδων και αντλιών, καθώς και προσαρμογές του συστήματος ώστε η παροχή θερμότητας να ανταποκρίνεται καλύτερα στα πραγματικά πρότυπα κατανάλωσης. Για το Βέσπρεμ, η προσέγγιση αυτή συμβάλλει **στη μείωση της σπατάλης ενέργειας και στη βελτίωση της αποδοτικότητας του δικτύου τηλεθέρμανσης**, σύμφωνα με τους στόχους κλιματικής ουδετερότητας της πόλης.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Βελτιωμένη απόδοση της παραγωγής τηλεθέρμανσης και μείωση της σπατάλης ενέργειας
- Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω καλύτερης διαχείρισης της θερμότητας με
- βάση τη ζήτηση Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο κτιρίων μέσω καλύτερου
- συντονισμού του συστήματος Ενισχυμένη διαχείριση του δικτύου τηλεθέρμανσης με βάση τα δεδομένα

Πρόοδος προς ένα πιο αποδοτικό και χαμηλότερων εκπομπών αστικό ενεργειακό σύστημα που υποστηρίζει τους στόχους της ουδετερότητας άνθρακα

Διαχείριση της ζήτησης θέρμανσης σε πραγματικό χρόνο

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Νοέμβριος 2026 - Μάιος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Υπηρεσία Τηλεθέρμανσης

Πηγές χρηματοδότησης: Δημοτικοί πόροι, εξωτερική χρηματοδότηση έργου (επιχορηγήσεις) και δάνεια

Εξωτερικοί εταίροι: Εκπρόσωποι πολυκατοικιών, εταιρείες κατανομής κόστους και οργανισμοί διαχείρισης ακινήτων

Πρώτα ορόσημα

Ανάπτυξη πλαισίου συνεργασίας με τους καταναλωτές και προετοιμασία ενημερωτικού υλικού για τους χρήστες
Ενημέρωση του συστήματος GIS με δεδομένα σχετικά με την τοπολογία των κτιρίων και των κέντρων θέρμανσης,

- καθώς και με τα στοιχεία του εξοπλισμού
- Καθορισμός μεθοδολογίας για τον υπολογισμό και τη βαθμονόμηση της ζήτησης θερμότητας σε πραγματικό χρόνο
- Ανάλυση δεδομένων αισθητήρων και προσδιορισμός της πραγματικής ζήτησης θερμότητας και των προφίλ θερμοκρασίας

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Από τον Μάιο του 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Μονάδα Ανθρώπινου Δυναμικού και Ευημερίας, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Διοίκηση του Δήμου

Πηγές χρηματοδότησης: Δημοτικοί πόροι, εξωτερική χρηματοδότηση έργου (επιχορηγήσεις) και δάνεια

Πρώτα ορόσημα

- Ταξινόμηση κτιρίων και ανάπτυξη μοντέλων ζήτησης θερμότητας
- Αναβαθμίσεις υποδομών, συμπεριλαμβανομένων ενεργοποιητών βαλβίδων, αντλιών και συστημάτων απομακρυσμένης παρακολούθησης
- Εφαρμογή βελτιώσεων στο σύστημα θέρμανσης της δευτερεύουσας πλευράς

» Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Μετάβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης χαμηλής θερμοκρασίας μέσω κοινών αιτήσεων προς την ΕΕ, διαδικτυακής ανταλλαγής γνώσεων και διαπροσωπικών συναντήσεων μεταξύ των πόλεων και των πανεπιστημίων του Βέσπρεμ και της Λαππενράντα, όταν το επιτρέψει η πρόοδος του έργου.

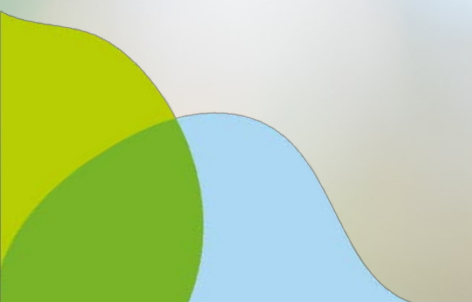
Οικονομικό και επιχειρηματικό μοντέλο

Σε αυτή την ενότητα:

- Κλιματικός προϋπολογισμός - Τομάρ (Πορτογαλία) x Τρόντχαϊμ (Νορβηγία) 55

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- Συμμετοχικός προϋπολογισμός για τη βιωσιμότητα και την κυκλική οικονομία - Kronoby (Φινλανδία) x Helsingborg (Σουηδία) 20

Τομάρ

Πορτογαλία

Τρόντχαϊμ (Νορβηγία)

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Κλιματικός προϋπολογισμός

Το Τομάρ εισάγει έναν «Κλιματικό Προϋπολογισμό», βασιζόμενο στο μοντέλο του Τρόντχαϊμ, ως στρατηγικό μέσο για την ενσωμάτωση της κλιματικής διάστασης στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του δήμου. Τα πρόσφατα ακραία καιρικά φαινόμενα, συμπεριλαμβανομένης της «σειράς καταιγίδων» στην οποία εντάσσεται η καταιγίδα «Κρίστιν», ανέδειξαν την ευπάθεια της περιοχής, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για δομημένη δράση βασισμένη σε τεκμηριωμένα στοιχεία. Με βάση το Δημοτικό Σχέδιο του Τομάρ για την Καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής (PMAC), ο Κλιματικός Προϋπολογισμός θα επιτρέψει τη **συστηματική και διαφανή ιεράρχηση των κλιματικών παρεμβάσεων**, θα ενισχύσει τη λογοδοσία των υπηρεσιών και θα καταστήσει σαφές το κόστος της αδράνειας.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Για συστηματική και διαφανή ενσωμάτωση της κλιματικής διάστασης στον δημοτικό προϋπολογισμό
- Ισχυρότερη λογοδοσία των υπηρεσιών όσον αφορά τις κλιματικές παρεμβάσεις
- Σαφέστερη ιεράρχηση των κλιματικών δράσεων και του κόστους της αδράνειας

Το Τομάρ (36.949 κάτοικοι) ήταν ένας από τους πρώτους πορτογαλικούς δήμους που εντάχθηκαν στο εθνικό δίκτυο για την τοπική προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ενσωματώνοντας την κλιματική αλλαγή στην πολιτική μέσω μιας συνεχούς διαδικασίας σχεδιασμού.

Τα πρόσφατα ακραία καιρικά φαινόμενα, συμπεριλαμβανομένης της σειράς καταιγίδων «Κριστίν», ανέδειξαν την ευπάθεια της περιοχής και ενέτειναν την επείγουσα ανάγκη για δράση για το κλίμα. Οι ανταλλαγές με το Τρόντχαϊμ επικεντρώθηκαν σε τομείς προτεραιότητας όπως ο κλιματικός προϋπολογισμός, η κυκλική οικονομία, η διαχείριση αποβλήτων, η ενεργειακή μετάβαση και οι συνελεύσεις πολιτών.

Κυκλική οικονομία και διαχείριση ογκωδών αποβλήτων

Το Τομάρ αναπτύσσει μια **πρωτοβουλία κυκλικής οικονομίας**, εμπνευσμένη από το μοντέλο «Brokum» του Τρόντχαϊμ, με στόχο **την αντιμετώπιση των ογκωδών αποβλήτων**, τα οποία εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό να ακολουθούν μια γραμμική πορεία προς την απόρριψη. Η πρωτοβουλία θα δημιουργήσει έναν **ειδικό χώρο** όπου τα ογκώδη αντικείμενα θα επισκευάζονται, θα ανακαινίζονται και θα διατίθενται στην κοινότητα σε συμβολικές τιμές, παρατείνοντας έτσι τον κύκλο ζωής των προϊόντων· τα αντικείμενα που δεν μπορούν να επισκευαστούν θα δίνεται προτεραιότητα στην ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησής τους στον κατασκευαστικό τομέα. Ένα συμπληρωματικό **«καφέ επισκευών»** θα δώσει τη δυνατότητα στους πολίτες να επισκευάζουν τα δικά τους αντικείμενα, **προωθώντας μια κουλτούρα επαναχρησιμοποίησης, ανταλλαγής δεξιοτήτων και συμμετοχής της κοινότητας.**

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Μείωση της απόρριψης επαναχρησιμοποιήσιμων ογκωδών αποβλήτων και παράταση του κύκλου ζωής των προϊόντων
- Νέος κοινοτικός χώρος που προσφέρει επισκευασμένα προϊόντα σε προσιτές τιμές και δεξιότητες επισκευής
- Αυξημένη ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις πρακτικές της κυκλικής οικονομίας
- Πρακτικές

Κλιματικός προϋπολογισμός

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μάιος 2026 – Φεβρουάριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Περιβάλλοντος (το Τμήμα Οικονομικών εντάσσεται από τον Φεβρουάριο του 2027)

Εξωτερικοί εταίροι: MédioTejo21; Δήμος Τρόντχαϊμ (τεχνική συμβουλευτική)

Πηγή χρηματοδότησης: Μόνο χρόνος εργασίας εσωτερικού προσωπικού· χωρίς άμεσα έξοδα

Πρώτα ορόσημα

- Παρουσίαση του εργαλείου «Κλιματικός Προϋπολογισμός» σε όλους τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων
- Εντοπισμός τουλάχιστον 3 «υπερασπιστών του κλίματος» ανά τμήμα στους τομείς των οικονομικών, του περιβάλλοντος και των κατασκευών
- Οριστικοποίηση του προσαρμοσμένου πλαισίου του «Κλιματικού Προϋπολογισμού» και των 5–10 δεικτών προτεραιότητας

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Ιούνιος 2027 – Ιούλιος 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήματα Περιβάλλοντος και Οικονομικών, με την έγκριση του Δημοτικού Συμβουλίου

Εξωτερικοί εταίροι: Δήμος Τρόντχαϊμ (υποστήριξη από ομοτίμους)

Πηγή χρηματοδότησης: Ενσωματωμένο στον ετήσιο κύκλο του προϋπολογισμού· δεν απαιτείται ξεχωριστή χρηματοδότηση

Πρώτα ορόσημα

- Κατάλογος προτεραιότητας κλιματικών δράσεων που έχουν εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο
- Εφαρμογή του Προσαρμοσμένου Κλιματικού Προϋπολογισμού και ενσωμάτωσή του σε κάθε επόμενο δημοτικό προϋπολογισμό

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Συνεχής ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη συλλογή και την παρακολούθηση περιβαλλοντικών δεδομένων («Environmental Persona») με το Γραφείο για το Κλίμα του Τρόντχαϊμ, μέσω κοινών ψηφιακών χώρων εργασίας και κοινών εκδηλώσεων.
- Αμοιβαία μάθηση σχετικά με τις συνελεύσεις πολιτών, ανταλλαγή μεθοδολογιών διευκόλυνσης και κοινές εκδόσεις με την ομάδα της Συνέλευσης Πολιτών του Τρόντχαϊμ και τοπικές ΜΚΟ.
- Συνεχής τεχνική συμβουλευτική και αξιολόγηση από ομοτίμους σχετικά με την εφαρμογή του Κλιματικού Προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων κοινών προτύπων δεικτών, σε συνεργασία με την ομάδα Κλιματικού Προϋπολογισμού του Τρόντχαϊμ.

Κυκλική Οικονομία & Διαχείριση Ογκωδών Αποβλήτων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Μάιος - Νοέμβριος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Περιβάλλοντος, με τη συμβολή του Τμήματος Οικονομικών

Εξωτερικοί εταίροι: Δήμος Τρόντχαϊμ / εκπρόσωποι της Brokum; MédioTejo21 **Πηγή**

χρηματοδότησης: ~24 ώρες εργασίας του προσωπικού; έως 1.800 € για συμβουλευτικές υπηρεσίες σχεδιασμού

Πρώτα ορόσημα

- Επίσημη εσωτερική έναρξη του έργου κυκλικής οικονομίας
- Προσδιορίστηκαν οι πηγές χρηματοδότησης και υποβλήθηκαν οι αιτήσεις (LIFE, «Ορίζοντας Ευρώπη», PRR, Fundo Ambiental, Centro 2030) Ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός του έργου μέσω συμμετοχικών συναντήσεων με την κοινωνία των πολιτών

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Ιούλιος 2027 – Μάρτιος 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήματα Κατασκευών, Οικονομικών, Ανθρώπινου Δυναμικού και Κοινωνικής Δράσης

Εξωτερικοί εταίροι: Υπεργολάβοι σύμβουλοι· IEFP· CIRE· τοπικά μέσα ενημέρωσης και σχολεία

Πηγή χρηματοδότησης: Εκτιμώμενο ποσό 44.000–115.000 ευρώ για την προετοιμασία του χώρου και τα έξοδα πρόσληψης

Πρώτα ορόσημα

- Εξετάστηκαν και κατατάχθηκαν οι 3 κορυφαίες υποψήφιες τοποθεσίες·
- προσλήφθηκε προσωπικό. Υπογράφηκαν συμφωνίες συνεργασίας με
- τουλάχιστον 2 κοινωνικούς φορείς
- Ο χώρος ανακαινίστηκε και τέθηκε σε λειτουργία· το έργο παρουσιάστηκε στους πολίτες μέσω μιας επικοινωνιακής εκστρατείας

Διακυβέρνηση και πολιτική

Σε αυτή την ενότητα:

- Ολοκληρωμένη προσέγγιση γειτονιάς για βιώσιμη αστική ανάπτυξη - Κασκάις (Πορτογαλία) x Άαρχους (Δανία) 59
- Η «Κλιματική Πρόκληση του Δημάρχου» - Γκαζιαντέπ (Τουρκία) x Κόσιτσε/Μπρατισλάβα (Σλοβακία) 61
- Κλιματική σύμπραξη της πόλης Μίλτον Κέινς - Μίλτον Κέινς (Ηνωμένο Βασίλειο) x Λυών (Γαλλία) 65

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- Εξωτερική επικοινωνία κλιματικών δεδομένων και δράσεων – Ρέτζιο Εμίλια (Ιταλία) x Μόναχο, Ντόρτμουντ, Χαϊδελβέργη (Γερμανία) 116

Κασκάις

Πορτογαλία

Αρχαους (Δανία)

Το Κασκάις προωθεί την πορεία του προς την κλιματική ουδετερότητα μέσω ολοκληρωμένων προσεγγίσεων αστικής μεταμόρφωσης που συνδυάζουν την άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, την προσαρμογή σε αυτήν και τον χωροταξικό σχεδιασμό. Ο δήμος διαθέτει ένα ισχυρό κλιματικό πρόγραμμα που εστιάζει στη μετατροπή των στρατηγικών στόχων σε δράσεις σε τοπική κλίμακα μέσω της συμμετοχικής διακυβέρνησης και του διατομεακού συντονισμού. Το Κασκάις εμπνεύστηκε από το Energy Park Spørring του Άρχαους ως ένα ολοκληρωμένο έργο με βάση τον τόπο και όχι ως ένα σύνολο ξεχωριστών μέτρων. Ο δήμος στοχεύει να συνδυάσει την ενέργεια, τα απόβλητα, τη χρήση γης και τη συμμετοχή της κοινότητας σε ένα ενιαίο συντονισμένο σχέδιο. Η προσέγγιση εστιάζει στην ανάπτυξη νέων περιοχών αστικής ανάπτυξης ή υφιστάμενων περιοχών για τις οποίες έχει προβλεφθεί σχέδιο χωροταξικής μεταμόρφωσης.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Ολοκληρωμένη προσέγγιση γειτονιάς για βιώσιμη αστική ανάπτυξη

Η μεταβιβάσιμη πρακτική είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση του Αρχαους στο Spørring, όπου **η ενέργεια, η κυκλική χρήση των πόρων, ο χωροταξικός σχεδιασμός και η συν-δημιουργία από τους ενδιαφερόμενους φορείς αναπτύσσονται μαζί** στο πλαίσιο ενός πιλοτικού προγράμματος με βάση την τοπική πραγματικότητα.

Το μοντέλο συνδυάζει **τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις λύσεις μετατροπής των αποβλήτων σε πόρους και τη συμμετοχή της κοινότητας** σε ένα ενιαίο συντονισμένο έργο, αντί για ξεχωριστές τομεακές παρεμβάσεις.

Βασικό στοιχείο αποτελεί η έγκαιρη συμμετοχή δημοτικών ομάδων, τεχνικών εμπειρογνομόνων, πολιτών και ιδιωτικών εταίρων στη διαδικασία σχεδιασμού και διαμόρφωσης.

Για το Κασκάις, η πρακτική αυτή προσφέρει ένα μοντέλο για την ανάπτυξη μιας ορατής περιοχής κλιματικής καινοτομίας που συνδυάζει την ενέργεια, την κινητικότητα, την κυκλική οικονομία και τη χρήση γης εντός **ενός ενιαίου ολοκληρωμένου πλαισίου, το οποίο υποστηρίζεται από τεχνικές μελέτες, χωροταξικό σχεδιασμό και μεικτή χρηματοδότηση.**

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πιλοτικού προγράμματος που συνδυάζει την ενέργεια, τα απόβλητα, τη χρήση γης και τη συμμετοχή σε ένα ενιαίο έργο Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δήμου, πολιτών, επιχειρήσεων και ιδιωτικών εταίρων Βελτίωση της ενσωμάτωσης των κλιματικών στόχων στον αστικό και χωροταξικό σχεδιασμό
- Δημιουργία μιας περιοχής επίδειξης για τη δοκιμή και την κλιμάκωση λύσεων για το κλίμα

Ολοκληρωμένη προσέγγιση γειτονιάς για βιώσιμη αστική ανάπτυξη

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Δράσης για το Κλίμα (σε συνεργασία με το γραφείο του Δημάρχου και του Αντιδημάρχου, καθώς και το Τμήμα Αστικής Ανάπτυξης και Συμμετοχικής Επικοινωνίας Πολιτικής)
Πηγή χρηματοδότησης: Διερεύνηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης καινοτομίας (π.χ. «Ορίζοντας Ευρώπη») για συγχρηματοδότηση.
Εξωτερικοί εταίροι: Re-Value Partners, SECAP Partners, εταίροι από τον τομέα των αποβλήτων και των ακινήτων, ενώσεις κατοίκων

Πρώτα ορόσημα

- Ενημερωτική εκδήλωση για το τοπικό
- οικοσύστημα Πολιτική ευαισθητοποίησης
- Καθορισμός πιλοτικού
- έργου Ανάπτυξη
- στρατηγικής

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2026 – 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Δράσης για το Κλίμα (σε συνεργασία με το γραφείο του Δημάρχου και του Αντιδημάρχου, τα Τμήματα Αστικής Ανάπτυξης και Συμμετοχικής Επικοινωνίας Πολιτικής)
Πηγή χρηματοδότησης: Διερεύνηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων χρηματοδότησης καινοτομίας (π.χ. «Ορίζοντας Ευρώπη») για συγχρηματοδότηση.
Εξωτερικοί εταίροι: Εταίροι από τον τομέα των αποβλήτων και του κτηματομεσιτικού τομέα, ενώσεις κατοίκων

Πρώτα ορόσημα

- Δράσεις επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης
- Συνεδρίες συμμετοχικής διαβούλευσης
- Υλοποίηση και παρακολούθηση του έργου

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

- » **Συνεχής ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την ολοκληρωμένη προσέγγιση του Άρχους στο Spørring:** ο μελλοντικός διάλογος με το Άρχους μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση του σχεδιασμού ενός πιλοτικού προγράμματος που θα είναι ρεαλιστικό, θα βασίζεται στις τοπικές συνθήκες και θα είναι σε θέση να προσελκύσει εταίρους και χρηματοδότηση. Η συνεχιζόμενη συνεργασία θα επικεντρωθεί στην πρακτική αμοιβαία μάθηση, στις τακτικές τεχνικές ανταλλαγές και στην κοινή ανάλυση των πρακτικών που αποδίδουν και στις δύο πόλεις.
- Συνεργασία στο πλαίσιο του προγράμματος «Horizon Europe»** με βάση τη συνεργασία αδελφοποίησης

Γκαζιαντέπ

Τουρκία

Κόσιτσε/Μπρατισλάβα (Σλοβακία)

Οι κλιματικοί στόχοι της Γκαζιαντέπ βασίζονται στο SECAP (Σχέδιο Δράσης για την Κλιματική Αλλαγή) και στη συμμετοχή της στο Πρόγραμμα «Πράσινες Πόλεις» της ΕΤΑΑ (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης), τα οποία στοχεύουν στην κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Ως το κορυφαίο βιομηχανικό κέντρο της Τουρκίας, η πόλη αναγνωρίζει τα κτίρια ως τη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών και ως προτεραιότητα για την αποκαρβονιοποίηση. Το σχέδιο δράσης της συνδυάζει τρεις μοχλούς: τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την ενεργειακή απόδοση, τη θεσμική διακυβέρνηση για το κλίμα και την καινοτομία με πρωτοβουλία των πολιτών.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Η κλιματική πρόκληση του δημάρχου

Η πρακτική αυτή προσαρμόζει το δομημένο πλαίσιο εθελοντικής δέσμευσης και παρακολούθησης επιδόσεων της Μπρατισλάβα, με στόχο την επιτάχυνση της ενεργειακής απόδοσης στο σύνολο του ιδιωτικού και εμπορικό κτιριακό απόθεμα της Γκαζιαντέπ. Δημιουργεί μια πλατφόρμα όπου **οι φορείς του βιομηχανικού τομέα και οι ιδιοκτήτες κτιρίων δεσμεύονται για στόχους μείωσης των εκπομπών άνθρακα**, με την υποστήριξη τεχνικής καθοδήγησης από τον δήμο και παρακολούθησης μέσω ανοικτών δεδομένων. Η καινοτομία έγκειται στη χρήση **της διαχείρισης της φήμης και των ανοικτών δεδομένων** για τη γεφύρωση τεχνικών κενών, προχωρώντας πέρα από τις παραδοσιακές υποχρεώσεις προς ένα μοντέλο σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αυξημένη διαφάνεια και λογοδοσία όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση
- Μείωση των εκπομπών μέσω συντονισμένων δεσμεύσεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και ταχύτερης ανακαίνισης κτιρίων

Ίδρυση Γραφείου για το Κλίμα

Η πρακτική αυτή θεσμοθετεί ένα ειδικό Γραφείο για το Κλίμα στο πλαίσιο του Μητροπολιτικού Δήμου της Γκαζιαντέπ, εξασφαλίζοντας πολιτική δέσμευση υψηλού επιπέδου, **ενσωματώνοντας τη δράση για το κλίμα** σε όλα τα τμήματα και **μεταβαίνοντας από μια απομονωμένη προσέγγιση σε μια ενοποιημένη δομή διακυβέρνησης**. Το μοντέλο επεκτείνεται στις **πράσινες δημόσιες προμήθειες**, ενσωματώνοντας κριτήρια χαμηλών εκπομπών άνθρακα στις προδιαγραφές των δημοτικών διαγωνισμών.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Η κλιματική δράση ενσωματώνεται ως προτεραιότητα σε επίπεδο θεσμού, με βελτιωμένο διατμηματικό συντονισμό
- Μείωση του ενσωματωμένου άνθρακα μέσω συστηματικών κριτήρια πράσινων προμηθειών

Μοντέλο συμμετοχής των πολιτών και προώθησης της καινοτομίας με βάση το «Climathon»

Η ισχυρή πανεπιστημιακή βάση της Γκαζιαντέπ, ο ενεργός τομέας των ΜΚΟ και ο νεανικός πληθυσμός της πόλης αποτελούν σταθερά θεμέλια για την επέκταση αυτής της πρωτοβουλίας σε μια **βιώσιμη κλιματική καινοτομία οικοσύστημα**.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αυξημένη εμπειρία των πολιτών σε χώρους χωρίς αυτοκίνητα, που θα οδηγήσει σε αλλαγή συμπεριφοράς όσον αφορά την κινητικότητα
- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και δημιουργία βάσης τεκμηρίωσης για μακροπρόθεσμης αναδιαμόρφωσης του δημόσιου χώρου

Η Πρόκληση του Δημάρχου για το Κλίμα (Συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων)

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης: Ιούνιος 2026 – Δεκέμβριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πληροφορικής

Πηγή χρηματοδότησης: Εθνικά και διεθνή κίνητρα / επιχορηγήσεις

Εξωτερικοί εταίροι: Εθνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής· Οργανισμός Περιφερειακής Ανάπτυξης· Διεύθυνση Βιομηχανικών Ζωνών· Οργανισμοί του ιδιωτικού τομέα

Πρώτα ορόσημα

- Μετά από ανταλλαγή απόψεων με τη Μπρατισλάβα σχετικά με τις μεθοδολογίες ενοποίησης δεδομένων, ψηφιοποίηση του 80% των δημοτικών συνόλων δεδομένων (άνθρακας, νερό, ενέργεια)
- Δημοσιοποίηση της πρώτης έκδοσης beta της Πύλης Ενέργειας και Κλίματος της Γκαζιαντέπ και της Πλατφόρμας Ανοικτών
- Δεδομένων στο κοινό και στους ενδιαφερόμενους φορείς

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης: Αύγουστος 2026 – Μάρτιος 2029

Επικεφαλής οργανισμός: Διεύθυνση Διαχείρισης Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Πηγή χρηματοδότησης: Εθνικά και διεθνή κίνητρα ή εσωτερικοί πόροι του δήμου

Εξωτερικοί εταίροι: Μονάδα Στρατηγικής Ανάπτυξης του Κόσιτσε· τοπικό Τεχνοπάρκο· εθνικό υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκληρωμένα μοντέλα «Digital Twin» και αναλύσεις με χρήση τεχνητής νοημοσύνης για αχρησιμοποίητα δημόσια κτίρια
- Έναρξη ενεργειακά αποδοτικής ανακαίνισης σε ένα πιλοτικό κτίριο Έξυπνη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και μετασχηματισμός κτιρίων (SAM-SUD)
-

Ίδρυση Γραφείου για το Κλίμα (Μοντέλο Δημοτικής Διακυβέρνησης για το Κλίμα της Μπρατισλάβα)

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Ιούνιος 2026 – Δεκέμβριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Διεύθυνση Διαχείρισης Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του Δήμου

Εξωτερικοί εταίροι: Δήμοι των περιφερειών· εθνικά υπουργεία Περιβάλλοντος, Οικογένειας και Κοινωνικής Πολιτικής· σχετικές ΜΚΟ· οργανισμός περιφερειακής ανάπτυξης· αρχή διαχείρισης καταστροφών και έκτακτων αναγκών

Πρώτα ορόσημα

- Λήψη επίσημης έγκρισης για τη σύσταση του Γραφείου για το Κλίμα στο πλαίσιο του δήμου Υπογραφή πρωτοκόλλων διατμηματικού συντονισμού με τις δημοτικές επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και τους φορείς
- εκμετάλλευσης μεταφορών (ύδρευση, αποχέτευση, δημόσιες μεταφορές)

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Ιούλιος 2026 – Δεκέμβριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Υπηρεσιών Υποστήριξης (Διεύθυνση Προμηθειών)

Πηγή χρηματοδότησης: Εθνικά και διεθνή κίνητρα ή εσωτερικοί πόροι του δήμου

Εξωτερικοί εταίροι: Εθνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής· Περιφερειακή Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής· Μονάδα Στρατηγικής Ανάπτυξης του Κόσιτσε

Πρώτα ορόσημα

- Ενσωμάτωση του οδηγού πράσινων κριτηρίων στις προδιαγραφές των δημοτικών διαγωνισμών Επιλογή προϊόντων με χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα
- σε τουλάχιστον 3 πιλοτικούς διαγωνισμούς
 -

Μοντέλο συμμετοχής των πολιτών και προώθησης της καινοτομίας με βάση το «Climathon»

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Ιούνιος 2026 - Δεκέμβριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Προστασίας του Περιβάλλοντος, Μηδενικών Αποβλήτων και Κλιματικής Αλλαγής

Πηγή χρηματοδότησης: Εθνικά και διεθνή κίνητρα ή εσωτερικοί πόροι του δήμου

Εξωτερικοί εταίροι: Τοπικά πανεπιστήμια, ΜΚΟ, εθνικό υπουργείο περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής, περιφερειακός οργανισμός ανάπτυξης, οργανισμοί του ιδιωτικού τομέα

Πρώτα ορόσημα

- Μετά από ανταλλαγή απόψεων με τη Μπρατισλάβα σχετικά με το μοντέλο του Climathon, καθορισμός των θεμάτων των τοπικών προκλήσεων και από κοινού σχεδιασμός της μορφής της εκδήλωσης με πανεπιστήμια και ΜΚΟ
- Διοργάνωση της πρώτης εκδήλωσης «Climathon» στο Γκαζιαντέπ και ενσωμάτωση τουλάχιστον 2 βραβευμένων λύσεων σε δημοτικά έργα

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Σεπτέμβριος 2026 – Ιούνιος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Υπηρεσιών Νεολαίας και Αθλητισμού

Πηγή χρηματοδότησης: Εθνικά και διεθνή κίνητρα ή εσωτερικοί πόροι του δήμου

Εξωτερικοί εταίροι: Επαρχιακή Διεύθυνση Εθνικής Εκπαίδευσης· Εθνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής· Επαρχιακή Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Πρώτα ορόσημα

- Εγκατάσταση μετεωρολογικών σταθμών και αισθητήρων ποιότητας αέρα σε 10 πιλοτικά σχολεία
- Ολοκλήρωση της εκπαίδευσης των μαθητών σε θέματα γνώσης των κλιματικών δεδομένων

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- **Ψηφιακό δίδυμο και μοντελοποίηση ενέργειας με τεχνητή νοημοσύνη:** Κοινή ανάπτυξη τεχνητής νοημοσύνης για την πρόβλεψη αιχμών φορτίου και κατανάλωσης, συνδυάζοντας τη διαχείριση δεδομένων της Μπρατισλάβα με τα δεδομένα κτιρίων της Γκαζιαντέπ· χρηματοδότηση από την ΕΕ: «Horizon Europe», Πρόγραμμα «Digital Europe».
- **Πράσινο υδρογόνο και αποκαρβονισμός της βιομηχανίας:** Μελέτες σκοπιμότητας και συγκριτική αξιολόγηση για το βιομηχανικό υδρογόνο, αξιοποιώντας την έρευνα και ανάπτυξη της Μπρατισλάβα και τη βιομηχανική κλίμακα της Γκαζιαντέπ· χρηματοδότηση από την ΕΕ: «Clean Hydrogen Partnership», LIFE.
- **Κυκλική οικονομία και πράσινες προμήθειες:** Ανταλλαγή πρακτικών σχετικά με τις κυκλικές κατασκευές και τις πράσινες προμήθειες, συμπεριλαμβανομένης μιας ψηφιακής αγοράς υλικών· χρηματοδότηση από την ΕΕ: LIFE, Interreg Europe.
- **Ετοιμότητα για επενδύσεις και συνδυαστική χρηματοδότηση:** Καθοδήγηση από ομοτίμους σχετικά με τη διαμόρφωση χρηματοδοτήσιμων έργων και την υποβολή εκθέσεων σύμφωνα με την ταξινόμηση της ΕΕ· χρηματοδότηση από την ΕΕ: EBRD, InvestEU.

Μίλτον Κέινς

Ηνωμένο Βασίλειο

Λυών (Γαλλία)

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Κλιματική Σύμπραξη της Πόλης του Μίλτον Κέινς

Εμπνευσμένη από την πρωτοβουλία «Αγορά» της Λυών, η Κλιματική Σύμπραξη της Πόλης του Μίλτον Κέινς θα αποτελέσει έναν **μηχανισμό διακυβέρνησης σε επίπεδο πόλης**, σχεδιασμένο για την **ενίσχυση του συντονισμού και την επιτάχυνση της συλλογικής δράσης για το κλίμα**. Η Σύμπραξη ανταποκρίνεται στις διαπιστωμένες ανάγκες για ισχυρότερη ευθυγράμμιση μεταξύ των εν εξελίξει δραστηριοτήτων βιωσιμότητας σε ολόκληρη την πόλη και στην απαίτηση για ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ του Δημοτικού Συμβουλίου, των κατοίκων, των δημόσιων φορέων, των επιχειρήσεων και των κοινοτικών οργανώσεων, με στόχο την επίτευξη του στόχου «καθαρού μηδενικού ισοζυγίου» έως το 2030.

Μετά την κήρυξη της κλιματικής έκτακτης ανάγκης το 2019, το Δημοτικό Συμβούλιο του Μίλτον Κέινς υιοθέτησε τη Στρατηγική Αειφορίας του Μίλτον Κέινς 2019-2050 και το συνοδευτικό Σχέδιο Δράσης, με στόχο να καταστεί η πόλη ουδέτερη ως προς τις εκπομπές άνθρακα μέχρι το 2030 και αρνητικές εκπομπές άνθρακα μέχρι το 2050. Η στρατηγική, η οποία επικαιροποιήθηκε το 2026 ώστε να αντανakλά τα πιο πρόσφατα στοιχεία, τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες, διαρθρώνεται γύρω από πέντε βασικά θέματα: οικονομία, ενέργεια, εκπομπές, περιβάλλον και συμμετοχή. Αναγνωρίζοντας ότι η επίτευξη του στόχου «καθαρού μηδενικού ισοζυγίου» θα απαιτήσει συνεργασία σε ολόκληρη την πόλη, το Μίλτον Κέινς έχει ορίσει ως βασική προτεραιότητα την ενίσχυση της συμμετοχής και του συντονισμού των ενδιαφερόμενων μερών.

Υπό τον συντονισμό του **Δημοτικού Συμβουλίου του Μίλτον Κέινς (ΜΚΚΣ)**, η Σύμπραξη θα συγκεντρώσει έως και 15 εξωτερικούς εκπροσώπους σε ένα Διοικητικό Συμβούλιο που θα λειτουργεί ως στρατηγικό συμβουλευτικό όργανο, υποστηριζόμενο από πέντε θεματικές υποομάδες που ευθυγραμμίζονται με τα πέντε θέματα βιωσιμότητας της πόλης: **οικονομία, ενέργεια, εκπομπές, περιβάλλον και συμμετοχή**. Στόχος της είναι να βελτιώσει τον συντονισμό, να ενισχύσει τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες, να υποστηρίξει την ανταλλαγή γνώσεων και να αναπτύξει ένα κοινό χαρτοφυλάκιο κλιματικών έργων σε ολόκληρο το Μίλτον Κέινς. Αν και δεν διαθέτει επίσημη εξουσία λήψης αποφάσεων, θα παρέχει καθοδήγηση, **θα ενισχύσει τη συμμετοχή**, θα βελτιώσει **την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων σε επίπεδο πόλης** και θα συμβάλει **στον εντοπισμό ευκαιριών για συνεργασία**.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ενισχυμένος συντονισμός σε επίπεδο πόλης των δράσεων για το κλίμα και τη βιωσιμότητα στους τομείς του δημόσιου, του ιδιωτικού και της κοινότητας
- Βελτιωμένη ευθυγράμμιση και προβολή των υφιστάμενων πρωτοβουλιών βιωσιμότητας
- Ενισχυμένη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και κοινή ανάληψη ευθύνης για τους κλιματικούς στόχους

- Δημιουργία ενός δομημένου μηχανισμού για την ανταλλαγή γνώσεων, την κοινοποίηση καινοτομιών και την ανάπτυξη χαρτοφυλακίου έργων
- Βελτίωση της ικανότητας του ΜΚΚΣ να παρακολουθεί, να υποστηρίζει και να ενισχύει δράσεις πέραν των άμεσων παρεμβάσεων του δημοτικού συμβουλίου

Κλιματική Σύμπραξη της πόλης του Μίλτον Κέινς

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Απρίλιος – Ιούνιος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτικό Συμβούλιο του Μίλτον Κέινς (MKCC) – Ομάδα Αειφορίας

Εξωτερικοί εταίροι: Arriva, Camphill MK, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Μίλτον Κέινς, MK Business Improvement District, MK College, Network Rail, Open University, The Parks Trust, Santander, SUEZ, Woodmansterne Publications. **Πηγή χρηματοδότησης:** Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη προσχεδίου πεδίου εφαρμογής, στόχων και δομής της Κλιματικής Σύμπραξης της Πόλης
- Εξειδίκευση του πεδίου εφαρμογής και των στόχων σε συνεργασία με εξωτερικούς ενδιαφερόμενους
- Οριστικοποίηση των όρων αναφοράς, της δομής διακυβέρνησης και του επιχειρησιακού πλαισίου

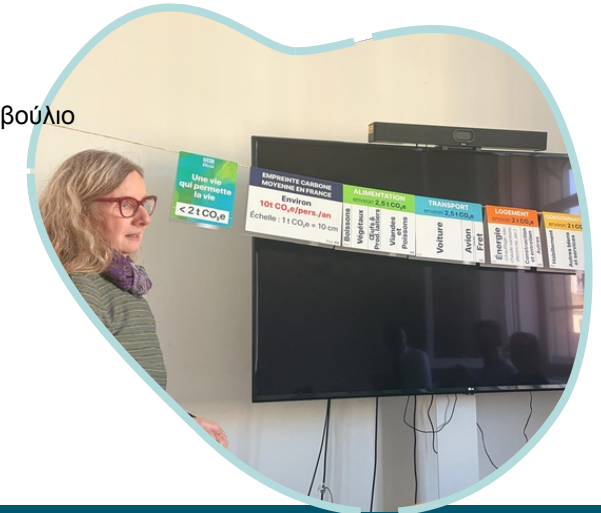
Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Ιούνιος – Σεπτέμβριος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δημοτικό Συμβούλιο του Μίλτον Κέινς (MKCC) – Ομάδα Αειφορίας/Υπουργικό Συμβούλιο

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Πρόσληψη και επικύρωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρικής Σχέσης Επίσημη έναρξη της Κλιματικής Εταιρικής Σχέσης της πόλης του Μίλτον Κέινς

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

➤ **Προσαρμογή του Δήμου στις κλιματικές αλλαγές** – το MKCC αντλεί διδάγματα από την προσέγγιση της Λυών όσον αφορά την εμπλοκή των δημοτικών υπαλλήλων σε θέματα κλίματος

- Προσεγγίσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και εκπαίδευσης με βάση τα σχολεία, συμπεριλαμβανομένων των απόψεων των μαθητών
- και των λύσεων χαμηλής τεχνολογίας Μοντέλα συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με έμφαση στη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων
- και τα πλαίσια κοινής εργασίας
- Στρατηγικές εμπλοκής των ενδιαφερόμενων μερών σε επίπεδο πόλης για το κλίμα και τη βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχικής διακυβέρνησης και των εργαλείων επικοινωνίας

Μάθηση και ικανότητες

Σε αυτή την ενότητα:

- Δημοτικός Κόμβος Εφαρμογής Πολιτικών Χαμηλών Εκπομπών Άνθρακα - Λάρισα (Ελλάδα) x 68
Σμύρνη (Τουρκία)

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- Μικροπιστοποιήσεις και επιστήμες συμπεριφοράς για την κλιματική πολιτική - Λα Ροσέλ (Γαλλία) x 106
Δουβλίνο/Κορκ
(Ιρλανδία)

Ανακαλύψτε περισσότερα σχέδια

Λάρισα

Ελλάδα

Σμύρνη (Τουρκία)

Ο Δήμος Λάρισας έχει θέσει την κλιματική ουδετερότητα ως στρατηγική προτεραιότητα, με στόχο την επίτευξη μηδενικών εκπομπών έως το 2050. Σύμφωνα με το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών (2025), οι δημοτικές δραστηριότητες παρήγαγαν 10.002,09 tCO₂e το 2019, με τη διαχείριση αποβλήτων, τα κτίρια και τον δημόσιο φωτισμό να προσδιορίζονται ως οι κύριες πηγές εκπομπών. Η πόλη έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές κατά 15% έως το 2025 και κατά 35% έως το 2030 μέσω ενός συνόλου 24 μέτρων που στοχεύουν στην ενεργειακή απόδοση, τη διαχείριση αποβλήτων, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ανθεκτικότητα στο κλίμα.

Ως ενεργός συμμετέχων σε πρωτοβουλίες όπως η «Σύμβαση των Δημάρχων», η «Αποστολή της ΕΕ για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή», η «Πρόκληση των Έξυπνων Πόλεων» και τα ευρωπαϊκά προγράμματα LIFE και «Ορίζοντας», η Λάρισα έχει αποκτήσει σημαντική εμπειρία στον τομέα του κλιματικού σχεδιασμού και της καινοτομίας. Ωστόσο, ο δήμος αναγνωρίζει την ανάγκη ενίσχυσης της ικανότητάς του να προχωρήσει από τις κλιματικές στρατηγικές στην συγκεκριμένη εφαρμογή τους.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Δημοτικός Κόμβος Εφαρμογής Πολιτικών Χαμηλών Εκπομπών Άνθρακα

Η Λάρισα έχει επικεντρωθεί στον **«Δημοτικό Κόμβο Εφαρμογής Χαμηλών Εκπομπών Άνθρακα»**, εμπνευσμένη από την προσέγγιση της Σμύρνης, ως μια μεταβιβάσιμη πρακτική για τη βελτίωση της τεχνικής ικανότητας, τον συντονισμό των επενδύσεων για το κλίμα και την επιτάχυνση της πορείας της προς την κλιματική ουδετερότητα. Η πρακτική αυτή στοχεύει στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των κλιματικών φιλοδοξιών και της υλοποίησης, δημιουργώντας μια **ειδική δομή που υποστηρίζει την προετοιμασία έργων, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, τον συντονισμό των ενδιαφερόμενων μερών και την υλοποίηση δράσεων χαμηλών εκπομπών άνθρακα.**

Για τη Λάρισα, η δημιουργία ενός τέτοιου κόμβου αποτελεί ευκαιρία για την **ενίσχυση των δημοτικών ικανοτήτων, την ανάπτυξη τοπικής εμπειρογνομosύνης και τη δημιουργία των τεχνικών βάσεων που απαιτούνται για την επέκταση των πράσινων επενδύσεων.** Το μοντέλο θα συμπληρώσει το υφιστάμενο οικοσύστημα καινοτομίας της πόλης και θα υποστηρίξει την υλοποίηση του Δημοτικού Σχεδίου Μείωσης Εκπομπών, συμβάλλοντας στην καθιέρωση της Λάρισας ως περιφερειακού ηγέτη στην κλιματική μετάβαση.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Ενίσχυση των τεχνικών και οργανωτικών ικανοτήτων του δήμου για την υλοποίηση κλιματικών έργων.

- Επιτάχυνση της υλοποίησης του Δημοτικού Σχεδίου Μείωσης των Εκπομπών και της προόδου προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Αύξηση της ικανότητας του δήμου να προσελκύει και να διαχειρίζεται ευρωπαϊκή και εθνική χρηματοδότηση για πράσινες επενδύσεις.
- Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών, του οικοσυστήματος καινοτομίας και των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων.
- Δημιουργία περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών οφελών μέσω της μείωσης των εκπομπών, του περιορισμού του λειτουργικού κόστους και της δημιουργίας πιο ανθεκτικών αστικών υποδομών.

Δημοτικός Κόμβος Εφαρμογής Μειωμένων Εκπομπών Άνθρακα

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - M1-15

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Επιχειρησιακού & Ψηφιακού Σχεδιασμού σε συνεργασία με τα Τμήματα Τεχνικών Υπηρεσιών, Διαχείρισης Αποβλήτων, Πρασίνου, το Τμήμα Δημοτικών Αποθηκών, Αστικής Κινητικότητας, καθώς και τη Δημοτική Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης

Εξωτερικοί εταίροι: Περιφέρεια Θεσσαλίας, Κέντρο Καινοτομίας JOIST, Βιομηχανικός Σύλλογος Θεσσαλίας, Εταιρεία Αστικών Λεωφορείων

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και υποστήριξη από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, με διερεύνηση ευκαιριών χρηματοδότησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση των αξιολογήσεων τεχνικής, οικονομικής, νομικής και επιχειρησιακής σκοπιμότητας
- Εκπόνηση ανάλυσης κόστους-οφέλους, συμπεριλαμβανομένου του σεναρίου κόστους της αδράνειας
- Δημιουργία της δομής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των νομικών ρυθμίσεων, της διεθύνουσας επιτροπής και του προσδιορισμού των αρχικών έργων Προετοιμασία και έγκριση του τεχνικού πλαισίου

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - M16+

Επικεφαλής φορέας: Δήμος Λάρισας με τις Διευθύνσεις Τεχνικών Υπηρεσιών, Διαχείρισης Αποβλήτων, Πρασίνου, Διεύθυνση Δημοτικών Αποθηκών, Αστικής Κινητικότητας, Δημοτική Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης

Εξωτερικοί εταίροι: Περιφέρεια Θεσσαλίας, JOIST Innovation Hub, Βιομηχανικός Σύλλογος Θεσσαλίας, Εταιρεία Αστικών Λεωφορείων.

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και υποστήριξη από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, με διερεύνηση ευκαιριών χρηματοδότησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Πρώτα ορόσημα

- Έναρξη πιλοτικών έργων
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των πιλοτικών έργων και εντοπισμός ευκαιριών για επέκταση

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού και μεθοδολογιών ανάπτυξης ικανοτήτων.

- Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των δοκιμών της πλατφόρμας, των συνόλων δεδομένων και των σχολίων των ενδιαφερομένων. Συνεργασία σε λύσεις βασισμένες στη φύση και σε έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

- Ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με την ψηφιοποίηση και τις πρωτοβουλίες για έξυπνες πόλεις. Συνεργασία σε πρωτοβουλίες εμπλοκής των πολιτών και συμμετοχικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένου του «Πανεπιστημίου των Πολιτών».

Κινητικότητα και μεταφορές

Σε αυτή την
ενότητα:

- Ηλεκτροκίνηση των βαρέων οχημάτων/μεταφορών εμπορευμάτων - Χόλμπαεκ (Δανία) x Όσλο (Νορβηγία) 71
- Προώθηση της ενεργητικής κινητικότητας (ποδηλασία και περπάτημα) – Γιάκομπσταντ (Φινλανδία) x Ρέικιαβικ (Ισλανδία) 74
- Χάρτες βιώσιμων μεταφορών που σχεδιάστηκαν από κοινού με σχολεία (Mental Modal Mapping) - Λίμερικ (Ιρλανδία) 76
x Τάμππερε (Φινλανδία)
- Δίκτυο αισθητήρων ποιότητας αέρα - Σζόμπαθελι (Ουγγαρία) x Πέτς και Μισκόλτς (Ουγγαρία) 78
- Ηλεκτροκίνηση των δημόσιων μεταφορών - Σζόμπαθελι (Ουγγαρία) x Πέτς και Μισκόλτς (Ουγγαρία) 78
- Πεζοδρομικές συνδέσεις και ευκολία μετακίνησης με τα πόδια - Τόντερ (Δανία) x Ιωάννινα (Ελλάδα) 80
- Ολοκληρωμένη πλατφόρμα δεδομένων κινητικότητας για τον σχεδιασμό βιώσιμης αστικής κινητικότητας - Ουρμπίνο (Ιταλία) 84
x Καλαμάτα (Ελλάδα)
- Πολιτική βιώσιμης κινητικότητας για τους υπαλλήλους του δήμου - Βάσα (Φινλανδία) x Γέβλε (Σουηδία)

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- «Open Streets» – Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία) 106

Χόλμπαεκ

Δανία

Όσλο
(Νορβηγία)

Ο Δήμος Χόλμπεκ έχει θέσει τη δράση για το κλίμα και την πράσινη μετάβαση ως στρατηγική προτεραιότητα, με ιδιαίτερη έμφαση στη βιώσιμη κινητικότητα και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αν και ο δήμος διαθέτει ήδη ένα ενεργό Σχέδιο Δράσης για το Κλίμα, υπάρχει μια αυξανόμενη φιλοδοξία να επικοινωνηθούν οι κλιματικές πρωτοβουλίες πιο αποτελεσματικά και να δημιουργηθεί ισχυρότερη υποστήριξη μεταξύ των πολιτών, των επιχειρήσεων και των υπευθύνων λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το Χόλμπεκ εστίασε την εμπειρία αδελφοποίησής του στο έργο του Όσλο σχετικά με την υποδομή φόρτισης βαρέων οχημάτων και την επικοινωνία για το κλίμα, δύο συμπληρωματικές πρακτικές που μπορούν να επιταχύνουν την πράσινη μετάβαση του δήμου.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Ηλεκτροκίνηση των βαρέων οχημάτων/μεταφορών εμπορευμάτων Επικοινωνία και προβολή του Σχεδίου Δράσης για το Κλίμα

Το Όσλο έχει αποδείξει ότι η **ηλεκτροκίνηση των βαρέων μεταφορών σε μεγάλη κλίμακα** είναι εφικτή και μπορεί να προσφέρει σημαντικά οφέλη για το περιβάλλον και την ποιότητα του αέρα. Για το Holbæk, όπου επί του παρόντος δεν υπάρχει **δημόσια προσβάσιμη υποδομή φόρτισης** για βαρέα οχήματα, αυτή η εμπειρία προσφέρει ένα πρακτικό μοντέλο για την υποστήριξη της **μετάβασης σε μεταφορές εμπορευμάτων μηδενικών εκπομπών**. Ο δήμος έχει ήδη εγκαταστήσει περίπου **420 δημόσιους σταθμούς φόρτισης** για ελαφρύτερα οχήματα και θεωρεί τη φόρτιση βαρέων οχημάτων ως το επόμενο βήμα στη στρατηγική του για τη βιώσιμη κινητικότητα.

Η δράση για το κλίμα αποτελεί προτεραιότητα στο Χόλμπεκ εδώ και αρκετά χρόνια, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για το Κλίμα. Ωστόσο, ο δήμος διαπιστώνει την ανάγκη να **επικοινωνήσει** πιο αποτελεσματικά **τις πρωτοβουλίες για το κλίμα** και να ενισχύσει **την πολιτική και δημόσια προβολή** τους.

Η επίσκεψη στο Όσλο ανέδειξε τη σημασία της ύπαρξης εξειδικευμένου προσωπικού για την επικοινωνία σε θέματα κλίματος και ενέπνευσε το Χόλμπεκ να διερευνήσει τη **δημιουργία μιας ειδικής υπηρεσίας επικοινωνίας**. Η ενίσχυση της επικοινωνίας και της συμμετοχής του κοινού αναμένεται να βελτιώσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις κλιματικές πρωτοβουλίες, να αυξήσει την πολιτική υποστήριξη και να διευκολύνει την υλοποίηση άλλων δράσεων, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης προς τη βιώσιμη κινητικότητα.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ενίσχυση της πολιτικής υποστήριξης και της ηγεσίας για τη δράση για το κλίμα.
- Βελτίωση της εμπλοκής και της συμμετοχής των πολιτών στην πράσινη μετάβαση. Ενίσχυση της επικοινωνίας και της προβολής του Σχεδίου Δράσης για το Κλίμα του δήμου.

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Επικοινωνία για το κλίμα.
- Υποδομή φόρτισης βαρέων οχημάτων.
- Πολιτικές για κινητικότητα μηδενικών εκπομπών και ζώνες χαμηλών εκπομπών. Χρηματοδότηση της μετάβασης και ευκαιρίες χρηματοδότησης για το κλίμα.

Ηλεκτροκίνηση των βαρέων οχημάτων και των μεταφορών εμπορευμάτων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Ιούλιος - Νοέμβριος 2026

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Κινητικότητας σε συνεργασία με το Τμήμα Οικονομικών και τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες.

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Εσωτερικός διάλογος και διατμηματικός συντονισμός.

- Διάλογος με τους φορείς εκμετάλλευσης, τις επιχειρήσεις και τους παρόχους
- υπηρεσιών φόρτισης. Ολοκλήρωση της φάσης σχεδιασμού.
- Πολιτική εξέταση και λήψη απόφασης.
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μέχρι το καλοκαίρι του 2027

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Κινητικότητας, σε συνεργασία με το Τμήμα Οικονομικών.

Εξωτερικοί εταίροι: Ανάδοχοι και φορείς εκμετάλλευσης υποδομών

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Έναρξη των διαδικασιών προμηθειών και διαγωνισμών.

Ολοκλήρωση της φάσης κατασκευής και εγκατάστασης.

- Εγκατάσταση των πρώτων σταθμών φόρτισης προσβάσιμων στο κοινό.
-
-

Επικοινωνία και προβολή του Σχεδίου Δράσης για το Κλίμα

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – 2026 – 2027

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Κλίματος και Βιωσιμότητας σε συνεργασία με τις δημοτικές υπηρεσίες επικοινωνίας.

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Αξιολόγηση των υφιστάμενων δραστηριοτήτων
- επικοινωνίας. Εσωτερικές συζητήσεις σχετικά με τις
- οργανωτικές ανάγκες.
- Χαρτογράφηση βασικών ομάδων-στόχων.
- Εκπόνηση σχεδίου πρότασης.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2026 – 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κλίματος και Βιωσιμότητας σε συνεργασία με τις δημοτικές υπηρεσίες επικοινωνίας.

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη στρατηγικής επικοινωνίας. Έναρξη
- στοχευμένων εκστρατειών επικοινωνίας.
-

Jakobstad

Φινλανδία

Ρέικιαβικ (Ισλανδία)

Το Γιάκομπσταντ είναι ένας φινλανδικός δήμος που, μαζί με τους γειτονικούς δήμους Λάρσμο, Πέντερσόρε, Νίκαρλεμπι και Κρονόμπι, έχει αναπτύξει μια κοινή στρατηγική για το κλίμα με δέσμευση για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2035. Από τις αρχές του 2024, οι δήμοι διαθέτουν έναν κοινό συντονιστή για το κλίμα, μια κοινή ομάδα εργασίας για το κλίμα και μια ξεχωριστή ομάδα εργασίας για το κλίμα εντός του δήμου του Γιάκομπσταντ. Στο πλαίσιο αυτού του έργου, το Γιάκομπσταντ καθορίζει σαφείς κλιματικούς στόχους σε όλα τα δημοτικά τμήματα. Η βιώσιμη κινητικότητα έχει αναγνωριστεί ως σημαντικός τομέας για περαιτέρω δράση, με την πόλη να εργάζεται για τη βελτίωση των συνθηκών για την ποδηλασία και την πεζοπορία μέσω της ανάπτυξης του δικτύου πεζών και ποδηλατών με ορίζοντα το 2040.

Μεταβιάσιμη πρακτική

Προώθηση της ενεργητικής κινητικότητας (ποδηλασία και περπάτημα)

Εμπνευσμένη από την προσέγγιση του Ρέικιαβικ για τη βελτίωση της στάσης του κοινού απέναντι στη βιώσιμη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ποδηλασίας, της πεζοπορίας και των δημόσιων μεταφορών, η Τζάκομπσταντ θα αναπτύξει περαιτέρω τη δική της προσέγγιση για **την προώθηση της ενεργητικής κινητικότητας**. Η πόλη αναγνώρισε τη σημασία του **συνδυασμού βελτιώσεων στις υποδομές** με την ενίσχυση της συμμετοχής των κατοίκων. Με βάση το σχέδιο ανάπτυξης του δικτύου πεζών και ποδηλατών έως το 2040, η Τζάκομπσταντ θα επικεντρωθεί στη **βελτίωση των συνθηκών για την ποδηλασία και την πεζοπορία**, αυξάνοντας παράλληλα **τις ευκαιρίες για τους κατοίκους να συνεισφέρουν μέσω ερευνών, ποιοτικών συνεντεύξεων και φόρουμ κατοίκων** που συνδέονται με μελλοντικά έργα υποδομών.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας της ποδηλασίας, της πεζοπορίας και των δημόσιων μεταφορών ως επιλογών καθημερινής κινητικότητας.
- Βελτίωση της αποδοχής από το κοινό των μέτρων βιώσιμης κινητικότητας μέσω της ενίσχυσης της συμμετοχής των κατοίκων και της επικοινωνίας.
- Να υποστηρίξουμε την επίτευξη του περιφερειακού στόχου της Jakobstad για κλιματική ουδετερότητα έως το 2035, συμβάλλοντας στη μείωση των εκπομπών που σχετίζονται με τις μεταφορές.

Προώθηση της ενεργητικής κινητικότητας (ποδηλασία και περπάτημα)

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Μάιος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος Jakobstad

Εξωτερικοί εταίροι: Κάτοικοι της περιοχής του Jakobstad

Πρώτα ορόσημα

- Εκδήλωση έναρξης για την ποδηλασία
- Ενημερωτική εκδήλωση για πολιτικούς
- Διοργάνωση περιφερειακού ποδηλατικού μπίνγκο κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ποδηλασίας
- Διεξαγωγή έρευνας σε δύο πρόσφατα κατασκευασμένους ποδηλατοδρόμους, με σκοπό την κατανόηση της στάσης των κατοίκων απέναντι στην ποδηλασία και τη συλλογή σχολίων σχετικά με τη νέα υποδομή.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - 2026-2030

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Δημοτικής Μηχανικής του Κέντρου Τεχνικών Υπηρεσιών

Εξωτερικοί εταίροι: Κάτοικοι της περιοχής του Jakobstad και σύμβουλοι

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι με πιθανή χρήση εξωτερικής εμπειρογνομosύνης όπου απαιτείται

Πρώτα ορόσημα

Διεξαγωγή επαναλαμβανόμενων ερευνών μεταξύ των κατοίκων δύο φορές το χρόνο, σε σχέση με σημαντικά έργα υποδομής ποδηλατοδρόμων, με σκοπό την παρακολούθηση των αντιλήψεων και των εμπειριών τους.

- Αξιολόγηση της δυνατότητας διοργάνωσης πιο εμπεριστατωμένων ποιοτικών συνεντεύξεων με κατοίκους ή φόρουμ κατοίκων σε σχέση με μελλοντικά σημαντικά έργα υποδομής που αφορούν την επέκταση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων.

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Συνεχής ανταλλαγή γνώσεων με το Ρέικιαβικ σχετικά με τις πολιτικές βιώσιμης κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων συμμετοχής των πολιτών, των ερευνών κινητικότητας και των σχετικών προσεγγίσεων Παρακολούθηση και αξιολόγηση του αντίκτυπου των μέτρων βιώσιμης κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των αλλαγών στη χρήση των μεταφορικών μέσων

• Συμμετοχή σε ευρωπαϊκά έργα και ευκαιρίες χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών όπως το έργο ICEAR

Λίμερικ

Ιρλανδία

Τάμπερε (Φινλανδία)

Το Λίμερικ, με 102.000 κατοίκους στο κέντρο της πόλης και 162.000 σε ολόκληρη τη μητροπολιτική περιοχή, έχει ευθυγραμμιστεί με τον εθνικό στόχο της Ιρλανδίας για μηδενικές καθαρές εκπομπές έως το 2050 και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 51% έως το 2030. Η πόλη προωθεί την Εθνική Πολιτική Βιώσιμης Κινητικότητας μέσω τριών βασικών θεμάτων: ασφαλής και πράσινη κινητικότητα, κινητικότητα με επίκεντρο τον άνθρωπο και καλύτερα ενοποιημένη κινητικότητα. Την προσπάθεια αυτή καθοδηγεί μια ειδική, διεπιστημονική Ομάδα Ενεργού Μετακίνησης, χρηματοδοτούμενη από την Εθνική Αρχή Μεταφορών, η οποία έχει ήδη δημιουργήσει περίπου 200 χλμ. νέων υποδομών για πεζούς, χρήστες τροχοφόρων μέσων και ποδηλάτες, με στόχο τη μετατόπιση της μεταφορικής ζήτησης και την αύξηση των μετακινήσεων με βιώσιμα μέσα.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Χάρτες βιώσιμων μετακινήσεων που σχεδιάζονται από κοινού με τα σχολεία («Mental Modal Mapping»)

Το Τάμπερε **σχεδιάζει από κοινού χάρτες περιπέτειας** με **μαθητές**, οι οποίοι προσδιορίζουν προορισμούς που εκτιμούν, ενώ η τοπική αρχή προσθέτει τις βέλτιστες διαδρομές για πεζούς και χρήστες τροχοφόρων μέσων για να φτάσουν σε αυτούς. Στη συνέχεια, οι χάρτες μεταφέρονται στα σπίτια, επεκτείνοντας την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις διαδρομές στους γονείς και δημιουργώντας διαρκή νοητικά μοντέλα πλοήγησης χωρίς αυτοκίνητο σε δύο γενιές. Το Λίμερικ θα προσαρμόσει αυτή την πρακτική για να αντιμετωπίσει ένα βασικό εμπόδιο στη μετατόπιση των μεταφορικών μέσων: **οι νέοι ποδηλάτες και πεζοί** συχνά βασίζονται εξ ορισμού σε νοητικά μοντέλα της πόλης που βασίζονται στο αυτοκίνητο, αγνοώντας τις ασφαλέστερες και πιο ήσυχες διαδρομές στο αναδυόμενο δίκτυο ενεργών μετακινήσεων.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ανάπτυξη νέων νοητικών μοντέλων μετακίνησης χωρίς αυτοκίνητο μεταξύ των μαθητών και των οικογενειών τους
- Αυξημένη εμπιστοσύνη και εξοικείωση με το αναδυόμενο δίκτυο ενεργητικών μετακινήσεων μεταξύ των νέων ποδηλατών και πεζών
- Μειωμένη εξάρτηση από τη γνώση διαδρομών που βασίζεται στο αυτοκίνητο, υποστηρίζοντας τη διαρκή αλλαγή τρόπου μετακίνησης

Χάρτες βιώσιμων μεταφορών που σχεδιάστηκαν σε συνεργασία με σχολεία (νοητική χαρτογράφηση μεταφορικών μέσων)

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 3ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Active Travel, Δημοτικό και Νομαρχιακό Συμβούλιο του Λίμερικ

Εξωτερικοί εταίροι: Εθνική Αρχή Μεταφορών· τρίτοι προμηθευτές εργαλείων χαρτογράφησης

Πηγή χρηματοδότησης: Ταμείο Δήμαρχου Λίμερικ· Εθνική Αρχή Μεταφορών (εξασφαλισμένος στόχος 50.000 €); 30.000 € για πόρους· 10.000 € για την προμήθεια εργαλείων χαρτογράφησης

Πρώτα ορόσημα

- Εξασφάλιση χρηματοδότησης και διορισμός εξειδικευμένου προσωπικού για το έργο *τον*
- *Οκτώβριο του 2026* Προμήθεια επαγγελματικού εργαλείου χαρτογράφησης *τον Οκτώβριο του 2026*

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο-2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Active Travel, Δημοτικό και Νομαρχιακό Συμβούλιο του Λίμερικ

Εξωτερικοί εταίροι: Εθνική Αρχή Μεταφορών – Πρόγραμμα «Πράσινα Σχολεία»· Φόρουμ Κινητικότητας και Μεταφορών· Επιτροπή Στρατηγικής Πολιτικής

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι (1.000 € για επίδειξη, 1.000 € για προώθηση, 8.000 € για δοκιμή σε σχολεία)

Πρώτα ορόσημα

- Εσωτερική επίδειξη της διαδικασίας/ιδέας με συλλογή σχολίων, *Φεβρουάριος 2027*
- Εξασφάλιση υποστήριξης του έργου από ανώτερα στελέχη μέσω του Φόρουμ Μεταφορών και Κινητικότητας και της Επιτροπής
- Στρατηγικής Πολιτικής, *Μάρτιος 2027* Δοκιμή συν-σχεδιασμού χάρτη βιώσιμων μετακινήσεων που υλοποιήθηκε σε σχολεία μέσω της Ομάδας «Ασφαλείς Διαδρομές προς το Σχολείο», *Μάιος 2027*

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Ανταλλαγή αποτελεσμάτων δοκιμών της πλατφόρμας, συνόλων δεδομένων και σχολίων των ενδιαφερόμενων μερών.

Σζόμπαθελι

Ουγγαρία

Πέτς και Μισκόλτς
(Ουγγαρία)

Ο κλιματικός στόχος της Σομπάθελι βασίζεται στο Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια και το Κλίμα (SECAP), το οποίο εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης των Δημάρχων και θέτει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 36% έως το 2030.

Οι προσπάθειες της πόλης για την αποκαρβονιοποίηση επικεντρώνονται σε δύο τομείς προτεραιότητας: τα κτίρια, που περιλαμβάνουν τόσο τα δημοτικά όσο και τα οικιστικά κτίρια, όπου δίνεται έμφαση στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης· και η κινητικότητα, όπου η πόλη επιδιώκει την ηλεκτροκίνηση του στόλου οχημάτων, την επέκταση της χρήσης των δημόσιων μεταφορών και την προώθηση της ποδηλασίας ως εναλλακτικής λύσης χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Δίκτυο αισθητήρων ποιότητας αέρα

Η πρακτική αυτή δημιουργεί ένα **αξιόπιστο δίκτυο αισθητήρων ποιότητας του αέρα σε ολόκληρη την πόλη, με σκοπό την υποστήριξη αποφάσεων βασισμένων σε τεκμηριωμένα στοιχεία σχετικά με περιβαλλοντικά και κλιματικά ζητήματα**. Η επείγουσα ανάγκη για την εφαρμογή της αυξήθηκε μετά από μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης τον Απρίλιο του 2026, όταν οι αρχές εντόπισαν αμίαντο σε θρυμματισμένη πέτρα που χρησιμοποιούνταν σε χωματόδρομους και χώρους στάθμευσης, ενώ οι επακόλουθες μετρήσεις έδειξαν συγκεντρώσεις ινών έως και 300 φορές υψηλότερες από τα όρια ασφαλείας για την υγεία. Το δίκτυο αισθητήρων θα παρέχει **συνεχή δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα μόλυνσης και τους εξελισσόμενους κινδύνους για την υγεία**, μετατρέποντας αυτό που ήταν ήδη στρατηγική προτεραιότητα σε άμεση ανάγκη για τη δημόσια υγεία.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα και των κλιματικών συνθηκών σε πραγματικό χρόνο και βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, η οποία υποστηρίζει άμεσα τη διαχείριση της τρέχουσας κρίσης ρύπανσης από αμίαντο
- Ισχυρότερη θεσμική ικανότητα για τη λήψη αποφάσεων σε περιβαλλοντικά θέματα, υποστηριζόμενη από αξιόπιστα τοπικά δεδομένα

Ηλεκτροκίνηση των δημόσιων μεταφορών

Η πρωτοβουλία επικεντρώνεται στην εισαγωγή **ηλεκτρικών λεωφορείων στο δίκτυο λεωφορείων της πόλης**, το οποίο διαχειρίζεται η Blaguss Hungary Kft. και προβλέπει την πλήρη ανανέωση του στόλου έως το 2029, με δύο ηλεκτρικά μεσαίου μεγέθους λεωφορεία να έχουν προγραμματιστεί έως το 2028. Μια δοκιμαστική φάση το 2026 απέφερε ανάμεικτα αποτελέσματα: το επιλεγμένο μοντέλο είχε καλή απόδοση στις αστικές διαδρομές, αλλά η ανεπαρκής υποδομή φόρτισης ενδιάμεσα στη διαδρομή το εμπόδιζε να ολοκληρώσει το ημερήσιο πρόγραμμά του. Η Blaguss αξιολογεί πλέον μοντέλα με **μεγαλύτερη χωρητικότητα μπαταρίας**· εάν δεν βρεθεί κανένα, θα χρειαστούν επιπλέον σταθμοί φόρτισης. Η εμπειρία του προγράμματος αδελφοποίησης υπογραμμίζει ότι **η ηλεκτροκίνηση του στόλου και η υποδομή φόρτισης πρέπει να σχεδιάζονται ως ένα ολοκληρωμένο σύστημα**.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ένας σταδιακά ηλεκτροκίνητος στόλος δημόσιων μεταφορών, με αποφάσεις βασισμένες σε τεκμηριωμένα στοιχεία σχετικά με τις διαδρομές, την υποδομή φόρτισης και τις προμήθειες, οι οποίες καθοδηγούνται από πραγματικά επιχειρησιακά δεδομένα, συμβάλλοντας άμεσα στους στόχους αποκαρβονισμού της κινητικότητας της Σζόμπαθελι στο πλαίσιο του SECAP της.

Δίκτυο αισθητήρων ποιότητας αέρα

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Τέλος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πληροφορικής και Γραφείο Προστασίας του Περιβάλλοντος, υπό τον συντονισμό του Συμβούλου Άκος Németh
Εξωτερικοί εταίροι: Δήμος Μισκόλτς, Τμήμα ELTE SEK του Πανεπιστημίου Μισκόλτς, Περιφερειακή Αρχή Προστασίας του Περιβάλλοντος **Πηγή χρηματοδότησης:** Εσωτερικοί πόροι του δήμου (περίπου 15.000 ευρώ για όλες τις δράσεις αξιολόγησης)

Πρώτα ορόσημα

- Έγγραφο αξιολόγησης που προσδιορίζει τον κατάλληλο τύπο, την ποσότητα και την ποιότητα των απαιτούμενων δεδομένων
- Αξιολόγηση του βέλτιστου μεγέθους και των τεχνικών προδιαγραφών του δικτύου αισθητήρων
- Χαρτογράφηση των θέσεων των αισθητήρων σε ολόκληρη την πόλη
- Αξιολόγηση των πιθανών χρήσεων των παραγόμενων δεδομένων για σκοπούς λήψης αποφάσεων

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2ο–4ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πληροφορικής και Γραφείο Δημοσίων Προμηθειών

Εξωτερικοί εταίροι: Περιφερειακή Αρχή Προστασίας του Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Μισκόλτς και ELTE SEK για την ανάπτυξη επιχειρηματικού μοντέλου **Πηγή χρηματοδότησης:** Ενεργή αναζήτηση εξωτερικής χρηματοδότησης (στόχος: 100.000 ευρώ για την κάλυψη του συνόλου της υλοποίησης)· παράλληλη ανάπτυξη επιχειρηματικού μοντέλου εμπορικής αξιοποίησης των δεδομένων για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης οικονομικής βιωσιμότητας

Πρώτα ορόσημα

- Έναρξη της διαδικασίας προμήθειας και υπογραφή σύμβασης με τον προμηθευτή αισθητήρων, **2ο τρίμηνο του 2027** Ανάπτυξη επιχειρηματικού μοντέλου για την πώληση δεδομένων με σκοπό τη
- χρηματοδότηση της συντήρησης του δικτύου, **4ο τρίμηνο του 2027** Εξασφάλιση χρηματοδότησης για
- την κάλυψη του συνόλου των δαπανών εγκατάστασης και λειτουργίας

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Ανταλλαγή εμπειριών και μελλοντικές προσκλήσεις χρηματοδότησης, σε συνεργασία με το Μισκόλτς, σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- «Πράσινη υπηρεσία» – δημιουργία νέας μονάδας για τη συλλογή και την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και ενεργειακών ζητημάτων,
- ανοιχτής στο κοινό Έργα ανάπτυξης «πράσινης» και «μπλε» υποδομής

Ηλεκτροκίνηση των δημόσιων μεταφορών

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Γραφείο Δημοσίων Υπηρεσιών και Κινητικότητας, Τμήμα Αστικής Διαχείρισης και Ανάπτυξης, Γραφείο Προστασίας του Περιβάλλοντος

Εξωτερικοί εταίροι: Blaguss Hungary Kft (δημοτική επιχείρηση), εξωτερικοί εμπειρογνώμονες

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι + συνεισφορά της Blaguss (6.000 ευρώ)

Πρώτα ορόσημα

- Ανάλυση των βέλτιστων δρομολογίων λεωφορείων, με προσδιορισμό των διαδρομών που μπορούν να καλύψουν τα ηλεκτρικά λεωφορεία μεσαίου μεγέθους με μία μόνο φόρτιση
- Προσδιορισμός των βέλτιστων τοποθεσιών για σταθμούς φόρτισης, με στόχο τη μεγιστοποίηση της λειτουργικής χωρητικότητας
- Δημοσίευση έκθεσης έρευνας αγοράς σχετικά με τα διαθέσιμα μοντέλα λεωφορείων, τις επιδοτήσεις και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2028-2032

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Αστικής Διαχείρισης και Ανάπτυξης και Γραφείο Προστασίας του Περιβάλλοντος

Εξωτερικοί εταίροι: Blaguss Hungary Kft., Δήμος Πέτς / Tükebusz, εξωτερικοί εμπειρογνώμονες

Πηγή χρηματοδότησης: Ενσωματωμένη στον προϋπολογισμό της πόλης για την παράταση της σύμβασης· συνεχιζόμενη έρευνα αγοράς για επιδοτήσεις και εξωτερικά κεφάλαια (5.000 EUR για έρευνα· 500 ευρώ/έτος για ανταλλαγή εμπειριών)

Πρώτα ορόσημα

- Λειτουργική ανάλυση των 2 ηλεκτρικών λεωφορείων μεσαίου μεγέθους, με ετήσια υποβολή εκθέσεων από το 2028
- Προσδιορισμός χρηματοδότησης και κατάλληλων μοντέλων λεωφορείων για την επέκταση του στόλου έως το 2032
- Καθιέρωση συνεχούς ανταλλαγής εμπειριών με το Πέτς/Tükebusz από το 2028

Τόντερ

Δανία

Ιωαννίνα (Ελλάδα)

Ο Δήμος Τόντερ, στη νότια Δανία, συνδυάζει την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά με ισχυρές τοπικές κοινότητες και ένα φιλόδοξο πρόγραμμα βιωσιμότητας. Ως δήμος με πιστοποίηση DK2020, το Τόντερ εφαρμόζει ένα σχέδιο δράσης για το κλίμα σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού, με στόχο τη μείωση των εκπομπών CO2 κατά 55% στον αγροτικό τομέα και κατά 70% σε άλλους τομείς έως το 2030, καθώς και την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η στρατηγική του βασίζεται στη στενή συνεργασία με τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους τοπικούς φορείς, αναγνωρίζοντας ότι η πράσινη μετάβαση εξαρτάται από την ενεργό συμμετοχή της κοινότητας και την αλλαγή συμπεριφοράς.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Πεζοδρομικές συνδέσεις και βελτίωση της βατότητας για τους πεζοδύς

Η πόλη αντλεί έμπνευση από το έργο των Ιωαννίνων για τη βελτίωση των πεζοδρομικών συνδέσεων και τη δημιουργία ασφαλέστερων και πιο ελκυστικών αστικών διαδρομών μέσω της ανανέωσης των γειτονιών. Το Tønder θα ενισχύσει τη συνεργασία με την τοπική πρωτοβουλία SAMMEN («Μαζί») προκειμένου να καταστήσει τις υπάρχουσες πεζοδρομικές συντομεύσεις πιο ορατές, ελκυστικές και προσβάσιμες, ενθαρρύνοντας τους κατοίκους να επιλέγουν το περπάτημα αντί του ιδιωτικού αυτοκινήτου για σύντομες μετακινήσεις προς το κέντρο της πόλης. Το έργο θα χαρτογραφήσει τις υπάρχουσες συντομότερες διαδρομές, θα βελτιώσει τη σήμανση και τον φωτισμό και θα ενσωματώσει στοιχεία καλλωπισμού και ενεργειακά αποδοτικού σχεδιασμού, προωθώντας την αλλαγή συμπεριφοράς και ενισχύοντας την τοπική ταυτότητα και την ποιότητα του δημόσιου χώρου.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αύξηση του ποσοστού των σύντομων μετακινήσεων που πραγματοποιούνται με τα πόδια, μέσω πιο ελκυστικών και προσβάσιμων πεζοδρομίων
- Βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων χώρων μέσω της διαμόρφωσης χώρων και της αστικής αναγέννησης, ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας

Εκδηλώσεις συμμετοχής των πολιτών και ευαισθητοποίησης για το κλίμα

Ο δήμος στοχεύει στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και στην ευαισθητοποίηση για το κλίμα μέσω κοινωτικών εκδηλώσεων και τοπικών συνεργασιών, ενισχύοντας τη συνεργασία με το SAMMEN κατά τη διάρκεια της ετήσιας Εβδομάδας των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και της Εθνικής Ημέρας Δράσης για το Κλίμα. Στόχος είναι να καταστεί η δράση για το κλίμα πιο ορατή στην καθημερινή ζωή και να ενθαρρυνθούν οι κοινότητες, οι επιχειρήσεις και οι οργανώσεις να συμμετάσχουν στη μετάβαση προς μια κοινωνία μηδενικών εκπομπών. Μέσω εργαστηρίων και δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης, ο δήμος θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για τους πολίτες να ασχοληθούν με τα ζητήματα του κλίματος και να καλλιεργήσουν την κοινή ευθύνη για την πράσινη μετάβαση.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Προώθηση ισχυρότερων συνεργασιών μεταξύ του δήμου, των επιχειρήσεων, των κοινωτικών οργανώσεων και των κατοίκων προς υποστήριξη της πράσινης μετάβασης
- Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις κλιματικές προκλήσεις και ευκαιρίες, συμβάλλοντας σε μακροπρόθεσμη αλλαγή συμπεριφοράς

Πεζοδρομικές συνδέσεις και ευκολία μετακίνησης με τα πόδια

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα για το Κλίμα του Δήμου Tønder, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εγκαταστάσεων και της Νομικής Υπηρεσίας.

Εξωτερικοί εταίροι: Ιδιοκτήτες ακινήτων, Επιχειρηματικό Συμβούλιο του Tønder, Συμβούλια Ατόμων με Αναπηρία και Ηλικιωμένων και Ένωση Εμπορικού Επιμελητηρίου.

Πρώτα ορόσημα

- Χαρτογράφηση των υφιστάμενων συντομότερων διαδρομών, συμπεριλαμβανομένων των δομών
- ιδιοκτησίας και των νομικών περιορισμών. Εσωτερικές συναντήσεις συντονισμού
- Αξιολόγηση των απαιτήσεων σε υποδομές
- Εντοπισμός ευκαιριών για την ενσωμάτωση ενεργειακά αποδοτικών λύσεων
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα για το Κλίμα του Δήμου Tønder, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εγκαταστάσεων και της Νομικής Υπηρεσίας

Πρώτα ορόσημα

Διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνιών με ιδιοκτήτες ιδιωτικών ακινήτων
Ολοκλήρωση των διαδικασιών αδειοδότησης και των τεχνικών εγκρίσεων.

- Προμήθεια και προκήρυξη διαγωνισμών για έργα υποδομής. Υλοποίηση
- πιλοτικών βελτιώσεων σε επιλεγμένες συντομεύσεις
-
-

» Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα και τη βελτίωση της προσβασιμότητας για τους πεζούς.

Εκδηλώσεις για τη συμμετοχή των πολιτών και την ευαισθητοποίηση σχετικά με το κλίμα

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μάιος-Νοέμβριος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα για το Κλίμα του Δήμου Τόντερ, Σύμβουλος Νεολαίας, Κοινότητας και Πολιτισμού, Οδηγοί Φύσης και το Επιχειρηματικό Συμβούλιο του Τόντερ

Πηγές χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου και ενδεχόμενη εξωτερική χρηματοδότηση

Εξωτερικοί εταίροι: Εμπορικό Επιμελητήριο του Τόντερ, Κοινότητα «Green Neighbour», Συμβούλιο Νεολαίας, Βιβλιοθήκη, Μουσείο Τέχνης, Toender Supply, τοπικοί πολίτες που δραστηριοποιούνται στον τομέα του κλίματος, Løgumkloster Højskole

Πρώτα ορόσημα

Διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με εσωτερικούς και εξωτερικούς

- ενδιαφερόμενους. Καθορισμός ιδεών και δραστηριοτήτων για την Εβδομάδα Δράσης για
- το Κλίμα
- Προετοιμασία στρατηγικής προβολής και επικοινωνίας για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της συμμετοχής του κοινού.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Δεκέμβριος 2026 – Απρίλιος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα για το Κλίμα του Δήμου Tønder και Nature Guides

Πηγές χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου και ενδεχόμενη εξωτερική χρηματοδότηση

Εξωτερικοί εταίροι: Τοπική Ένωση Επιχειρήσεων, Κοινότητα «Green Neighbour», βιβλιοθήκη του Συμβουλίου Νεολαίας, Μουσείο Τέχνης Løgumkloster Højskole

Πρώτα ορόσημα

Ανάπτυξη ενός συντονισμένου προγράμματος δραστηριοτήτων για την Εθνική Ημέρα Δράσης για το Κλίμα.

- Έναρξη επικοινωνιακής εκστρατείας για την προώθηση τοπικών εκδηλώσεων και της συμμετοχής των πολιτών.
- Υλοποίηση δραστηριοτήτων υπό την ηγεσία της κοινότητας και εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης σε ολόκληρο τον δήμο.
- Συναντήσεις παρακολούθησης με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τις συμμετέχουσες κοινότητες, με σκοπό την αξιολόγηση της συμμετοχής και τον εντοπισμό ευκαιριών για μελλοντικές εκδόσεις.

» Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Εμπλοκή των πολιτών και συμμετοχικές προσεγγίσεις για τη δράση για το κλίμα.
- Εκστρατείες ευαισθητοποίησης για το κλίμα και προγράμματα αλλαγής συμπεριφοράς με πρωτοβουλία της κοινότητας.

Ουρμπίνο

Ιταλία

Καλαμάτα (Ελλάδα)

Η κλιματική στρατηγική του Ουρμπίνο βασίζεται στο SECAP, το οποίο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης των Δημάρχων, με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 42,84% έως το 2030 και την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Οι τομείς προτεραιότητας περιλαμβάνουν τα κτίρια, με αναβαθμίσεις ενεργειακής απόδοσης και ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με σεβασμό στην Εξαιρετική Παγκόσμια Αξία του Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, καθώς και τη βιώσιμη κινητικότητα, με την προώθηση των δημόσιων μεταφορών, της ενεργητικής κινητικότητας και των οχημάτων χαμηλών εκπομπών, σε συντονισμό με το Σχέδιο Διαχείρισης της UNESCO, το νέο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (PUG) και το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (PUMS).

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Ολοκληρωμένη πλατφόρμα δεδομένων κινητικότητας για τον σχεδιασμό βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Ως ιστορική πόλη χτισμένη σε λόφο, με κέντρο που έχει χαρακτηριστεί μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς από την UNESCO, το Ουρμπίνο χρειάζεται λεπτομερή δεδομένα κινητικότητας για να εξισορροπήσει την προσβασιμότητα με τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την προστασία του περιβάλλοντος. Η πόλη δημιουργεί μια **ολοκληρωμένη βάση δεδομένων κινητικότητας**, η οποία θα ενσωματωθεί στο «Ψηφιακό Δίδυμο» της, με σκοπό **την ανάλυση των μετακινήσεων, της προσβασιμότητας και της ζήτησης κινητικότητας** σε ολόκληρη την επικράτειά της. Η βάση δεδομένων θα συγκεντρώνει στοιχεία σχετικά με το οδικό δίκτυο, τις διαδρομές και τα δρομολόγια των δημόσιων συγκοινωνιών, τις υποδομές για πεζούς και ποδηλάτες, τις θέσεις στάθμευσης, τον όγκο της κυκλοφορίας, την κατανομή του πληθυσμού, τη χρήση γης, καθώς και τους κύριους παράγοντες που προκαλούν μετακινήσεις, όπως το πανεπιστήμιο, τα σχολεία, τα νοσοκομεία και τα τουριστικά αξιοθέατα, αποτελώντας τη βάση τεκμηρίωσης για το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Ουρμπίνο.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Περιεκτικά, τεκμηριωμένα δεδομένα κινητικότητας που υποστηρίζουν τον βιώσιμο σχεδιασμό
- Εγκεκριμένο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (SUMP) που εξισορροπεί τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς με την προσβασιμότητα
- Ισχυρότερες συνδέσεις για πεζούς, ποδηλάτες και δημόσιες συγκοινωνίες με

Βελτίωση των δημόσιων χώρων για την ευημερία και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Σύμφωνα με τον ορισμό της ποιότητας ζωής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, το Ουρμπίνο στοχεύει στη **βελτίωση των δημόσιων χώρων και των κτιρίων, καθώς και του τρόπου με τον οποίο τους αντιλαμβάνονται οι πολίτες και οι χρήστες της πόλης**, εφαρμόζοντας **την προσέγγιση του Ιστορικού Αστικού Τοπίου της UNESCO** σε θέματα πολιτισμού, πολιτιστικής κληρονομιάς, περιβάλλοντος, κοινωνίας και οικονομίας. Όσον αφορά το αγροδιατροφικό σύστημα, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), η πόλη θα προωθήσει μια προσέγγιση «**One Health**» με στόχο **τη συνολική βελτίωση της υγείας των ανθρώπων, των ζώων, των φυτών και του περιβάλλοντος**. Η προσέγγιση αυτή, στην οποία συμμετέχει ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, θα εφαρμοστεί σε όλους τους τομείς της πόλης: πολιτιστικό, περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Δημόσιοι χώροι και κτίρια καλύτερα προσαρμοσμένα στις ανάγκες και τις αντιλήψεις των πολιτών
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση για την πολιτιστική, περιβαλλοντική και κοινωνική ευημερία Ενισχυμένη διατομεακή συνεργασία για την ποιότητα ζωής και την
- προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

Ολοκληρωμένη πλατφόρμα δεδομένων κινητικότητας για τον σχεδιασμό βιώσιμης αστικής κινητικότητας

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1 – 18

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πολεοδομίας – Παγκόσμιας Κληρονομιάς – Βιώσιμης Ανάπτυξης

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο του Ουρμπίνο, Φορέας Δημόσιων Μεταφορών, Περιφέρεια Μάρκε, Εταίροι τεχνολογίας Digital Twin

Πηγή χρηματοδότησης: Μερική χρηματοδότηση

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση της απογραφής των συνόλων δεδομένων κινητικότητας (συλλογή και επικύρωση άνω του 80%)
- Ανάπτυξη και ενσωμάτωση του μοντέλου δεδομένων, των προτύπων διαλειτουργικότητας και της βάσης δεδομένων στο Digital Twin
- Συλλογή πρόσθετων δεδομένων μέσω αισθητήρων και ερευνών, τα οποία τροφοδοτούν μια έκθεση αξιολόγησης της κινητικότητας με δείκτες προσβασιμότητας και κυκλοφοριακής συμφόρησης

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 15 – 36

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πολεοδομίας – Παγκόσμιας Κληρονομιάς – Βιώσιμης Ανάπτυξης, σε συνεργασία με τα Γραφεία Κινητικότητας και Επικοινωνίας

Εξωτερικοί εταίροι: Περιφέρεια Μάρκε· Πανεπιστήμιο του Ουρμπίνο· τοπικοί φορείς, πολίτες, επιχειρήσεις και τουριστικοί οργανισμοί

Πηγή χρηματοδότησης: Μερική χρηματοδότηση

Πρώτα ορόσημα

- Προσομοίωση τουλάχιστον τριών σεναρίων βιώσιμης κινητικότητας μέσω του «Ψηφιακού Δίδυμου»
- (Digital Twin) Διοργάνωση εργαστηρίων με τους ενδιαφερόμενους φορείς και ενσωμάτωση των σχολίων
- τους· έγκριση πρωτοκόλλου διαχείρισης δεδομένων· Λειτουργικός πίνακας ελέγχου που υποστηρίζει τις
- τρέχουσες αποφάσεις για την κινητικότητα, βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων

» Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Συμμετοχή των πολιτών και των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, η οποία θα διερευνηθεί μέσω κοινής έρευνας σχετικά με τις ευρωπαϊκές ευκαιρίες χρηματοδότησης.

- Ψηφιοποίηση των δημοτικών υπηρεσιών και των εργαλείων σχεδιασμού, η οποία επίσης επιδιώκεται μέσω της έρευνας για ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις.
- Η βιολογική γεωργία και η βιώσιμη κινητικότητα, ως περαιτέρω κοινές

Βελτίωση των δημόσιων χώρων για την ευημερία και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1 – 20

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πολεοδομίας – Παγκόσμιας Κληρονομιάς – Βιώσιμης Ανάπτυξης

Εξωτερικοί εταίροι: Τοπικές ΜΚΟ και ενώσεις πολιτών· τοπικοί αρχιτέκτονες και σχεδιαστές· τοπικά σχολεία· ταξιδιωτικοί πράκτορες· επαγγελματικές ενώσεις βιομηχανιών, τεχνιτών, αγροτών, εμπορίου και τουρισμού

Πηγή χρηματοδότησης: Θα χρηματοδοτηθεί

Πρώτα ορόσημα

Χαρτογραφικός προσδιορισμός των περιοχών που θα υλοποιηθούν

- Υιοθέτηση του Ολοκληρωμένου Πλαισίου Αξιολόγησης HUL / One Health· Σχεδιασμός και ανάπτυξη των προαναφερθεισών περιοχών σύμφωνα με τις αρχές HUL και One Health, με στόχο τη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών και την προώθηση ολοκληρωμένων, υγιών, ανθεκτικών και βιώσιμων αστικών περιβαλλόντων.

Τουλάχιστον 2 εργαστήρια με τη συμμετοχή νέων και φοιτητών, 4 «World Cafés» με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς και 1 εκδήλωση «Open Space» ανοιχτή σε όλους τους πολίτες.

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 12 – 36

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πολεοδομίας – Παγκόσμιας Κληρονομιάς – Βιώσιμης Ανάπτυξης, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Πολιτισμού, Τουρισμού και Κοινωνικών Υπηρεσιών

Εξωτερικοί εταίροι: Ευρωπαίοι εταίροι του έργου· διεθνή πανεπιστήμια· πολιτιστικοί σύλλογοι, σχολεία και ΜΚΟ· Περιφέρεια Μάρκε

Πηγή χρηματοδότησης: Θα χρηματοδοτηθεί

Πρώτα ορόσημα

Λειτουργία του ψηφιακού πίνακα ελέγχου για την ποιότητα ζωής στο πλαίσιο του Digital Twin Υλοποίηση ετήσιου προγράμματος πολιτιστικών και κοινοτικών

- δραστηριοτήτων
- Υιοθέτηση ενός εργαλείου σχεδιασμού που προσδιορίζει τους δημόσιους χώρους που
- προορίζονται για την ευημερία των πολιτών και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Βάασα

Φινλανδία

Γέβλε (Σουηδία)

Η Βάασα έχει μια συμπαγή δομή, όπου οι υπηρεσίες και οι χώροι εργασίας βρίσκονται σε κοντινή απόσταση. Η πόλη έχει θέσει έναν φιλόδοξο στόχο να επιτύχει την ουδετερότητα άνθρακα έως τα τέλη της δεκαετίας του 2020 και τοποθετείται ως πρωτοπόρος στις τοπικές δράσεις για το κλίμα. Το μεγαλύτερο μερίδιο των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προέρχεται από τον τομέα των μεταφορών, κυρίως λόγω μιας έντονης κουλτούρας που δίνει προτεραιότητα στο αυτοκίνητο και των υψηλών επιπέδων χρήσης ιδιωτικών οχημάτων. Ως αποτέλεσμα, η μείωση των εκπομπών από τις μεταφορές αποτελεί βασική προτεραιότητα, με έμφαση στη μετατόπιση των συμπεριφορών κινητικότητας προς πιο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις, όπως οι δημόσιες συγκοινωνίες, η ποδηλασία και το περπάτημα, παράλληλα με την επιτάχυνση της ηλεκτροκίνησης και των λύσεων έξυπνης κινητικότητας.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Πολιτική βιώσιμης κινητικότητας για τους υπαλλήλους του δήμου

Εμπνευσμένη από την πολιτική κινητικότητας για τους δημοτικούς υπαλλήλους που αναπτύχθηκε στο Γέβλε, η Βάασα στοχεύει να ενισχύσει τη δική της προσέγγιση για τη βιώσιμη κινητικότητα στο πλαίσιο των δημοτικών λειτουργιών για τους δημοτικούς υπαλλήλους. Η πρακτική αυτή εισάγει μια σαφή **αρχή «προτεραιότητα στη βιωσιμότητα» για όλες τις μετακινήσεις των δημοτικών υπαλλήλων που σχετίζονται με την εργασία**, όπου το περπάτημα, η ποδηλασία, οι δημόσιες συγκοινωνίες και τα κοινόχρηστα οχήματα της πόλης έχουν προτεραιότητα έναντι της χρήσης ιδιωτικών αυτοκινήτων. Για μετακινήσεις μεγάλων αποστάσεων, θα ενθαρρύνονται **οι σιδηροδρομικές μετακινήσεις και οι συνδυασμοί σιδηροδρόμου-ακτοπλοΐας ως εναλλακτικές λύσεις χαμηλών εκπομπών** έναντι των αεροπορικών μετακινήσεων, ακόμη και όταν οι χρόνοι μετακίνησης είναι μεγαλύτεροι.

Η προσέγγιση συνδυάζει περιοριστικά και ενθαρρυντικά μέτρα, όπως η χρέωση για τη στάθμευση των υπαλλήλων, παράλληλα με **θετικά κίνητρα**, όπως **παροχές για τη χρήση των δημόσιων συγκοινωνιών**, βελτιωμένες **υποδομές για ποδηλάτες** και αναγνώριση για τα τμήματα που μειώνουν τη χρήση αυτοκινήτων. Θα προωθήσει επίσης **πρακτικές οικολογικής οδήγησης** και σαφείς οδηγίες σχετικά με τη χρήση **κοινόχρηστων ηλεκτρικών οχημάτων**. Το μοντέλο αυτό υποστηρίζει την καθιέρωση της κινητικότητας χαμηλών εκπομπών άνθρακα ως την προεπιλεγμένη επιλογή στις μετακινήσεις των δημοτικών υπαλλήλων και ενθαρρύνει **την αλλαγή συμπεριφοράς** στο πλαίσιο των δημοτικών λειτουργιών.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

-
-
- Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις δημοτικές μεταφορές και τις μετακινήσεις προς και από την εργασία
- Αυξημένη χρήση του περπατήματος, της ποδηλασίας, των δημόσιων συγκοινωνιών και της κοινόχρηστης κινητικότητας μεταξύ των υπαλλήλων του δήμου
- Αλλαγή συμπεριφοράς προς επιλογές κινητικότητας χαμηλών εκπομπών άνθρακα τόσο στις μετακινήσεις που σχετίζονται με την εργασία όσο και στις μετακινήσεις προς και από την εργασία
- Ενίσχυση του θεσμικού ρόλου του δήμου ως προτύπου για τη βιώσιμη κινητικότητα

Πολιτική βιώσιμης κινητικότητας για τους υπαλλήλους του δήμου

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 3ο τρίμηνο 2026 - 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού (σε συνεργασία με όλα τα αρμόδια τμήματα)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών κινητικότητας για τους υπαλλήλους του δήμου, με προτεραιότητα στις βιώσιμες μεταφορές και στην κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων
- Ενσωμάτωση επιλογών μετακίνησης μεγάλων αποστάσεων με χαμηλές εκπομπές άνθρακα στις επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές κινητικότητας
- Έγκριση των επικαιροποιημένων κατευθυντήριων γραμμών κινητικότητας από το Δημοτικό Συμβούλιο
- Παροχή κατευθυντήριων γραμμών κινητικότητας και προσφορά εκπαίδευσης στην οικολογική οδήγηση για τους πολίτες

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 3ο τρίμηνο 2027 – 4ο τρίμηνο 2029

Επικεφαλής φορέας: Μονάδα Ανθρώπινου Δυναμικού και Ευημερίας, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Διοίκηση του Δήμου

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και εξωτερική χρηματοδότηση έργου (επιχορηγήσεις)

Πρώτα ορόσημα

- Εισαγωγή κινήτρων για βιώσιμη κινητικότητα, όπως προγράμματα αναγνώρισης και παροχές που υποστηρίζονται από τον εργοδότη
- Εφαρμογή εκπαίδευσης στην οικολογική οδήγηση και κατευθυντήριων γραμμών για την αποδοτική κινητικότητα για υπαλλήλους με υψηλό όγκο μετακινήσεων
- Παρακολούθηση της συμμετοχής στην εκπαίδευση και της κατανάλωσης καυσίμων στα οχήματα που ανήκουν στον δήμο
- Εφαρμογή μεταρρύθμισης της πολιτικής στάθμευσης με κατάργηση της δωρεάν στάθμευσης για τους υπαλλήλους

» Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Βελτιώσεις στις υποδομές ποδηλασίας, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ποδηλατοδρόμων και της χρήσης πεζοδρομημένων χώρων
- Μέτρα διαχωρισμού της κυκλοφορίας, όπως κολώνες και στρατηγικές συντήρησης των ποδηλατοδρόμων κατά τη χειμερινή περίοδο
- Επενδύσεις σε υποδομές βάσει προτεραιοτήτων (π.χ. συστήματα βαθμολόγησης)

- Συμμετοχή των πολιτών μέσω εργαστηρίων και επικοινωνιακών εκστρατειών
- Συνέργειες και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ της «Vaasa Climate Commitment» και της «Gävle Klimatavtal»

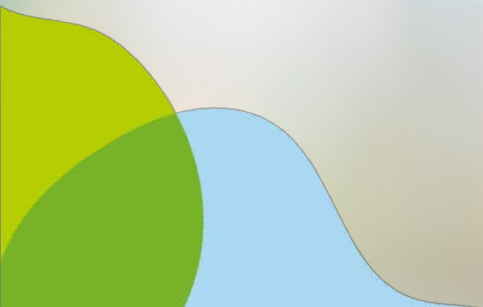

Φύση (NBS, βιοποικιλότητα)

Σε αυτή την ενότητα:

- Συμμετοχική πρασίνιση αυλών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή - Πόζναν (Πολωνία) x Ζάγκρεμπ (Κροατία).....

90

Πόζναν

Πολωνία

**Ζάγκρεμπ
(Κροατία)**

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Συμμετοχική πρασίνιση αυλών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ο Δήμος του Πόζναν θα μεταφέρει το έργο ActGREEN («Ενεργοποίηση πράσινων αυλών για την ουδετερότητα άνθρακα») από την πιλοτική εμπειρία του Ζάγκρεμπ στο τοπικό πλαίσιο. Το ActGREEN είναι μια **συμμετοχική πρωτοβουλία αστικής πρασίνωσης** που υποστηρίζει τους κατοίκους στη μετατροπή ιδιωτικών και ημι-δημόσιων αυλών σε πράσινους χώρους ανθεκτικούς στο κλίμα, μέσω τεχνικής και οικονομικής βοήθειας από τον δήμο. Ο δήμος θα προσαρμόσει αυτή την προσέγγιση για **να ενεργοποιήσει τη μεταμόρφωση σε επίπεδο αυλών σε πυκνοκατοικημένες γειτονιές**, συνδυάζοντας δημοτική οικονομική στήριξη, τεχνική καθοδήγηση και συμμετοχή των κατοίκων, με σκοπό την εφαρμογή λύσεων βασισμένων στη φύση, όπως η φύτευση δέντρων, οι κήποι βροχής, οι διαπερατές επιφάνειες, οι βιότοποι βιοποικιλότητας και η πράσινη υποδομή μικρής κλίμακας.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Μείωση του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας και βελτίωση της κατακράτησης των ομβρίων υδάτων σε πυκνοκατοικημένες γειτονιές μέσω της αυξημένης πρασίνισης των αυλών και των λύσεων που βασίζονται στη φύση.

- Ενισχυμένη συμμετοχή και ευαισθητοποίηση της κοινότητας, ενθαρρύνοντας τους κατοίκους να συμμετέχουν ενεργά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στη διαχείριση του τοπικού τους περιβάλλοντος.
- Ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας και της βιοποικιλότητας, με παράλληλη υποστήριξη των ευρύτερων στόχων της πόλης για κλιματική ουδετερότητα και βιωσιμότητα.

Το Πόζναν είναι συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης των Δημάρχων της ΕΕ για το Κλίμα και την Ενέργεια από το 2023, με δέσμευση να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 40 % έως το 2030 και κατά 80 % έως το 2050. Οι εκπομπές της πόλης οφείλονται κυρίως στη στατική κατανάλωση ενέργειας σε κτίρια, στη βιομηχανία και στην τηλεθέρμανση, ενώ ο δεύτερος μεγαλύτερος τομέας είναι οι μεταφορές. Ως απάντηση, το Πόζναν δίνει προτεραιότητα στην αποκαρβονιοποίηση των συστημάτων θέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας, στην επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, παράλληλα με μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του αστικού περιβάλλοντος στις κλιματικές αλλαγές. Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (2030) εστιάζει στη μείωση της θερμικής καταπόνησης, στη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας και στη βελτίωση της θεσμικής ετοιμότητας για ακραία καιρικά φαινόμενα, ενώ παράλληλα ενισχύει την ευαισθητοποίηση του κοινού και τη συμμετοχή της κοινότητας.

Συμμετοχική πρασίνιση αυλών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Έτος 1 – αρχές του Έτους 2

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κλίματος και Περιβάλλοντος σε συνεργασία με το Γραφείο Συντονισμού Έργων και Αστικής Αναγέννησης, τη Δημοτική Επιτροπή Οδοποιίας, τη Δημοτική Επιτροπή Πρασίνου και το Οικονομικό Τμήμα

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και περίπου 11.740,12 ευρώ που διατέθηκαν για την πιλοτική υλοποίηση ενός έργου αυλής

Εξωτερικοί εταίροι: Επιτροπή Πολιτικού Διαλόγου

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη της ιδέας του προγράμματος επιδοτήσεων για την πρασίνιση αυλών «Green Renewal»
- Συνεχής χαρτογράφηση πιθανών εξωτερικών πηγών χρηματοδότησης
- Εξασφάλιση δημοτικών κονδυλίων για την πιλοτική υλοποίηση

- Ανάπτυξη πλαισίου επιχορήγησης, συμπεριλαμβανομένων προτύπων αιτήσεων, συμφωνιών και εκθέσεων
- Ψήφισμα του Δημοτικού Συμβουλίου για την έγκριση του πιλοτικού τ

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Έτος 2

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Κλίματος και Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τη Δημοτική Επιτροπή Πράσινου, τη Δημοτική Επιτροπή Οδοποιίας και το Τμήμα Υποστήριξης Βοηθητικών Μονάδων της Πόλης

Πηγή χρηματοδότησης: Δημοτικός προϋπολογισμός, με περαιτέρω διερεύνηση μηχανισμών εξωτερικής συγχρηματοδότησης

Εξωτερικοί εταίροι: Ιδιοκτήτες και διαχειριστές ακινήτων

Πρώτα ορόσημα

Εργαστήρια για τους κατοίκους με σκοπό τον από κοινού σχεδιασμό έργων πρασίνου στις αυλές

- Δημοσίευση πιλοτικής πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Πράσινη Ανανέωση» Επιλογή και έγκριση αιτήσεων βάσει των κριτηρίων του προγράμματος

- Υπογραφή συμβάσεων και συμφωνιών μερικής προχρηματοδότησης
- Εκτέλεση των εργασιών πρασίνου στις αυλές
- Ολοκλήρωση του πιλοτικού προγράμματος και κλείσιμο του προγράμματος
- Μακροπρόθεσμη παρακολούθηση της ανθεκτικότητας και έλεγχοι συμμόρφωσης με τη σύμβαση

- Ανάπτυξη και επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των τοπικών λύσεων ενεργειακής μετάβασης
- Εφαρμογή, παρακολούθηση, αξιολόγηση και κλιμάκωση λύσεων βασισμένων στη φύση (NBS) σε αστικά περιβάλλοντα
- Ενίσχυση των μηχανισμών πολιτικού διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ τοπικών αρχών, ΜΚΟ και κατοίκων
- Βιώσιμη κινητικότητα και αλλαγή συμπεριφοράς με στόχο την αύξηση του μεριδίου των μέσων μεταφοράς χαμηλών εκπομπών στα καθημερινά μετακινήσεις

Συμμετοχή, πολιτισμός και δημοκρατία

Σε αυτή την ενότητα:

• <u>Κινητοποίηση των πολιτών και δημιουργία μιας κοινής διακυβέρνησης</u> - Άσεν (Ολλανδία) x Παρίσι (Γαλλία)	94
• <u>Νεανική Συνέλευση για την Κλιματική Αλλαγή</u> - Ντος Ερμάνας (Ισπανία) x Αθήνα (Ελλάδα)	96
• Στρατηγική <u>συμμετοχής των πολιτών για τη δράση για το κλίμα</u> - Ελεφσίνα (Ελλάδα) x Κλάγκενφουρτ (Αυστρία), Βίλνιους (Λιθουανία) και Γκόζο (Μάλτα)	99
• <u>Συμμετοχική διακυβέρνηση για την κλιματική μετάβαση</u> - Χιρόνα (Ισπανία) x Μπορντό (Γαλλία)	101
• <u>Συμμετοχή των πολιτών και συν-δημιουργία</u> - Ηράκλειο (Ελλάδα) x Ανζέρ (Γαλλία)	103
• <u>Ιστορίες αλλαγής</u> – Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία)	106

Άλλες σχετικές πρακτικές:

• <u>Συμβάσεις «Climate City» / συμμετοχή των επιχειρήσεων</u> - Άμερσφορτ (Ολλανδία) x Έσπο (Φινλανδία) <u>Πλατφόρμα</u>	29
• <u>για τη διακυβέρνηση του κλίματος και τη συμμετοχή των πολιτών</u> - Μπαντίρμα (Τουρκία) x Δουνκέρκη (Γαλλία)	32
• <u>Ομάδα εργασίας για το κλίμα σε έργα ανανέωσης πόλεων</u> - Φουενλαμπράδα (Ισπανία) x Κοπεγχάγη (Δανία)	35
• <u>Μοντέλο συμμετοχής πολιτών και καινοτομίας με βάση το «Climathon»</u> - Γκαζιαντέπ (Τουρκία) x Κόσιτσε/Μπρατισλάβα (Σλοβακία)	61
•	

Συμμετοχή, πολιτισμός και δημοκρατία

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- Επικοινωνία και προβολή του Σχεδίου Δράσης για το Κλίμα – Χόλμπαεκ (Δανία) x Όσλο (Νορβηγία) 71
- Κοινωνικοί κόμβοι - Kronoby (Φινλανδία) x Helsingborg (Σουηδία) 20
- Ανοιχτοί δρόμοι - Λα Ροσέλ (Γαλλία) x Δουβλίνο/Κορκ (Ιρλανδία) 106
- Νέοι πρεσβευτές για την ενέργεια και συμμετοχή της τοπικής κοινότητας - Μεντέσε (Τουρκία) x Ελμπασάν (Αλβανία) 40
- Συμμετοχή των πολιτών και εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης για το κλίμα - Τόντερ (Δανία) x Ιωάννινα (Ελλάδα) 81
- Βελτίωση των δημόσιων χώρων για την ευημερία και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς - Ουρμπίνο (Ιταλία) x Καλαμάτα (Ελλάδα) 84

Άσεν

Ολλανδία

Παρίσι (Γαλλία)

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Κινητοποίηση των πολιτών και δημιουργία μιας κοινής διακυβέρνησης

Εμπνευσμένη από την πιλοτική πρωτοβουλία της πόλης του Παρισιού: NEAR (Neighbourhoods' Engagement for Accelerated carbon Reductions), η μεταβιβάσιμη πρακτική. Συνδυάζει **στοχευμένη προσέγγιση των υποεκπροσωπούμενων κατοίκων με μια δομή κοινής διακυβέρνησης που συνδέει τους πολίτες, τις οργανώσεις και τον δήμο**. Η βασική καινοτομία της είναι η προσέγγιση της **«επιλογής θεμάτων»**, όπου σύνθετες προκλήσεις – προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, κινητικότητα, ενεργειακή μετάβαση – μετατρέπονται σε **συγκεκριμένα θέματα γειτονιάς** τα οποία **οι κάτοικοι μπορούν να ιεραρχήσουν συλλογικά**, μεταβαίνοντας από τη διαβούλευση στη **συν-δημιουργία**.

Το Άσεν έχει δεσμευτεί να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, με στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 55% έως το 2030 στο πλαίσιο του SECAP, δίνοντας προτεραιότητα στα κτίρια, τον ενεργειακό εφοδιασμό, την τοπική οικονομία και την κινητικότητα. Η κινητικότητα αποτελεί πλέον τον κρίσιμο τομέα για μελλοντικές μειώσεις, με στόχο τη μείωση κατά 18% πριν από το 2030 μέσω αλλαγής συμπεριφοράς, ενεργητικής κινητικότητας και υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Το «Όραμα Κινητικότητας 2040» δίνει προτεραιότητα στο περπάτημα, την ποδηλασία, τις δημόσιες συγκοινωνίες και την κοινόχρηστη κινητικότητα, χρησιμοποιώντας την κινητικότητα ως μοχλό για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, τη μείωση του θορύβου και την ανάκτηση του δημόσιου χώρου.

Αυτό ενισχύει άμεσα τις υφιστάμενες φάσεις της «Wijkagenda» (Ατζέντα Γειτονιάς) και του «Wijkplan» (Σχέδιο Γειτονιάς) του Άσεν, ενισχύοντας την τοπική ιδιοκτησία και ευθυγραμμίζοντας τους δημοτικούς στόχους με τις καθημερινές ανησυχίες των κατοίκων σχετικά με την ασφάλεια, την προσβασιμότητα και την ποιότητα ζωής.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ενισχυμένη υποστήριξη από το κοινό για μέτρα κινητικότητας και αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σε επίπεδο γειτονιάς Συμβολή στη μείωση των εκπομπών CO₂ και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα
- Επαναχρησιμοποιήσιμο μοντέλο διακυβέρνησης, επεκτάσιμο σε άλλες γειτονιές και τομείς πολιτικής
- Βασισμένο σε τεκμηριωμένα στοιχεία για τη διαμόρφωση μελλοντικής συμμετοχικής πολιτικής
-

Κινητοποίηση των πολιτών και δημιουργία μιας κοινής διακυβέρνησης

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – 2ο – 4ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Κινητικότητα (τμήμα πολιτικής), ομάδα «Προσέγγιση Γειτονιάς», Ευρωπαϊκές Υποθέσεις

Πηγή χρηματοδότησης: Υφιστάμενα έξοδα προσωπικού

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση του πλαισίου προσαρμογής που μεταφέρει την προσέγγιση του Παρισιού στο πλαίσιο της γειτονιάς του Άσπεν
- Εναρκτήρια συνάντηση με εταίρους και συναδέλφους για τη δημιουργία ενδιαφέροντος
- Διμερείς συναντήσεις με υπηρεσίες και ενδιαφερόμενους φορείς για την ενίσχυση της δέσμευσης
- Σχέδιο υλοποίησης της συμμετοχικής διαδικασίας

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 1ο τρίμηνο 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα «Προσέγγιση της Γειτονιάς», Κινητικότητα (διεύθυνση πολιτικής), Ομάδα Κυκλοφορίας

Πηγή χρηματοδότησης: Υφιστάμενα έξοδα προσωπικού

Πρώτα ορόσημα

- Ενσωμάτωση νέων ερωτήσεων στην έρευνα γειτονιάς
- Συγκεκριμένες συμφωνίες και κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ τμημάτων και εξωτερικών ενδιαφερόμενων μερών
- Λειτουργία της δομής διακυβέρνησης του πιλοτικού προγράμματος· πρώτη Ατζέντα Γειτονιάς
- Ολοκλήρωση του Σχεδίου Γειτονιάς (Wijkplan) μέσω της συμμετοχικής ιεράρχησης των θεμάτων

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

Συμμετοχική μεθοδολογία και σχεδιασμός εκδηλώσεων, που καλύπτουν συστήματα ψηφοφορίας και μορφές δραστηριοτήτων, μέσω ανταλλαγής μεταξύ πόλεων (EUI) με τους συντονιστές των γειτονιών και το τμήμα συμμετοχής.

- Σχεδιασμός γειτονιάς χωρίς αποκλεισμούς, που δοκιμάζεται πιλοτικά μέσω ενός έργου του προγράμματος «Horizon Europe», χρηματοδοτούμενου από το Μηχανισμό «New European Bauhaus», με τη συμμετοχή ερευνητικών ιδρυμάτων και άλλων πιλοτικών πόλεων.
- Δημοκρατία από τη βάση προς την κορυφή, μέσω της ανταλλαγής γνώσεων με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις, με πιθανή χρηματοδότηση από το πρόγραμμα CERV (Citizens, Equality, Rights and Values).

Dos Hermanas

Ισπανία

Αθήνα (Ελλάδα)

Η δράση της Dos Hermanas για το κλίμα βασίζεται στην Αστική Ατζέντα και στο Δημοτικό Σχέδιο για την Κλιματική Αλλαγή, τα οποία καθορίζουν τοπικά μέτρα μετριασμού και προσαρμογής, μηχανισμούς διακυβέρνησης για το κλίμα και εργαλεία παρακολούθησης, με στόχο την επιτάχυνση της μετάβασης προς έναν δήμο με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και ανθεκτικό στις κλιματικές αλλαγές. Οι τομείς προτεραιότητας περιλαμβάνουν τα δημοτικά κτίρια, την αστική κινητικότητα, τη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων, με αυξανόμενη έμφαση στην ανθεκτικότητα έναντι των καυσώνων και της ξηρασίας, φαινόμενα χαρακτηριστικά της Νότιας Ισπανίας. Η πόλη εστιάζει ιδιαίτερα στη βελτίωση της συλλογής δεδομένων και της λήψης αποφάσεων βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, παράλληλα με την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών μέσω της συμμετοχικής διακυβέρνησης.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Νεανική Συνέλευση για την Κλιματική Αλλαγή

Εμπνευσμένο από το μοντέλο της Νεανικής Συνέλευσης για την Κλιματική Αλλαγή της Αθήνας, συγκεντρώνει **μαθητές από υπάρχουσες ομάδες τοπικής συμμετοχής και το δημοτικό δίκτυο Περιβαλλοντικών Σχολείων** σε ειδικές συνεδρίες εργασίας, με σκοπό την ανάπτυξη συγκεκριμένων **δράσεων για το κλίμα στους τομείς της ενέργειας, του νερού και των πράσινων υποδομών**, οι οποίες παρουσιάζονται απευθείας στον Σύμβουλο Αστικού Περιβάλλοντος και στην τεχνική ομάδα. Οι δράσεις αυτές ενσωματώνονται άμεσα στο Δημοτικό Σχέδιο της Dos Hermanas για την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής, με τις προτάσεις των νέων να περιλαμβάνονται στο τελικό σχέδιο, ενώ η Συνέλευση συνεχίζει να λειτουργεί ως εργαλείο παρακολούθησης και αξιολόγησης των εν λόγω δράσεων.

Ολοκληρωμένο σύστημα αστικών δεδομένων

Εμπνευσμένη από το Τμήμα Γεωπληροφορικής της Αθήνας, η πρακτική αυτή εισάγει μια ενοποιημένη, **τεκμηριωμένη πλατφόρμα παρακολούθησης για την υποστήριξη καλύτερα τεκμηριωμένης δημοτικής λήψης αποφάσεων σε θέματα κλίματος, κινητικότητας και πολεοδομικού σχεδιασμού**. Υλοποιείται μέσω του Αστικού Παρατηρητηρίου της Dos Hermanas, το οποίο λειτουργεί από κοινού με το Πανεπιστήμιο Pablo de Olavide, το οποίο συλλέγει δεδομένα και παρακολουθεί την πρόοδο σε θέματα κλίματος, κινητικότητας, διαχείρισης πόρων, κοινωνικής συνοχής και ψηφιοποίησης, ενισχύοντας τη θεσμική ικανότητα και τη διαφάνεια, ενώ παράλληλα υποστηρίζει την εφαρμογή της Αστικής Ατζέντας.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αύξηση της συμμετοχής των νέων και της ευαισθητοποίησης για το κλίμα σε όλες τις ηλικιακές ομάδες
- Δράσεις που προτείνονται από τους νέους και ενσωματώνονται ως συγκεκριμένο εργαλείο σχεδιασμού στο Δημοτικό Σχέδιο κατά της Κλιματικής Αλλαγής
- Ένας μόνιμος μηχανισμός νεολαίας για τη συνεχή παρακολούθηση και επανεξέταση των δράσεων του Σχεδίου

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Μια ενοποιημένη, γεωεντοπισμένη βάση δεδομένων των αστικών περιουσιακών στοιχείων και των δράσεων της Αστικής Ατζέντας
- Βελτιωμένη παρακολούθηση, βασισμένη σε δεδομένα, του κλίματος, της κινητικότητας και της διαχείρισης των πόρων
- Ενισχυμένη θεσμική ικανότητα για τη λήψη δημοτικών αποφάσεων βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων

Νεανική Συνέλευση για την Κλιματική Αλλαγή

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Σεπτέμβριος 2025 – Μάρτιος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Γραφείο Διαχείρισης, Τμήματα Αστικού Περιβάλλοντος και Εκπαίδευσης

Πηγή χρηματοδότησης: Υφιστάμενο προσωπικό/πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Διοργάνωση συνεδριάσεων της Νεανικής Συνέλευσης με τη συμμετοχή και των δύο ηλικιακών ομάδων· ανάπτυξη συγκεκριμένων δράσεων για το κλίμα και παρουσίασή τους στον Σύμβουλο Αστικού Περιβάλλοντος και στην τεχνική ομάδα

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - Ιούλιος 2026 – Νοέμβριος 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Γραφείο Διαχείρισης και Αστικό Περιβάλλον, σε συνεργασία με το Τμήμα

Εκπαίδευσης Πηγή χρηματοδότησης: Υφιστάμενο προσωπικό/πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Εγκρίθηκε το Δημοτικό Σχέδιο κατά της Κλιματικής Αλλαγής, στο οποίο συμπεριλήφθηκαν δράσεις που πρότειναν οι νέοι· η Συνέλευση Νέων συνεχίζει να λειτουργεί ως μόνιμο εργαλείο για την παρακολούθηση και την αναδιαμόρφωση των δράσεων του Σχεδίου έως το 2028

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Αδελφοποίηση σχολείων μεταξύ Ισπανίας και Ελλάδας με θέμα τα «πράσινα σχολεία» και τις δεξιότητες για το κλίμα, μέσω προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Erasmus+ με τη συμμετοχή δημοτικών και γυμνασίων, καθώς και διαδικτυακές συνελεύσεις νέων για το κλίμα μεταξύ ισπανών και ελλήνων μαθητών.
- Συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων της Dos Hermanas και Αθήνας σχετικά με την έρευνα για την κοινωνική κινητικότητα, μέσω συμφωνιών για κοινή έρευνας και εργαλείων.

Πλατφόρμα για τη Διακυβέρνηση του Κλίματος και τη Συμμετοχή των Πολιτών

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - Ιανουάριος 2025 – Δεκέμβριος 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Οικονομικής Προώθησης και Ανάπτυξης, Γραφείο Διαχείρισης, Urban Habitat

Πηγές χρηματοδότησης: 30.000 ευρώ (Παρατηρητήριο Αστικής Ατζέντας) · υπάρχοντες πόροι για τη συλλογή δεδομένων

Πρώτα ορόσημα

- Συλλογή δεδομένων σχετικά με τις δράσεις της Αστικής Ατζέντας που έχουν ήδη υλοποιηθεί· δημιουργία βάσης δεδομένων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Pablo de Olavide

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - Μάιος 2026 – Μάιος 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Πληροφορικής, Κινητικότητα, Γραφείο Διαχείρισης Πηγή χρηματοδότησης: 15.000 € (Εφαρμογή Δήμου); 500.000 € (Συλλογή δεδομένων Έξυπνης Πόλης)

Πρώτα ορόσημα

- Δρομολόγηση της εφαρμογής του Δήμου για τον εντοπισμό και τη γεωγραφική τοποθέτηση του αστικού εξοπλισμού μέσω αναφορών περιστατικών· ανάπτυξη εργαλείων «Έξυπνης Πόλης» για τη συλλογή δεδομένων αστικής κινητικότητας στους δρόμους

Ελεφσίνα

Ελλάδα

**Κλάγκενφουρτ
(Αυστρία), Βίλνιους
(Λιθουανία) και Γκόζο
(Μάλτα)**

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Στρατηγική συμμετοχής των πολιτών για τη δράση για το κλίμα

Εμπνευσμένη από το Ταμείο για το Κλίμα του Βίλνιους, η Στρατηγική Συμμετοχής των Πολιτών για την Κλιματική Δράση εισάγει μια **συμμετοχική προσέγγιση** που επιτρέπει στους κατοίκους να **συμβάλλουν** ενεργά **στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών κλιματικών πρωτοβουλιών**. Μέσω ανοιχτών προσκλήσεων, κοινοτικής ψηφοφορίας και διαδικασιών συν-δημιουργίας, οι πολίτες θα ενθαρρύνονται να προτείνουν, να επιλέγουν και να υποστηρίζουν κλιματικά έργα μικρής κλίμακας σε επίπεδο γειτονιάς, μετατρέποντας τους ενεργούς εταίρους αντί να είναι απλώς δικαιούχοι των δημοτικών πολιτικών.

Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στην προηγούμενη εμπειρία του δήμου από συμμετοχικές πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που η Ελεφσίνα ήταν Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα 2023, ενισχύοντας την παράδοση της πόλης στην **πολιτειακή συμμετοχή** και υποστηρίζοντας την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του δήμου, των σχολείων και των κοινοτικών ομάδων.

Αναμενόμενες επιπτώσεις

Αυξημένη συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές δράσεις για το κλίμα και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων

- Ισχυρότερη συνεργασία μεταξύ του δήμου, των σχολείων, των κοινοτικών οργανώσεων και των τοπικών φορέων
- Αυξημένη αίσθηση ιδιοκτησίας των κλιματικών πρωτοβουλιών μέσω λύσεων που καθοδηγούνται από την κοινότητα
- Ενίσχυση των τοπικών ικανοτήτων για μακροπρόθεσμη δέσμευση σε θέματα κλίματος και αλλαγή συμπεριφοράς. Βελτίωση της ικανότητας για την ανάπτυξη μελλοντικών έργων για το κλίμα και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση από την ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο

Στρατηγική συμμετοχής των πολιτών για τη δράση για το κλίμα

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1 – 5

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος Ελεφσίνας, Τμήμα Περιβάλλοντος και Κυκλικής Οικονομίας (σε συνεργασία με τα Τμήματα Περιβάλλοντος, Εκπαίδευσης, Πληροφορικής, Ανθρώπινου Δυναμικού και Κοινωνικών Υπηρεσιών, τη Μονάδα Συμμετοχής, το Γραφείο Επικοινωνίας και άλλες σχετικές υπηρεσίες) **Εξωτερικοί εταίροι:** Εμπειρογνώμονες από πιλοτικές πόλεις, εξειδικευμένοι εμπειρογνώμονες, ΜΚΟ, σχολεία, τοπικές κοινοτικές οργανώσεις, εκπαιδευτές και συντονιστές **Πηγή χρηματοδότησης:** Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Ανασκόπηση του μοντέλου του Ταμείου για το Κλίμα του Βίλνιους και προσαρμογή της πρακτικής για την Ελεφσίνα
- Χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών και πρώτες επαφές
- Σχεδιασμός μηχανισμών συμμετοχής των πολιτών και εργαλείων εμπλοκής
- Δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων και εκπαιδευτικές συνεδρίες για το προσωπικό του δήμου και τους τοπικούς εταίρους

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 6 – 10

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος Ελεφσίνας – Τμήματα Περιβάλλοντος και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εκπαίδευσης και Τεχνικών Υπηρεσιών, Μονάδα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Παρακολούθησης, καθώς και όλα τα αρμόδια τμήματα **Εξωτερικοί εταίροι:** Σχολεία, ΜΚΟ, πολίτες, εξειδικευμένοι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες και αξιολογητές **Πηγή χρηματοδότησης:** Εσωτερικοί πόροι του Δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Έναρξη και υλοποίηση πιλοτικών δράσεων για το κλίμα με πρωτοβουλία των πολιτών
- Συλλογή σχολίων από τους συμμετέχοντες και παρακολούθηση των πιλοτικών δραστηριοτήτων

- Συμμετοχή των πολιτών και συμμετοχική διακυβέρνηση για το κλίμα
- Πρωτοβουλίες δράσης για το κλίμα με πρωτοβουλία της κοινότητας
- Εκστρατείες ευαισθητοποίησης για το κλίμα και αλλαγής συμπεριφοράς

Χιρόνα

Ισπανία

Μπορντό (Γαλλία)

Η πόλη της Χιρόνα έχει δεσμευτεί να επιτύχει τον στόχο του Συμφώνου των Δημάρχων για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά

42% έως το 2030. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, καταρτίστηκε το Σχέδιο Δράσης για το Κλίμα και τη Βιώσιμη Ενέργεια (CSEAP), το οποίο εγκρίθηκε από την Ολομέλεια του Δημοτικού Συμβουλίου στις 10 Απριλίου 2017. Το σχέδιο δίνει προτεραιότητα σε δράσεις στους δύο τομείς που απαιτούν τις μεγαλύτερες προσπάθειες αποκαρβονισμού: τη βιώσιμη κινητικότητα και την ενεργειακή απόδοση. Το 2025, η Ολομέλεια του Δημοτικού Συμβουλίου της Χιρόνα ενέκρινε νέα πρόταση που υποβλήθηκε από διάφορους τοπικούς φορείς με σκοπό την αναθεώρηση της Δήλωσης για την Κλιματική Έκτακτη Ανάγκη του 2019 και την ενίσχυση της συμμετοχικής δημοκρατίας στους τομείς της οικολογίας, της ενέργειας και κοινωνική μετάβαση. Η πρόταση θεσπίζει μόνιμες συμμετοχικές δομές για την υποστήριξη της παρακολούθησης, της αξιολόγησης, της αναθεώρησης και της ανάπτυξης δημόσιων πολιτικών, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση της μετάβασης της Χιρόνα προς την κλιματική ουδετερότητα.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Συμμετοχική διακυβέρνηση για την κλιματική μετάβαση

Η πόλη αντλεί έμπνευση από το έργο ABCD της Μητροπολιτικής Περιφέρειας του Μπορντό, το οποίο χρησιμοποιεί **δομημένες μεθόδους συμμετοχής των πολιτών, συμπεριλαμβανομένου του μοντέλου «Science Shop», για τη συν-δημιουργία λύσεων για το κλίμα, φέρνοντας**

τους πολίτες, την ακαδημαϊκή κοινότητα και την τοπική αυτοδιοίκηση. Η προσέγγιση αυτή ενισχύει τη συμμετοχή των κατοίκων, επιτρέποντας τη συστηματική καταγραφή των τοπικών γνώσεων, απόψεων και αναγκών και την ενσωμάτωσή τους στην ανάπτυξη πολιτικών και έργων. Η Χιρόνα θα προσαρμόσει και θα εφαρμόσει αυτή τη μεθοδολογία μέσω δύο θεσμικών καναλιών: του Δημοτικού Γραφείου Αειφορίας, το οποίο θα ηγείται των δραστηριοτήτων άμεσης συμμετοχής των πολιτών, και της Έδρας για τη Δράση για το Κλίμα, η οποία θα προωθήσει τη συνεργασία με την ακαδημαϊκή κοινότητα για την υποστήριξη της συν-δημιουργίας έρευνας και στρατηγικών για το κλίμα.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Αποτελεσματικότερος προσδιορισμός και ενσωμάτωση των αναγκών των πολιτών στα δημοτικά έργα για το κλίμα
- Ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ της τοπικής αυτοδιοίκησης, της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών για την
- οικοκοινωνική μετάβαση Θεσμοθετημένο συμμετοχικό πλαίσιο που μπορεί να αναπαραχθεί σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες, πέρα από τους δύο πιλοτικούς χώρους

Συμμετοχική διακυβέρνηση για την κλιματική μετάβαση

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Ιούνιος – Οκτώβριος 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Δράσης για το Κλίμα, Δήμος της Χιρόνα

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο της Χιρόνα, περιβαλλοντικές ΜΚΟ και φορείς, εταίροι της Έδρας Δράσης για το Κλίμα, μέλη της συμφωνίας συνεργασίας για τη μετα-ανάπτυξη (Ένωση Έρευνας και Αποανάπτυξης, Dark Matter Labs)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του Δήμου (δεν απαιτείται επιπλέον χρηματοδότηση σε αυτό το στάδιο)

Πρώτα ορόσημα

Μετά την ανταλλαγή απόψεων με το Μπορντό σχετικά με τη μεθοδολογία ABCD, παρουσίαση μεταβιβάσιμων πρακτικών στους τοπικούς φορείς μέσω ειδικής

- ενημερωτικής συνάντησης (Ιούνιος 2026)
Ανάπτυξη εγγράφου μεθοδολογίας εργασίας για το προσωπικό του Γραφείου Αειφορίας, στο οποίο θα ενσωματωθούν οι προσαρμοσμένες ορθές
- πρακτικές – *Σεπτέμβριος 2026* Ολοκλήρωση της εκπαίδευσης του προσωπικού στο Γραφείο Αειφορίας – *Οκτώβριος 2026*
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Φεβρουάριος 2027 – Ιούλιος 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Δράσης για το Κλίμα, Δημοτικό Συμβούλιο της Χιρόνα

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο της Χιρόνα· πολίτες· περιβαλλοντικές ΜΚΟ και φορείς· μέλη της συμφωνίας συνεργασίας για την επομένη της ανάπτυξης· εταίροι της Έδρας Δράσης για το Κλίμα

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι του Δήμου + αρχική χρηματοδότηση από την Έδρα Δράσης για το Κλίμα (περίπου 30.000 €)· αναζήτηση πρόσθετης χρηματοδότησης (Horizon Europe, DUT, NEB)

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση του πρώτου πιλοτικού έργου μέσω του Γραφείου
- Αειφορίας, με ενσωμάτωση της οπτικής και της συμμετοχής των πολιτών – *Φεβρουάριος 2027* Επικύρωση και οριστικοποίηση της
- μεθοδολογίας· προσδιορισμός δράσεων βελτίωσης – *Απρίλιος 2027*

- Προσαρμογή της μεθοδολογίας στο ακαδημαϊκό πλαίσιο της Έδρας Δράσης για το Κλίμα – *Ιούνιος 2027*
- Ολοκλήρωση του πρώτου πιλοτικού έργου μέσω της Έδρας για τη Δράση για το Κλίμα – *Απρίλιος 2028*
- Διαμοιρασμός των διδαγμάτων μεταξύ των τμημάτων του Δημοτικού Συμβουλίου και προσδιορισμός συνεργιών με την Έδρα *Ιούλιος 2028*

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- **Εφαρμογή του προϋπολογισμού άνθρακα:** Ανταλλαγή εργαλείων και εμπειριών που έχουν αναπτυχθεί από το Μπορντό για τη δημιουργία και την παρακολούθηση των προϋπολογισμών άνθρακα, προς ενσωμάτωση στο έργο της Έδρας Κλιματικής Δράσης της Χιρόνα· σχετική χρηματοδότηση από την ΕΕ: «Ορίζοντας Ευρώπη», DUT.

- **Τοπικά συστήματα διατροφής και διατροφική κυριαρχία:** Συνεχής ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με βιώσιμες τοπικές στρατηγικές διατροφής, με βάση τα ώριμα προγράμματα διατροφής του Μπορντό για την υποστήριξη της αναδυόμενης πρωτοβουλίας της Χιρόνα «Λιγότερα Απόβλητα, Περισσότερη Κυριαρχία»· σχετική χρηματοδότηση από την ΕΕ: «Horizon Europe» (Mission Food Systems), LIFE. **Τα τρόφιμα ως κοινωνική ασφάλιση:**
- Στοχευμένη ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τις πολιτικές προσεγγίσεις που αντιμετωπίζουν τα τρόφιμα ως κοινωνική ασφάλιση, συνδέοντας την εμπειρία του Μπορντό με τη συμφωνία για την αποανάπτυξη της Χιρόνα και τους φορείς του τοπικού δικτύου τροφίμων· σχετική χρηματοδότηση από την ΕΕ: ESF+, URBACT

Ηράκλειο

Ελλάδα

Ανζέρ (Γαλλία)

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Συμμετοχή των πολιτών και συν-δημιουργία

Το Ηράκλειο μεταφέρει ένα **δομημένο πλαίσιο για τη συνεχή, ψηφιακή και συν-δημιουργική συμμετοχή των πολιτών**, εμπνευσμένο από την προσέγγιση της Angers Loire Métropole. Η συμμετοχή στο Ηράκλειο είναι επί του παρόντος περιστασιακή και βασίζεται σε συγκεκριμένα έργα, τα οποία διαχειρίζονται ανεξάρτητα οι αρμόδιες υπηρεσίες, χωρίς **συστηματικό συντονισμό ή ειδικά ψηφιακά εργαλεία συμμετοχής**.

Παρότι η πολιτική υποστήριξη για μεγαλύτερη διαφάνεια είναι ισχυρή, η πόλη στερείται ρυθμιστικού πλαισίου, διατμηματικού συντονισμού και ειδικών ψηφιακών πλατφορμών για συνεχή διάλογο. Η μεταφορά αυτής της πρακτικής θα οδηγήσει το Ηράκλειο από την ad hoc διαβούλευση προς ένα **ανοιχτό, μόνιμο μοντέλο συμμετοχικής διακυβέρνησης**, υποστηρίζοντας άμεσα το τρέχον πρόγραμμα αναγέννησης του κέντρου της πόλης.

Το Ηράκλειο, με 179.302 κατοίκους, έχει δεσμευτεί να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2030. Το SECAP του στοχεύει σε μείωση του CO2 κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030 σε σχέση με τα επίπεδα του 2011, δίνοντας προτεραιότητα στα κτίρια, τον δημόσιο φωτισμό, τις μεταφορές, τη διαχείριση των υδάτων, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις πράσινες υποδομές. Σε συνεργασία με την Angers Loire Métropole, το Ηράκλειο ανταλλάσσει τεχνογνωσία σε θέματα κινητικότητας χαμηλών εκπομπών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συστημάτων ύδρευσης και εργαλείων έξυπνης πόλης/ψηφιακού δίδυμου.

Μοντέλο «Ψηφιακού Δίδυμου Πόλης» (Μεθοδολογία GIS)

Το Ηράκλειο υιοθετεί τη μεθοδολογία της Angers Loire Métropole για τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου ψηφιακού δίδυμου βασισμένου σε GIS, το οποίο συνδυάζει σύνολα δεδομένων σχετικά με τον χώρο, τις υποδομές, την κινητικότητα και το περιβάλλον σε ένα ενιαίο μοντέλο που ενημερώνεται συνεχώς. Τα δεδομένα GIS, το λογισμικό και οι αρμοδιότητες του Ηρακλείου είναι επί του παρόντος κατακερματισμένα μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών, χωρίς επίσημες δομές για τη συστηματική ανταλλαγή δεδομένων, ενώ η υπάρχουσα υποδομή είναι ανεπαρκής για να υποστηρίξει ένα ολοκληρωμένο ψηφιακό δίδυμο σε πραγματικό χρόνο. Η ανάπτυξη αυτής της ικανότητας θα προσφέρει στην πόλη μια **ενοποιημένη, βασισμένη σε δεδομένα βάση για τον σχεδιασμό υποδομών, τη διαχείριση της κινητικότητας και την περιβαλλοντική παρακολούθηση**, ευθυγραμμισμένη με την έμφαση στις έξυπνες υποδομές που χαρακτηρίζει το πρόγραμμα αδελφοποίησης με την Ανζέρ.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Μεταβαση από την ad hoc διαβούλευση σε ένα μόνιμο, ψηφιακά υποστηριζόμενο μοντέλο συμμετοχικής διακυβέρνησης, που θα στηρίζεται σε μια ενοποιημένη, βασισμένη σε δεδομένα βάση για τις υποδομές, την κινητικότητα και την περιβαλλοντική παρακολούθηση
- Ισχυρότερος διατμηματικός συντονισμός και κουλτούρα ανταλλαγής δεδομένων

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Αμοιβαία μάθηση σχετικά με τη συμμετοχή των πολιτών και τις μεθοδολογίες συν-δημιουργίας, μέσω επισκέψεων μελέτης, κινητικότητας προσωπικού και ενός κοινού εγχειριδίου Διαλειτουργικότητα μοντέλων ψηφιακών δίδυμων, κοινά πρότυπα δεδομένων και ένα διαδημοτικό παρατηρητήριο δεικτών απόδοσης (KPI) σε όλες τις πόλεις-εταίρους
- Κοινές προτάσεις χρηματοδότησης από την ΕΕ και ανάπτυξη ικανοτήτων για έξυπνο, βιώσιμο και συμμετοχικό αστικό μετασχηματισμό, που θα καλύπτει την ανθεκτικότητα στο κλίμα, τις πράσινες-μπλε υποδομές και τα δεδομένα κινητικότητας

Συμμετοχή των πολιτών και συν-δημιουργία

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1 – 12

Επικεφαλής φορέας: Νομική Υπηρεσία και Γενική Γραμματεία· Γραφείο Δημάρχου· Μονάδα Ανθρώπινου Δυναμικού

Εξωτερικοί εταίροι: Περιφέρεια Κρήτης· Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης· Πανεπιστήμιο Κρήτης· Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο· Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)

Πηγή χρηματοδότησης: 15.000–25.000 ευρώ για τη σύνταξη κανονιστικών κειμένων· ~30.000–45.000 ευρώ για την κατάρτιση του προσωπικού

Πρώτα ορόσημα

- Έγκριση κανονισμού για τη διακυβέρνηση των δεδομένων και τη συμμετοχή σε τοπικό επίπεδο από το Δημοτικό Συμβούλιο **M6** Σύσταση μονάδας διατμηματικού συντονισμού **M3**
- Εκπαίδευση και πιστοποίηση 60+ δημοτικών υπαλλήλων **M12**

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 6–18, σε εξέλιξη ανά τρίμηνο

Επικεφαλής οργανισμός: Μονάδα Πληροφορικής/GIS· Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Πολιτών· Γραφείο Επικοινωνίας

Εξωτερικοί εταίροι: Πάροχοι λογισμικού· ΜΚΟ στον τομέα της τεχνολογίας για τους πολίτες· Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο· σχολεία· πολιτιστικοί σύλλογοι

Πηγή χρηματοδότησης: 80.000–120.000 ευρώ για την πλατφόρμα· ~25.000 ευρώ/έτος για εκδηλώσεις συν-δημιουργίας

Πρώτα ορόσημα

- Πιλοτική λειτουργία της πλατφόρμας ψηφιακής συμμετοχής (M14) και πλήρης κυκλοφορία της με API
- ψηφιακού δίδυμου (M18) Έναρξη τριμηνιαίου κύκλου συν-δημιουργίας, με ποσοστό ικανοποίησης
- των συμμετεχόντων άνω του 70%

Μοντέλο Ψηφιακής Δίδυμης Πόλης (Μεθοδολογία GIS)

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης – Μήνες 1 – 12

Επικεφαλής οργανισμός: Μονάδα Πληροφορικής/GIS, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο· Μονάδα Προγραμματισμού

Εξωτερικοί εταίροι: Περιφέρεια Κρήτης· Ελληνικό Κτηματολόγιο· Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο· Σ.Α.Ν.Ι. (Σύλλογος Αρχιτεκτόνων)· Διαχειριστικές αρχές της ΕΕ

Πηγή χρηματοδότησης: ~60.000–90.000 ευρώ για τη συλλογή δεδομένων· ~20.000–35.000 ευρώ για υποστήριξη στη σύνταξη της τ

Πρώτα ορόσημα

- Παράδοση επικυρωμένης βάσης γεωδομένων αναφοράς, η οποία εναρμονίζει σύνολα δεδομένων κτηματολογίου, υποδομών, κινητικότητας και περιβάλλοντος **M12** Υποβολή τουλάχιστον 2 προτάσεων χρηματοδότησης από την ΕΕ, με εξασφάλιση ενός έργου

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – Μήνες 9–27, με συνεχή παρακολούθηση έως τον M36

Επικεφαλής οργανισμός: Μονάδα Πληροφορικής/GIS, από κοινού με το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το ΗΜΥ· Μονάδα Προγραμματισμού

Εξωτερικοί εταίροι: Σ.Α.Ν.Ι. (τρισεπίστροφη μοντελοποίηση); ειδικοί GIS; προμηθευτές αισθητήρων; Περιφέρεια Κρήτης; δίκτυα URBACT/ΕΕ; πόλεις-εταίροι

Πηγή χρηματοδότησης: ~250.000–400.000 ευρώ για το πιλοτικό πρόγραμμα· ~20.000 ευρώ/έτος για την αξιολόγηση και τη διάδοση

Πρώτα ορόσημα

- Παρουσίαση πλήρως λειτουργικού πιλοτικού προγράμματος ψηφιακού δίδυμου για την επιλεγμένη περιοχή **M27** στο κέντρο της πόλης Υιοθέτηση πλαισίου KPI και δημοσίευση της πρώτης ετήσιας έκθεσης προόδου

Λα Ροσέλ

Γαλλία

Δουβλίνο/Κορκ
(Ιρλανδία)

Η Αστική Κοινότητα της Λα Ροσέλ έχει δεσμευτεί για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2040, εφαρμόζοντας τη στρατηγική «Territoire Zéro Carbone» στους τομείς της κινητικότητας, των κτιρίων, της παραγωγής ενέργειας και των οικονομικών δραστηριοτήτων. Πέρα από τις τεχνικές λύσεις, δίνει προτεραιότητα στην αλλαγή συμπεριφοράς, τη συμμετοχή των πολιτών και την πολιτιστική εμπλοκή ως βασικούς μοχλούς της μετάβασης, με βασική πρόκληση την ενίσχυση της κινητοποίησης των ενδιαφερόμενων φορέων και την ανάπτυξη των δημοτικών ικανοτήτων ώστε να ανταποκριθούν στους κλιματικούς στόχους της.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

«Ιστορίες Αλλαγής»

Το πρόγραμμα «Ιστορίες Αλλαγής» του Δουβλίνου είναι μια **συμμετοχική προσέγγιση αφήγησης** που αξιοποιεί προσωπικές ιστορίες πολιτών, δημοσίων υπαλλήλων και τοπικών φορέων, με στόχο την ενίσχυση της συναισθηματικής δέσμευσης για τη δράση για το κλίμα. Δίνοντας προτεραιότητα στις βιωμένες εμπειρίες έναντι των θεσμικών μηνυμάτων, δημιουργεί **μάθηση μεταξύ ομοτίμων** και καθιστά τη μετάβαση πιο απτή. Η Λα Ροσέλ θα προσαρμόσει αυτή την πρακτική για **να ενισχύσει τη στρατηγική επικοινωνίας της για το κλίμα**, αξιοποιώντας το πολιτιστικό της οικοσύστημα, τα δίκτυα πολιτών και τις ακαδημαϊκές συνεργασίες, προκειμένου να διευρύνει τη συμμετοχή διαφορετικών ομάδων κοινού.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ευρύτερη συμμετοχή των πολιτών μέσω μιας επικοινωνίας για το κλίμα που βασίζεται σε αφηγήσεις. Ισχυρότερη συντονισμένη δράση σε δημοτικό επίπεδο και αποτελεσματικότερη
- επικοινωνία που συνδυάζει τεχνικές δράσεις με απήχηση στο κοινό

Μικροπιστοποιήσεις και επιστήμες συμπεριφοράς για την κλιματική πολιτική

Το πρόγραμμα μικροπιστοποιήσεων του Κορκ παρέχει δομημένη, σύντομη **κατάρτιση για δημόσιους υπαλλήλους**, συνδυάζοντας ακαδημαϊκή συμβολή, πρακτική εφαρμογή και μάθηση μεταξύ ομοτίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στις επιστήμες της συμπεριφοράς. Εξοπλίζει το προσωπικό ώστε να κατανοεί πώς τα άτομα και οι οργανισμοί ανταποκρίνονται στην αλλαγή και να **σχεδιάζει πιο αποτελεσματικές, επικεντρωμένες στον χρήστη πολιτικές**. Η Λα Ροσέλ θα προσαρμόσει αυτό το μοντέλο για **την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του δημοτικού προσωπικού** σε όλα τα επίπεδα, ενσωματώνοντας γνώσεις σχετικά με τη συμπεριφορά στην τεχνική πρακτική και στον σχεδιασμό πολιτικών.

Αναμενόμενος **αντίκτυπος**

- Ταχύτερος οργανωτικός μετασχηματισμός και ισχυρότερη εσωτερική μάθηση μέσω μιας
- κοινότητας πρακτικής στις επιστήμες της συμπεριφοράς Σχεδιασμός κλιματικών πολιτικών με επίκεντρο τον χρήστη και βασισμένων σε γνώσεις σχετικά με τη συμπεριφορά

«Ανοιχτοί Δρόμοι»

Εμπνευσμένη από την πρακτική «Open Streets» του Κορκ, η Λα Ροσέλ θα μετατρέψει προσωρινά επιλεγμένους δρόμους σε πεζόδρομους, προκειμένου **να δημιουργήσει δημόσιους χώρους χωρίς αυτοκίνητα για κοινωνικές, πολιτιστικές και κλιματικές δραστηριότητες**. Η πρακτική αυτή προάγει την ενεργό κινητικότητα, την τοπική οικονομική ζωντάνια και την αλληλεπίδραση της κοινότητας, ενώ παράλληλα δοκιμάζει τον μακροπρόθεσμο επανασχεδιασμό του δημόσιου χώρου. Το πρόγραμμα «Open Streets» θα λειτουργήσει τόσο ως εργαλείο επικοινωνίας όσο και ως

εργαστήριο πραγματικών συνθηκών για **τον σχεδιασμό του μακροπρόθεσμου**

Αναμενόμενος **αντίκτυπος**

- Επιτάχυνση της αλλαγής συμπεριφοράς όσον αφορά την κινητικότητα και ενίσχυση της συνεργασίας με
- τους τοπικούς φορείς. Δυνατότητα στους κατοίκους να βιώσουν
- εναλλακτικές χρήσεις του αστικού χώρου
- Επιστημονική βάση για τη μείωση της εξάρτησης από το αυτοκίνητο

Ιστορίες αλλαγής

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2ο-3ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Μηδενικών Εκπομπών Άνθρακα

Εξωτερικοί εταίροι: Επαγγελματίες συντονιστές, θεατρικές ομάδες, ομάδα αφήγησης της πιλοτικής πόλης (Δουβλίνο)

Πηγή χρηματοδότησης: Προϋπολογισμός «Zero Carbon» (2.000–5.000 €); εσωτερικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Σχεδιασμός κύκλου εργαστηρίων αφήγησης για τους συμμετέχοντες, *2ο τρίμηνο 2026*

- Ολοκλήρωση της εκπαίδευσης τουλάχιστον 10 συμμετεχόντων μέσω του κύκλου εργαστηρίων – *3ο τρίμηνο 2026*

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 4ο τρίμηνο 2026 – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Μηδενικών Εκπομπών Άνθρακα / Τμήμα Επικοινωνίας

Εξωτερικοί εταίροι: Θεατρικές εταιρείες, φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μηδενικής εκπομπής άνθρακα, οπτικοακουστικά στούντιο, τοπικά μέσα ενημέρωσης, ΜΚΟ **Πηγή χρηματοδότησης:** Προϋπολογισμός μηδενικής εκπομπής άνθρακα + ADEME + προκηρύξεις της ΕΕ (Creative Europe, URBACT) · 15.000–30.000 ευρώ για την πιλοτική εκδήλωση · 5.000–10.000 ευρώ για την ψηφιακή παραγωγή

Πρώτα ορόσημα

Πραγματοποίηση της πρώτης πιλοτικής εκδήλωσης «Stories of Change – La Rochelle» με πάνω από 100

- συμμετέχοντες, *4ο τρίμηνο 2026* Παραγωγή και δημοσίευση τουλάχιστον 5 ψηφιακών ιστοριών (βίντεο, podcast, άρθρα), *2027*
- Ενσωμάτωση της αφήγησης ιστοριών στη μακροπρόθεσμη στρατηγική επικοινωνίας για το κλίμα *2027–2028*

Μικροπιστοποιήσεις και επιστήμες συμπεριφοράς για την κλιματική πολιτική

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 4ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Υποστήριξης Διαχείρισης Αλλαγών

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο της Λα Ροσέλ· εμπειρογνώμονες στις επιστήμες της συμπεριφοράς· ομάδα του Κορκ (ανταλλαγή)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι + 10.000 € (υποστήριξη εμπειρογνομώνων)

Πρώτα ορόσημα

- Καθορισμός πλαισίου κατάρτισης στις επιστήμες της συμπεριφοράς προσαρμοσμένου στην κλιματική μετάβαση (περιεχόμενο, ομάδες-στόχοι, στόχοι) **4ο τρίμηνο 2026**
- Επικύρωση του πλαισίου κατάρτισης· προσδιορισμός των δεξιοτήτων προτεραιότητας

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Ομάδα Υποστήριξης Διαχείρισης Αλλαγών / Τμήμα Εκπαίδευσης / Ανθρώπινο Δυναμικό

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμιο της Λα Ροσέλ· εξειδικευμένοι φορείς κατάρτισης· CNFPT (Εθνικό Κέντρο Τοπικής Αυτοδιοίκησης)· σύμβουλοι στον τομέα των επιστημών της συμπεριφοράς

Πηγή χρηματοδότησης: 20.000–30.000 ευρώ (πιλοτική ενότητα) · 15.000–25.000 ευρώ (εκπαίδευση πρώτης ομάδας) · 15.000–20.000 ευρώ (ενότητα για διευθυντικά στελέχη) · CNFPT · εσωτερικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Πιλοτική ενότητα κατάρτισης που ενσωματώνει γνώσεις συμπεριφοριστικής επιστήμης, η οποία υλοποιήθηκε με βάση την ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων, **1ο–2ο τρίμηνο 2027** Κατάρτιση της πρώτης ομάδας τουλάχιστον 15

- δημοτικών υπαλλήλων, **3ο–4ο τρίμηνο 2027**
- Παράδοση ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος για διευθυντικά στελέχη σχετικά με τον σχεδιασμό πολιτικών με βάση τη συμπεριφορική επιστήμη· εφαρμογή σε τουλάχιστον 1 πολιτική **2027–2028** Δημιουργία εσωτερικής κοινότητας πρακτικής για τις συμπεριφορικές επιστήμες **2028**

Ανοιχτοί δρόμοι

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 4ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κινητικότητας και Δημόσιου Χώρου

Εξωτερικοί εταίροι: Επιτροπές γειτονιάς, ενώσεις εμπόρων, ομάδα του Κορκ (ανταλλαγή μεθοδολογιών)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Καθορισμός της περιοχής του πιλοτικού προγράμματος, των στόχων και της δομής διακυβέρνησης *4ο τρίμηνο 2026*

- Συν-σχεδιασμός της μορφής και του χρονοδιαγράμματος των εκδηλώσεων με κατοίκους, επιχειρήσεις και ενώσεις – *4ο τρίμηνο 2026*
-

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2ο τρίμηνο 2027 – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κινητικότητας και Δημόσιου Χώρου

Εξωτερικοί εταίροι: Διοργανωτές εκδηλώσεων, ενώσεις λιανοπωλητών, φορείς του πολιτισμού, ΜΚΟ, εθελοντές, συλλόγοι γειτονιάς

Πηγή χρηματοδότησης: 10.000–20.000 ευρώ (υλικοτεχνική υποστήριξη, επικοινωνία, σήμανση); ADEME; χρηματοδότηση από την Περιφέρεια

Πρώτα ορόσημα

Διοργάνωση 3–4 πιλοτικών εκδηλώσεων «Open Streets» σε διάφορες περιοχές της πόλης, *2ο–3ο τρίμηνο 2027*

Ενσωμάτωση του προγράμματος «Open Streets» στα μακροπρόθεσμα έγγραφα σχεδιασμού του

- δημόσιου χώρου και της κινητικότητας· καθορισμός στρατηγικής επέκτασης *το 2028*
-

➤ **Τακτικός πολεοδομικός σχεδιασμός και πράσινοι δημόσιοι χώροι** — Ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης με το Δουβλίνο σχετικά με τη δημιουργία ήσυχων, πράσινων και με περιορισμένη κυκλοφορία αυτοκινήτων δημόσιων χώρων, με βάση προσεγγίσεις συμμετοχικού και τακτικού πολεοδομικού σχεδιασμού· σχετική χρηματοδότηση από την ΕΕ: Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία – Καινοτόμες Δράσεις.

- **Ενεργειακή αναβάθμιση** — Επισκέψεις μελέτης και ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ ομοτίμων σχετικά με στρατηγικές και χρηματοδότηση της ενεργειακής ανακαίνισης κτιρίων· σχετική χρηματοδότηση από την ΕΕ: Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία
- – City to City.

Θέματα σχετικά με τη διατροφή, την υγεία και το κλίμα

Τεχνολογία και υποδομές

Σε αυτή την
ενότητα:

- Κοινοτική ψηφιακή πλατφόρμα για την παρακολούθηση του αποτυπώματος άνθρακα και νερού - Αττάλεια 111
(Τουρκία) x Βουκουρέστι (Ρουμανία)
- Ψηφιακό δίδυμο πόλης για ολοκληρωμένο κλιματικό σχεδιασμό - Πεσκάρα (Ιταλία) x Λειψία/Δρέσδη (Γερμανία) 113
- Διαχείριση δεδομένων και διατομεακή συνεργασία - Πεσκάρα (Ιταλία) x Λειψία/Δρέσδη (Γερμανία) 113
- Χαρτογράφηση και διαχείριση δεδομένων για ολοκληρωμένη αστική διακυβέρνηση - Ρέτζιο Εμίλια (Ιταλία) x Μόναχο, 116
Ντόρτμουντ, Χαϊδελβέργη (Γερμανία)
- Τοπική πλατφόρμα για την περιβαλλοντική παρακολούθηση και την καταγραφή βιώσιμων συμπεριφορών - Βαλόνγκο (Πορτογαλία) 119
x Θεσσαλονίκη (Ελλάδα) και Πόρτο (Πορτογαλία)

Άλλες σχετικές πρακτικές:

- Ολοκληρωμένο σύστημα αστικών δεδομένων - Ντος Ερμάνας (Ισπανία) x Αθήνα (Ελλάδα) 96
- Ψηφιακό μοντέλο δίδυμης πόλης (μεθοδολογία GIS) - Ηράκλειο (Ελλάδα) x Ανζέρ (Γαλλία) 103

Αττάλεια

Τουρκία

Βουκουρέστι (Ρουμανία)

Ο Δήμος της Αττάλειας είναι μια από τις κορυφαίες τοπικές αρχές στην Τουρκία στον τομέα της δράσης για το κλίμα και της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Ως υπογράφων το Σύμφωνο των Δημάρχων, ο Δήμος της Αττάλειας εκπόνησε το Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια (SEAP) το 2021 και το Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια και το Κλίμα (SECAP) το 2022, θέτοντας στόχους για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 40% έως το 2030 και την επίτευξη της ουδετερότητας άνθρακα έως το 2050. Το SECAP προσδιορίζει τομείς προτεραιότητας, όπως τα κτίρια και η ενέργεια, οι μεταφορές, η διαχείριση αποβλήτων και λυμάτων, η γεωργία, η διαχείριση των υδάτων, οι πράσινοι χώροι και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μάθησης μέσω Αδελφοποιήσεων, η Αττάλεια επικεντρώθηκε στη βελτίωση της διαχείρισης του κλίματος με βάση τα δεδομένα, στα ψηφιακά εργαλεία παρακολούθησης και στους μηχανισμούς συμμετοχής των πολιτών, με σκοπό την ενίσχυση της τοπικής εφαρμογής των δράσεων μετριασμού και προσαρμογής.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Κοινοτική ψηφιακή πλατφόρμα για την παρακολούθηση του αποτυπώματος άνθρακα και νερού

Η επιλεγμένη πρακτική είναι ένα μοντέλο ψηφιακής πλατφόρμας με κοινοτικό προσανατολισμό που επιτρέπει τη **μέτρηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αποτυπώματος άνθρακα και νερού σε μια πιλοτική κατοικημένη περιοχή**. Η πλατφόρμα έχει αναπτυχθεί για να υποστηρίξει τη **συλλογή δεδομένων και την παρακολούθηση** σε τοπικό επίπεδο, καθώς και για να προωθεί **την αλλαγή συμπεριφοράς** μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και ενημερωτικών εκστρατειών. Στόχος της είναι να καταστήσει ορατή τη χρήση των πόρων και να αυξήσει τη συμμετοχή των πολιτών στη δράση για το κλίμα.

Για την Αττάλεια, η πρακτική αυτή συνάδει με την προσέγγιση διαχείρισης του κλίματος με βάση τα δεδομένα του SECAP και ενισχύει την ικανότητα του δήμου να παρακολουθεί, να υποβάλλει εκθέσεις και να υλοποιεί τους κλιματικούς στόχους.

Αποτελεί εργαλείο για **την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης**, της αλλαγής συμπεριφοράς και **της κοινής ευθύνης σε πολυκατοικίες, γειτονιές** και παρόμοια οικιστικά περιβάλλοντα.

Η πρακτική συνδέεται με **την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση των υδάτων, τη διαχείριση των αποβλήτων, την περιβαλλοντική εκπαίδευση και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών**. Από αυτή την άποψη, θεωρείται ένα συμπληρωματικό εργαλείο που υποστηρίζει τόσο τις δράσεις μετριασμού όσο και τις δράσεις προσαρμογής και ενισχύει την εφαρμογή του **SECAP** σε τοπικό επίπεδο.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

Βελτίωση της ορατότητας και της κατανόησης του αποτυπώματος άνθρακα και νερού σε επίπεδο γειτονιάς και

- κτιρίου Ενίσχυση της αλλαγής συμπεριφοράς μέσω της ευαισθητοποίησης και της συμμετοχής των πολιτών
-

Αύξηση της ικανότητας του δήμου να παρακολουθεί, να υποβάλλει εκθέσεις και να υλοποιεί τις δράσεις του SECAP

- Βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών και των εξωτερικών φορέων
-

Κοινοτική ψηφιακή πλατφόρμα για την παρακολούθηση του αποτυπώματος άνθρακα και νερού

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης

Επικεφαλής φορέας: Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής και Μηδενικών Αποβλήτων, Τμήμα Πληροφορικής (σε συνεργασία με τα Τμήματα Πάρκων και Κήπων, Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων, καθώς και Κοινωνικών Υπηρεσιών)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι και απαιτήσεις εξωτερικής/τεχνικής χρηματοδότησης

Εξωτερικοί εταίροι: Μουχτάρ της γειτονιάς (εκλεγμένοι εκπρόσωποι της γειτονιάς), διαχειριστές κατοικιών, δημοτικές αρχές περιοχών, δημόσιες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, Πανεπιστήμιο Ακδενίζ, ATSO και επαγγελματικά επιμελητήρια, εταίροι του ιδιωτικού τομέα

Πρώτα ορόσημα

- Καθορισμός του πεδίου εφαρμογής της πρωτοβουλίας και της πιλοτικής περιοχής
- Δημιουργία της εσωτερικής δομής συντονισμού
- Λειτουργία του μηχανισμού συμμετοχής και συνεργασίας των ενδιαφερομένων
- Ανάλυση τεχνικών αναγκών και σχεδιασμός πλατφόρμας

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης

Επικεφαλής οργανισμός: Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής και Μηδενικών Αποβλήτων και Τμήμα Πληροφορικής (σε συνεργασία με τις μονάδες Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων, καθώς και κοινωνικών μέσων/ψηφιακού σχεδιασμού)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι· πιθανές ευκαιρίες εξωτερικής χρηματοδότησης (προγράμματα της ΕΕ, εθνικές/περιφερειακές επιχορηγήσεις) **Εξωτερικοί εταίροι:** Διαχειριστές κατοικιών· Μουχτάρ, δημοτικές αρχές περιοχών, ASAT (αρχή ύδρευσης και αποχέτευσης), ιδιωτικός τομέας, πανεπιστήμια, ΜΚΟ, ATSO και επαγγελματικά επιμελητήρια.

Πρώτα ορόσημα

- Ανάπτυξη και δοκιμή της πιλοτικής εφαρμογής
- Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και διατύπωση συστάσεων βελτίωσης
- Καθορισμός του πλαισίου επέκτασης και μελλοντικής εφαρμογής

Ψηφιακή παρακολούθηση σε επίπεδο κοινότητας και διαχείριση του κλίματος με βάση τα δεδομένα: ανταλλαγή μεθόδων και από κοινού ανάπτυξη εργαλείων για την παρακολούθηση του αποτυπώματος άνθρακα και νερού, τη συλλογή δεδομένων, τον καθορισμό δεικτών και την υλοποίηση τοπικών ψηφιακών πλατφορμών.

Υποστήριξη της εφαρμογής των SECAP και της από κοινού ανάπτυξης πιλοτικών προγραμμάτων: Ανάπτυξη πρακτικών με έμφαση στην ενεργειακή απόδοση των κατοικιών, την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την αποδοτική χρήση του νερού και την αλλαγή συμπεριφοράς, με στόχο τόσο τον μετριασμό όσο και την προσαρμογή.

Πεσκάρα

Ιταλία

Λειψία/Δρέσδη
(Γερμανία)

Με πληθυσμό 118.487 κατοίκων, η Πεσκάρα επιδιώκει την κλιματική ουδετερότητα μέσω ενός πλαισίου διακυβέρνησης που βασίζεται στις Τοπικές Πράσινες Συμφωνίες (Local Green Deals) και το οποίο συγκεντρώνει θεσμικούς φορείς, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, πανεπιστήμια και την κοινωνία των πολιτών. Οι προτεραιότητες περιλαμβάνουν την ενεργειακή μετάβαση μέσω της Κοινότητας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (CER Pescara), τη βιώσιμη κινητικότητα μέσω του Σχεδίου Αστικής Κινητικότητας και της Κινητικότητας ως Υπηρεσίας (Mobility as a Service), καθώς και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων. Η πόλη ενισχύει επίσης την ψηφιακή διακυβέρνηση μέσω της ανάπτυξης ενός

Ψηφιακού Δίδυμου, εν όψει της μελλοντικής ευρύτερης περιοχής της Πεσκάρα.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Αστικό Ψηφιακό Δίδυμο για Ολοκληρωμένο Κλιματικό Σχεδιασμό

Η Πεσκάρα θα αναπτύξει ένα «Αστικό Ψηφιακό Δίδυμο» ως ολοκληρωμένη πλατφόρμα υποστήριξης λήψης αποφάσεων που θα συνδέει δεδομένα σχετικά με την ενέργεια, την κινητικότητα, το περιβάλλον και τον σχεδιασμό, με στόχο τη διακυβέρνηση βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων. Αντί να αναπαράγει μια συγκεκριμένη τεχνολογία, η πόλη θα προσαρμόσει τις αρχές διακυβέρνησης που παρατηρήθηκαν στη Λειψία και τη Δρέσδη στο δικό της πλαίσιο, ενσωματώνοντας σταδιακά σύνολα δεδομένων σχετικά με την ενέργεια, την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, την κινητικότητα, την περιβαλλοντική παρακολούθηση και τους κλιματικούς δείκτες, προκειμένου να ενισχύσει τον συντονισμό και τη στρατηγική λήψη αποφάσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής.

Διαχείριση δεδομένων και διατομεακή συνεργασία

Η Πεσκάρα θα ενισχύσει τον εσωτερικό συντονισμό μεταξύ των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για τον σχεδιασμό, την κινητικότητα, την ενέργεια, το περιβάλλον και την ψηφιακή καινοτομία, αξιοποιώντας τα μοντέλα διακυβέρνησης δεδομένων και διαυπηρεσιακής συνεργασίας που παρατηρήθηκαν στη Λειψία και τη Δρέσδη. Η προσέγγιση αυτή θα βελτιώσει σταδιακά τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των συνόλων δεδομένων σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες, θέτοντας τα οργανωτικά θεμέλια για το μελλοντικό «Urban Digital Twin» και διευκολύνοντας την ενσωμάτωση με περιφερειακά και εθνικά συστήματα πληροφοριών, ενισχύοντας έτσι την ικανότητα διαχείρισης σύνθετων κλιματικών προκλήσεων.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Πολεοδομία και παρακολούθηση πολιτικών βασισμένες σε αποδεικτικά στοιχεία και δεδομένα. Ισχυρότερη ενοποίηση μεταξύ των δημοτικών τομέων
- και υπηρεσιών. Αυξημένη θεσμική ετοιμότητα για την πλήρη εφαρμογή του
- «Ψηφιακού Δίδυμου»

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Βελτιωμένη συνεργασία και διαλειτουργικότητα των δεδομένων μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών
- Πιο αξιόπιστη, τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων για το κλίμα
- Ισχυρότερη θεσμική βάση για τη μελλοντική περιφερειακή και εθνική ενοποίηση
- δεδομένων

Αστικό ψηφιακό δίδυμο για ολοκληρωμένο κλιματικό σχεδιασμό

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 3ο τρίμηνο 2026 – 1ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Γραφείο UEAM

Εξωτερικοί εταίροι: Λειψία, Δρέσδη, εμπειρογνώμονες του NetZeroCities, πανεπιστήμια και τεχνικοί εταίροι

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση της εσωτερικής τεχνικής έκθεσης σχετικά με τη γνώση του προγράμματος Twinning
- Προσδιορίστηκαν οι τοπικές ανάγκες και ευκαιρίες για την προσέγγιση του
- Ψηφιακού Δίδυμου Συντάχθηκε το πλαίσιο διακυβέρνησης για τη μελλοντική υλοποίηση

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Γραφείο ΤΠΕ

Εξωτερικοί εταίροι: Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, τεχνολογικοί εταίροι, ευρωπαίοι εταίροι

Πηγή χρηματοδότησης: Δημοτικοί πόροι και μελλοντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης

Πρώτα ορόσημα

- Προσδιορισμός των δεδομένων προτεραιότητας και των πιλοτικών εφαρμογών Έγκριση του χάρτη πορείας υλοποίησης για το Ψηφιακό Δίδυμο

» Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Συνεχής ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την υλοποίηση του «Urban Digital Twin» μέσω διαδικτυακών συναντήσεων, εργαστηρίων και τεχνικών ανταλλαγών.

Διαχείριση δεδομένων και διατομεακή συνεργασία

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 3ο τρίμηνο 2026 - 4ο τρίμηνο 2026

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Πεσκάρα (διατμηματικός συντονισμός)

Εξωτερικοί εταίροι: Πανεπιστήμια και τεχνικοί εταίροι· επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Ολοκλήρωση της εσωτερικής τεχνικής έκθεσης σχετικά με τη μεταφορά τεχνογνωσίας
- Αξιολόγηση των αναγκών για διατμηματική συνεργασία
- Σύνταξη των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τον συντονισμό των δεδομένων

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 1ο τρίμηνο 2027 – 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Γραφείο ΤΠΕ

Εξωτερικοί εταίροι: Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, τεχνολογικοί εταίροι

Πηγή χρηματοδότησης: Δημοτικοί πόροι και μελλοντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης

Πρώτα ορόσημα

- Προσδιορισμός των δεδομένων προτεραιότητας σε όλα τα τμήματα
- Έγκριση του οδικού χάρτη υλοποίησης για τη διατομεακή διακυβέρνηση των δεδομένων

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Αμοιβαία μάθηση σχετικά με τη διακυβέρνηση των δεδομένων και τη διαλειτουργικότητα μέσω τεχνικών συζητήσεων και επισκέψεων μελέτης.
- Ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με τον κλιματικά ουδέτερο πολεοδομικό σχεδιασμό και τη δικτύωση στο πλαίσιο ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών πόλεων, μέσω εργαστηρίων, διαδικτυακών σεμιναρίων και συμμετοχής σε ευρωπαϊκές εκδηλώσεις.

Ρέτζιο Εμίλια

Ιταλία

*Μόναχο, Ντόρτμουντ,
Χαϊδελβέργη (Γερμανία)*

Η Ρέτζιο Εμίλια (172.917 κάτοικοι) έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές CO2 κατά 55% έως το 2030 και να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, με οδηγό το SECAP 2023, το οποίο περιλαμβάνει 40 δράσεις μετριασμού και 20 δράσεις προσαρμογής στους τομείς των κτιρίων, της βιομηχανίας και των μεταφορών. Αυτό συμπληρώνεται από ένα Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο που στοχεύει στη μηδενική κατανάλωση εδάφους έως το 2050 και ένα Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας που προωθεί την ποδηλασία και τις δημόσιες μεταφορές, ενισχυόμενο από την πρωτοβουλία RE_ACTS (Reggio Emilia per Aria, Clima, Terra e Salute), η οποία εστιάζει στο κλίμα, την ποιότητα του αέρα και την υγεία της κοινότητας.

Μεταβιβάσιμες πρακτικές

Χαρτογράφηση και διαχείριση δεδομένων για ολοκληρωμένη αστική διακυβέρνηση

Η Ρέτζιο Εμίλια διερευνά την υιοθέτηση μιας ενοποιημένης πλατφόρμας δεδομένων για την **ολοκληρωμένη αστική διακυβέρνηση**, εμπνευσμένη από το πιλοτικό πρόγραμμα Climate City Dash, ένα ταμπλό βασισμένο στο ClimateOS μέσω του οποίου το Μόναχο, η Χαϊδελβέργη και το Ντόρτμουντ δημοσιεύουν κλιματικά δεδομένα και πορείες προς την κλιματική ουδετερότητα για μια διακυβέρνηση με βάση τους ενδιαφερόμενους φορείς. Αντί να ξεκινήσει με την ανάπτυξη τεχνολογίας, η Ρέτζιο Εμίλια εστιάζει πρώτα στις προϋποθέσεις: **χαρτογραφώντας εσωτερικές και εξωτερικές πηγές δεδομένων** για να σχηματίσει μια εικόνα του τρέχοντος οικοσυστήματος δεδομένων της, και **επανεξετάζοντας τις εσωτερικές διαδικασίες συλλογής** για να ενισχύσει τον διατμηματικό συντονισμό και να διασφαλίσει την αξιοπιστία και την προσβασιμότητα των δεδομένων.

Εξωτερική επικοινωνία κλιματικών δεδομένων και δράσεων

Η Ρέτζιο Εμίλια αναπτύσσει μια στρατηγική για τη βελτίωση **του τρόπου με τον οποίο τα κλιματικά δεδομένα και οι δράσεις κοινοποιούνται στους πολίτες, τις επιχειρήσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς**, ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη συμμετοχή γύρω από την τοπική κλιματική πολιτική. Η πρακτική αυτή υποστηρίζει έναν **ευρύτερο στόχο διακυβέρνησης**: την εξέλιξη του Σχεδίου Βιώσιμης Ενέργειας και Δράσης για το Κλίμα της πόλης σε ένα Σύμφωνο Κλιματικής Πόλης με τη συμμετοχή πολλών ενδιαφερόμενων μερών, ένα μέσο εδαφικής διακυβέρνησης στο οποίο **οι τοπικοί φορείς γίνονται συνυπεύθυνοι εταίροι στην επίδιξη της κλιματικής ουδετερότητας**. Η σαφής, προσβάσιμη και αξιόπιστη επικοινωνία των κλιματικών δεδομένων αποτελεί το θεμέλιο για αυτή τη μεταβολή και για τη διαρκή συν-ιδιοκτησία των κλιματικών στόχων.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- πιο αξιόπιστα και διαλειτουργικά κλιματικά δεδομένα μεταξύ των υπηρεσιών, θέτοντας τα θεμέλια για μια μελλοντική ολοκληρωμένη πλατφόρμα δεδομένων Βελτιωμένη βάση τεκμηρίωσης για τον
- σχεδιασμό και την παρακολούθηση της κλιματικής πολιτικής

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- μεγαλύτερη διαφάνεια και εμπιστοσύνη του κοινού στην τοπική κλιματική πολιτική, με ισχυρότερη συν-ιδιοκτησία των κλιματικών στόχων από τους ενδιαφερόμενους φορείς
- Θέτονται τα θεμέλια για ένα μέσο εδαφικής διακυβέρνησης που εμπλέκει τους τοπικούς φορείς ως συνυπεύθυνους στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας

Χαρτογράφηση και διαχείριση δεδομένων για ολοκληρωμένη αστική διακυβέρνηση

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2026 – 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Ρέτζιο Εμίλια - Μονάδα RE_ACTS (Ατμόσφαιρα, Κλίμα, Γη και Υγεία) **Εξωτερικοί**

εταίροι: Οργανισμός βιώσιμης ανάπτυξης, τοπική εταιρεία παροχής πολλαπλών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και άλλες

συμμετέχουσες εταιρείες **Πηγή χρηματοδότησης:** Εσωτερικοί πόροι του δήμου

Πρώτα ορόσημα

- Δημιουργία χάρτη εσωτερικών περιβαλλοντικών δεδομένων
- Καταγραφή και αξιολόγηση εξωτερικών πηγών δεδομένων

- Κατάλογος εργαλείων οπτικοποίησης δεδομένων που αξιολογήθηκαν
- Καθορισμός δεδομένων προτεραιότητας και βασικών μηνυμάτων

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - 2ο τρίμηνο 2027 – 3ο τρίμηνο 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Ρέτζιο Εμίλια – Μονάδα RE_ACTS (Ατμόσφαιρα, Κλίμα, Γη και Υγεία) **Εξωτερικοί**

εταίροι: Οργανισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης, Περιφέρεια Εμίλια-Ρομάνια· Πόλεις της Ιταλικής Αποστολής **Πηγή**

χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Ενημέρωση της παρακολούθησης του SECAP και ανανέωση της τεκμηρίωσης
- Χαρτογράφηση των ροών δεδομένων και καθορισμός των απαιτήσεων ενσωμάτωσης
- Ενσωμάτωση των δεδομένων περιβαλλοντικού ισοζυγίου στο backend του παρατηρητηρίου

- Πιλοτική εφαρμογή και διάθεση του εργαλείου οπτικοποίησης του frontend
- Διοργάνωση εκδήλωσης συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών με θέμα τη διακυβέρνηση των δεδομένων για ένα μελλοντικό Δημοτικό Κλιματικό Σύμφωνο

Εξωτερική επικοινωνία κλιματικών δεδομένων και δράσεων

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 1ο τρίμηνο 2027 – 2ο τρίμηνο 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Ρέτζιο Εμίλια – Μονάδα RE_ACTS (Ατμόσφαιρα, Κλίμα, Γη και Υγεία)

Πηγή χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

- Κατάλογος των υποψήφιων εργαλείων οπτικοποίησης δεδομένων που αξιολογήθηκαν
- Καθορισμός δεδομένων προτεραιότητας και βασικών μηνυμάτων για την επικοινωνία σχετικά με το κλίμα

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης - 2ο τρίμηνο 2028 – 3ο τρίμηνο 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος της Ρέτζιο Εμίλια – Μονάδα RE_ACTS (Ατμόσφαιρα, Κλίμα, Γη και Υγεία) **Εξωτερικοί**

εταίροι: Οργανισμός βιώσιμης ανάπτυξης, Περιφέρεια Εμίλια-Ρομάνια· Πόλεις της Ιταλικής Αποστολής **Πηγή**

χρηματοδότησης: Εσωτερικοί δημοτικοί πόροι

Πρώτα ορόσημα

Δοκιμή της διεπαφής οπτικοποίησης και διάθεσή της στο κοινό

- Διοργάνωση εκδήλωσης συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τη διακυβέρνηση των δεδομένων για ένα μελλοντικό Σύμφωνο Κλιματικών Πόλεων
-

Μελλοντικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ των πόλεων

- Επέκταση πέρα από τις ομάδες που έχουν ήδη εμπλακεί: κοινά έργα της ΕΕ και διεθνείς ανταλλαγές που στοχεύουν σε ευάλωτους πληθυσμούς, σε συνεργασία με υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και τοπικούς μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
- Εμπλοκή των νέων, των σχολείων και των πανεπιστημίων ως στρατηγικών πολλαπλασιαστών, μέσω της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και έργων της ΕΕ. Αξιοποίηση του δυναμικού της ψηφιοποίησης για τη διακυβέρνηση της κλιματικής πολιτικής και την εκτίμηση επιπτώσεων, μέσω της ανταλλαγής ορθών πρακτικών
- και συναντήσεις με παρόχους τεχνολογίας και τμήματα πληροφορικής.

Βαλόνγκο

Πορτογαλία

Θεσσαλονίκη (Ελλάδα) και
Πόρτο (Πορτογαλία)

Το Βαλόνγκο (98.930 κάτοικοι) προωθεί τη δράση για το κλίμα μέσω ενός ολοκληρωμένου συνόλου δημοτικών σχεδίων, μεταξύ των οποίων το Σχέδιο Δράσης για το Κλίμα, που καλύπτει τους χώρους πρασίνου, τη βιοποικιλότητα και την εγκατάσταση αισθητήρων στην επικράτεια, το Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια με στόχο τη μείωση των εκπομπών και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και το Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή. Οι προτεραιότητες περιλαμβάνουν την περιβαλλοντική παρακολούθηση, την ενεργειακή απόδοση και τον χωροταξικό σχεδιασμό σε χώρους πρασίνου, προστατευόμενες περιοχές και γεωργικές εκτάσεις, παράλληλα με την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών και της ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα βιωσιμότητας.

Μεταβιβάσιμη πρακτική

Τοπική πλατφόρμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης

Το Βαλόνγκο αναπτύσσει μια **τοπική πλατφόρμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης**, εμπνευσμένη από δύο πιλοτικές πόλεις: **το σύστημα ENIGMA της Θεσσαλονίκης**, το οποίο συγκεντρώνει **εδαφικά δεδομένα σχετικά με την κινητικότητα, τις εκπομπές και την ενέργεια** για την υποστήριξη της ανάλυσης κόστους-οφέλους, και **την εφαρμογή WakeUp! του Πόρτο**, η οποία εμπλέκει τους πολίτες στην παρακολούθηση των επιδόσεων βιωσιμότητας. Στην αρχική της φάση, η πλατφόρμα του Βαλόνγκο επικεντρώνεται στην **περιβαλλοντική παρακολούθηση που είναι προσβάσιμη στους πολίτες**, αντιμετωπίζοντας τα υφιστάμενα κενά στην περιβαλλοντική ανίχνευση· η παρακολούθηση της συμπεριφοράς των πολιτών, όπως δοκιμάστηκε πιλοτικά στο Πόρτο, προβλέπεται ως μελλοντική εξέλιξη. Η πλατφόρμα θα συγκεντρώσει δείκτες προτεραιότητας για την περιοχή, προκειμένου να τροφοδοτήσει τη χάραξη δημόσιας πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων με βάση τα στοιχεία.

Αναμενόμενος αντίκτυπος

- Ολοκληρωμένη, τεκμηριωμένη επισκόπηση της περιοχής σε θέματα κινητικότητας, εκπομπών και ενέργειας Βελτιωμένη
- ανάλυση κόστους-οφέλους για δημοτικά έργα
- Δημόσια πρόσβαση των πολιτών σε δεδομένα περιβαλλοντικής παρακολούθησης
- Πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις δημόσιας πολιτικής,
- βασισμένες σε δεδομένα

Τοπική πλατφόρμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης

Φάση χαρτογράφησης, σχεδιασμού και αξιολόγησης - 2025 – 2028

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος Βαλόνγκο

Εξωτερικοί εταίροι: Enxamio (εταιρεία περιβαλλοντικής μηχανικής και συμβουλευτικών υπηρεσιών) για τεχνική υποστήριξη σε συνεργασία με τον Eixo Atlântico do Noroeste Peninsular (Ένωση Δήμων της Γαλικίας και της Βόρειας Πορτογαλίας)· ακαδημαϊκοί φορείς· περιφερειακοί οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (Δίκτυο Πόλεων για το Κλίμα, Be Water, STCP, UNIR, LIPOR, EDP, AdEPorto, CCDD-N)

Πηγή χρηματοδότησης: Δημοτικός προϋπολογισμός· τεχνική υποστήριξη από το Eixo-Atlântico do Noroeste Peninsular· εκκρεμεί αίτηση για μετεωρολογικούς σταθμούς και αισθητήρες ποιότητας αέρα

Πρώτα ορόσημα

Προσδιορίστηκαν οι δείκτες προτεραιότητας και οι πηγές δεδομένων

Προσδιορίστηκαν ο εξοπλισμός και οι θέσεις εγκατάστασης των περιβαλλοντικών

• αισθητήρων Εξετάστηκαν οι απαιτήσεις πρόσβασης στα δεδομένα και οι σχετικές άδειες

•

•

Φάση πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης – 2025 – 2027

Επικεφαλής οργανισμός: Δήμος Valongo

Εξωτερικοί εταίροι: Εταιρείες περιβαλλοντικής ανίχνευσης και ανάπτυξης πλατφορμών· Enxamio· ενώσεις πολιτών· τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης

Πηγή χρηματοδότησης: Δημοτικός προϋπολογισμός· προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ που πρόκειται να εξασφαλιστούν

Πρώτα ορόσημα

Ανάπτυξη πρώτου σχεδίου της πλατφόρμας

Δοκιμή της πλατφόρμας από εσωτερικούς χρήστες και το ευρύ κοινό

Έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας, με την προσέλκυση των πρώτων 100 χρηστών· διεξαγωγή έρευνας ικανοποίησης χρηστών

•

•

•

ENIGMA με τη Θεσσαλονίκη, μέσω διαδικτυακών συναντήσεων και κοινής χρήσης πόρων. Αμοιβαία μάθηση σχετικά με μοντέλα διακυβέρνησης με το Porto Mountain Park και τους δήμους του διαδρόμου του ποταμού Leça.

Προτάσεις για χρηματοδότηση από την ΕΕ στο Πόρτο, το Βαλόνγκο και τη Θεσσαλονίκη. Ανταλλαγή απόψεων σχετικά με προσεγγίσεις και βέλτιστες πρακτικές για τη συμμετοχή της κοινότητας.

Ματιά στο μέλλον

Η μετάβαση της Ευρώπης προς την κλιματική ουδετερότητα θα υλοποιηθεί τελικά στις πόλεις και τις κοινότητες. Απαιτεί όχι μόνο φιλόδοξους στόχους, αλλά και πρακτικές λύσεις που μπορούν να προσαρμοστούν στις διαφορετικές τοπικές πραγματικότητες, στις θεσμικές ικανότητες και στα επίπεδα των διαθέσιμων πόρων.

Το Πρόγραμμα Μάθησης μέσω Αδελφοποιήσεων έχει δείξει πώς **η συνεργασία μεταξύ πόλεων καθιστά αυτή τη μεταμόρφωση απτή**. Από τα κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης που υποστηρίζουν την ενεργειακή ανακαίνιση κατοικιών έως τις κοινοτικά προσανατολισμένες ψηφιακές πλατφόρμες που επιτρέπουν στους πολίτες να συμμετέχουν σε τοπικές κλιματικές δράσεις, τα Σχέδια Δράσης που περιλαμβάνονται στο παρόν φυλλάδιο μετατρέπουν τη μάθηση από ένα πλαίσιο σε **συγκεκριμένες ευκαιρίες για δράσεις** σε ένα άλλο.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Πρόγραμμα Μάθησης «Twinning» βρίσκεται στο επίκεντρο του δεύτερου στόχου της «Αποστολής Πόλεων»: **να διασφαλιστεί ότι η γνώση, οι λύσεις και η εμπειρία που παράγονται από την «Αποστολή» θα φτάσουν σε ένα πολύ ευρύτερο οικοσύστημα δήμων σε ολόκληρη την Ευρώπη και στις συνδεδεμένες χώρες του προγράμματος «Horizon»**.

Η αναπαραγωγή των πρακτικών αυτών είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις πόλεις με περιορισμένους οικονομικούς, τεχνικούς ή οργανωτικούς πόρους, οι οποίες μπορούν να επωφεληθούν από δοκιμασμένες προσεγγίσεις, προσαρμόζοντάς τις στις δικές τους συνθήκες.

Καθιστώντας τη γνώση πιο προσιτή και επιτρέποντας στις πόλεις να μαθαίνουν απευθείας η μία από την άλλη, η Αποστολή μπορεί να συμβάλει ώστε η μετάβαση να είναι ταχύτερη και πιο χωρίς αποκλεισμούς.

Τα 40 Σχέδια Δράσης δείχνουν ότι οι πόλεις εντοπίζουν πολλαπλούς μοχλούς για την υλοποίηση:

Πολιτισμός, συμμετοχή και κοινωνική καινοτομία: η ισχυρή συμμετοχή των πολιτών, ο συν-σχεδιασμός και η διακυβέρνηση με βάση την κοινότητα

- συγκαταλέγονται μεταξύ των μοχλών που ενεργοποιούνται με τη μεγαλύτερη συνέπεια.

Τεχνολογία: τα ψηφιακά εργαλεία, οι πλατφόρμες δεδομένων και τα ψηφιακά δίδυμα υποστηρίζουν τον τεκμηριωμένο σχεδιασμό, την υλοποίηση και

- παρακολούθηση.

Διακυβέρνηση και πολιτική: νέες δομές συντονισμού, διατομεακές

Τα πλαίσια των υπηρεσιών και οι επίσημες συνεργασίες συμβάλλουν στην θεσμική εδραίωση των πρακτικών.

- **Χρηματοδότηση και επιχειρηματικά μοντέλα:** οι πόλεις συνδυάζουν τους δημοτικούς με τις συνεχείς προσπάθειες κινητοποίησης εξωτερικών πόρων και χρηματοδότησης από την ΕΕ.

- **Ανάπτυξη ικανοτήτων και δυνατοτήτων:** ανάπτυξη και διατήρηση της τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης και της οργανωτικής ετοιμότητας που απαιτούνται για την υλοποίηση.

-

Ματιά στο μέλλον

Αυτές οι προτεραιότητες υποδηλώνουν ότι οι αδελφοποιημένες πόλεις χρησιμοποιούν τη συμμετοχή και την τεχνολογία ως σημαντικά σημεία εκκίνησης για την αλλαγή, ενώ η εδραίωση της διακυβέρνησης, η χρηματοδότηση και η ανάπτυξη ικανοτήτων είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της υλοποίησης μακροπρόθεσμα.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι 40 αδελφοποιημένες πόλεις εκπόνησαν τα Σχέδια Δράσης τους χωρίς να διαθέτουν ειδική χρηματοδότηση για την υλοποίησή τους στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα. Τα σχέδιά τους διαμορφώθηκαν με βάση τη φιλοδοξία και το ενδιαφέρον για τη μαθησιακή πορεία που συνδέεται με τις δικές τους προτεραιότητες. Αρκετές πόλεις, μεταξύ των οποίων το Μίλτον Κέινς (Ηνωμένο Βασίλειο) και το Πόζναν (Πολωνία), έχουν ήδη αρχίσει να προχωρούν σε πρώτα βήματα υλοποίησης των Σχεδίων Δράσης τους, προσφέροντας μια πρώτη εικόνα του αντίκτυπου που αναμένεται να προκύψει καθώς όλο και περισσότερες αδελφοποιημένες πόλεις ακολουθούν το παράδειγμά τους.

Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Μαθησιακής Αδελφοποίησης επέτρεψε στη Ρέτζιο Εμίλια να δοκιμάσει τις δικές της φιλοδοξίες για ολοκληρωμένη διακυβέρνηση των δεδομένων για το κλίμα, σε σύγκριση με τη συγκεκριμένη εμπειρία ομοτίμων πόλεων. Η ανταλλαγή αποδείχθηκε ιδιαίτερα πολύτιμη για τη διασαφήνιση των ευνοϊκών συνθηκών, της υποδομής και των ικανοτήτων που θα χρειαστεί η πόλη μας για να επιτύχει αυτή η μετάβαση σε τοπικό επίπεδο.

– Ρέτζιο Εμίλια (σε συνεργασία με το γερμανικό πιλοτικό πρόγραμμα πολλαπλών πόλεων)

Για πολλές άλλες πόλεις, η επόμενη πρόκληση είναι η εξασφάλιση της χρηματοδότησης που απαιτείται για τη μετάβαση από το στάδιο του σχεδιασμού στο στάδιο της υλοποίησης. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία του **επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) της ΕΕ**, το οποίο πρέπει να εξασφαλίζει επαρκή και προσβάσιμη χρηματοδότηση για τη δράση για το κλίμα σε τοπικό επίπεδο, ιδίως για τους μεσαίους και μικρότερους δήμους. Χωρίς την κατάλληλη χρηματοδότηση, ακόμη και τα ισχυρά Σχέδια Δράσης που έχουν αναπτυχθεί σε τοπικό επίπεδο κινδυνεύουν να παραμείνουν στο στάδιο του σχεδιασμού.

Τα Σχέδια Δράσης που συγκεντρώνονται στο παρόν φυλλάδιο καταδεικνύουν πώς το Πρόγραμμα Μάθησης μέσω Αδελφοποιήσεων μπορεί να μετατρέψει την ανταλλαγή μεταξύ ομοτίμων σε συγκεκριμένες, τοπικά καθοδηγούμενες πορείες προς την κλιματική ουδετερότητα. Κυρίως, αναδεικνύουν τις δυνατότητες των πόλεων να μαθαίνουν από την εμπειρία των άλλων, να προσαρμόζονται σε αυτήν και να αξιοποιούν την εμπειρία αυτή, δημιουργώντας διαρκείς δεσμούς και θέτοντας τα θεμέλια για κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες ευρωπαϊκές πόλεις που χτίζονται από κοινού.

Εταίροι και συντονιστές του
προγράμματος Twinning

Co-funded by the
European Union

RUPPRECHT CONSULT

Research - Consulting - Innovation

POLITÉCNICA

UNIVERSIDAD
POLITÉCNICA
DE MADRID

**POLITECNICO
MILANO 1863**

**TAL
TECH**

Μάθετε περισσότερα στον [ιστότοπο](#) του [NetZeroCities](#)

NET ZERO CITIES

EU MISSION PLATFORM | CLIMATE NEUTRAL AND SMART CITIES

www.netzerocities.eu

[NetZeroCitiesEU](#)

[@NetZeroCitiesEU](#)

[netzerocitieseu](#)

PART OF THE
EU MISSIONS
CLIMATE-NEUTRAL & SMART CITIES

Funded by
the European Union

